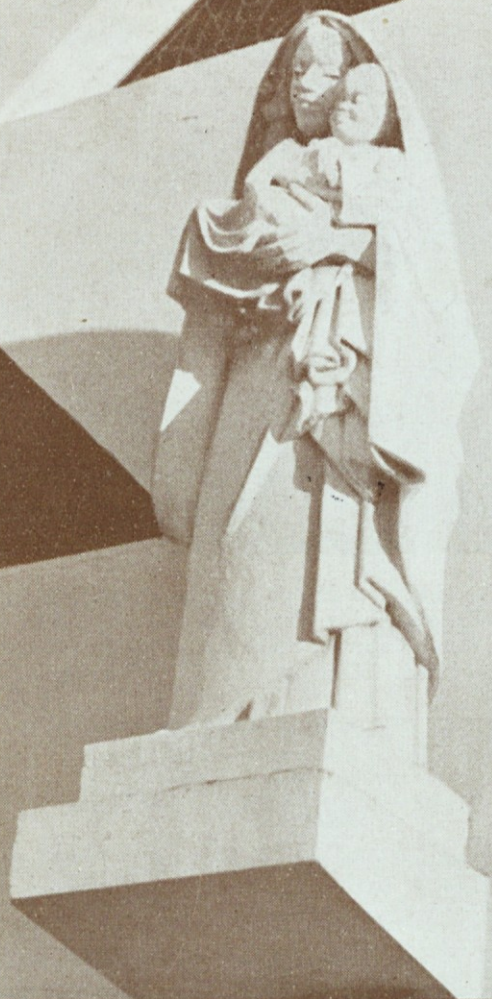

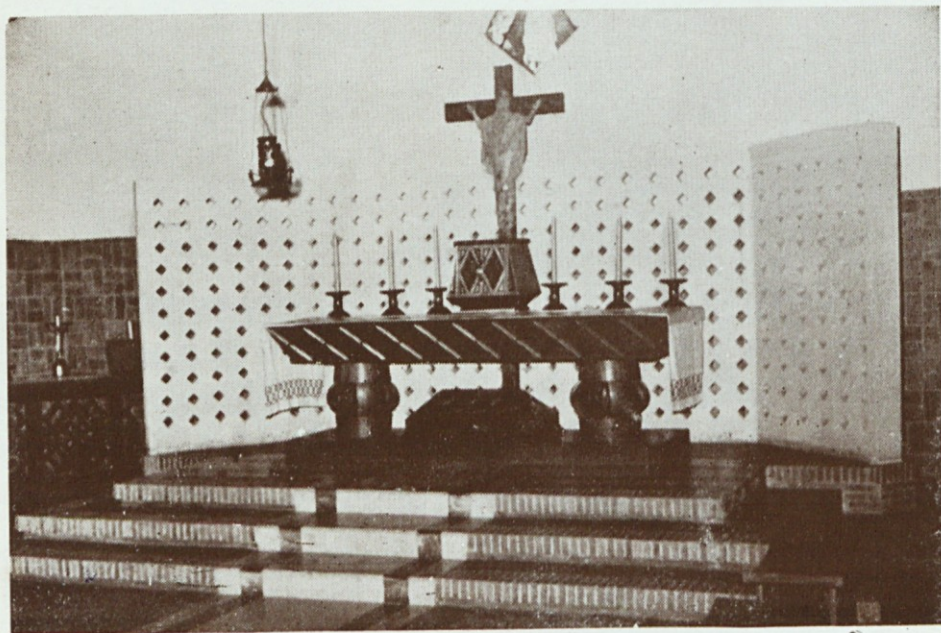

^v **KATOLIŠKI MISIJONI** **LAS MISIONES CATOLICAS**

JAN. - FEBR. 1-2
1959 - XXXIII.

Slika na ovitku in ti dve sliki nam kažejo poglede na novo misijonsko cerkev Matere božje v Belgijskem Kongu. Na ovitku: Zamorska Mati z Detetom, na pročelju. Tu zgoraj: Pogled na celotno stavbo. Spodaj: Glavni oltar v cerkvi. Slika na zadnji strani ovitka: Cerkev sredi islamskega sveta, v arabskem slogu zidana.

^v OČETOVA SKRB ZA KITAJSKO

Malo pred smrtjo
je sveti oče Pij XII
izdal misijonsko okrožnico,

AD APOSTOLORUM
PRINCIPIS,

naslovljeno kitajskim
škofom, duhovnikom
in vernikom:

Častiti bratje in ljubljeni sinovi, pozdrav in apostolski blagoslov!

Porajajoča se Cerkev

Ob grobu prvaka apostolov, pod veličastnimi oboki vatikanske bazilike je Naš neposredni prednik blagega spomina, papež Pij XI. pred dvaintridesetimi leti podelil polnost svečeništva "prvim brstičem porajajoče se Cerkve na Kitajskem". V tistem slovesnem trenutku je občutje svojega očetovskega srca izrazil z naslednjimi besedami: "Prišli ste, častiti bratje, 'da vidite Petra'; iz njegovih rok ste prejeli pastirsko palico, s katero boste šli na apostolska potovanja, da zberete ovčice. In Peter Vas je objel v ljubezni, Vas, ki ste visoko upanje, da boste svojim sorojakom ponesli evangeljsko resnico."

Odmev teh besedi nam prihaja v spomin, častiti bratje in ljubljeni sinovi, v tej uri trpljenja za Cerkev v Vaši domovini. Upanje velikega papeža, Našega prednika, prav gotovo ni bilo prazno, kajti množica novih Pastirjev in glasnikov Evangelija je sledila tem prvim škofom, ki jih je Peter, živ v svojem nasledniku, poslal, da vodijo ta izbrani trop Kristusove črede: novi apostolski podvigi so zadobili svojo živo sliko med Vami navkljub številnim težavam. In Mi, ki nam je bila pozneje dodeljena velika radost, da smo lahko ustanovili cerkveno hierarhijo na Kitajskem, smo si privzeli taisto upanje in ga še pomnožili; videli smo, da se odpirajo še širša obzorja za širjenje božjega kraljestva Jezusa Kristusa.

Preganjana Cerkev

Nekaj let pozneje pa so se na žalost temni oblaki nakopičili na nebu in za krščanska občestva, ki so nekatera že pred davnimi časi sprejela evangelij, so se pričeli žalostni in boleči dnevi. Videli smo, kako so misijonarje, med katerimi je bilo veliko vnetih nadškofov in škofov, prisilili, da so zapustili kitajsko zemljo, kako so izgnali Našega predstavnika in kako so drugim škofom, duhovnikom, redovnikom in redovnicam, pa tudi premnogim vernikom odmerili ječo, stisko in vsakovrstno trpljenje.

Prisiljeni smo tedaj bili, da povzdignemo svoj glas in z žalostjo izrazimo svojo bolečino nad tem krivičnim preganjanjem; z okrožnico "Cupimus imprimis", 18. januarja 1952. smo s skrbjo opozorili, iz ljubezni do resnice in zavedajoči se svoje dolžnosti, da katoliška Cerkev ne more biti tuja in še manj sovražna kateremu koli narodu na zemlji; Ona v svoji materinski skrbi objema v iskreni ljubezni vse narode sveta; pa da ne išče zakladov na zemlji, marveč vabi vse ljudi, vsakega po njegovi zmogljivosti, da si osvojé nebeške zaklade. Dodali smo tudi, da misijonarji ne branijo koristi kake določene dežele, marveč se trudijo, ker so prišli iz vseh delov sveta in jih družijo ista ljubezen, edinole za širjenje kraljestva božjega; njihov delo tedaj, vse prej kot odveč ali celo škodljivo, je koristno in potrebno, da pomaga vneti kitajski duhovščini pri njenem krščanskem apostolatu.

Kaki dve leti pozneje smo 7. oktobra 1954. v okrožnici "Ad Sinarum Gentes", z namenom, da ovržemo nove obožbe, ki so jih naprtili kitajskim katoličanom, razglasili, da kristjan ne popusti in ne more popustiti pred nikomur v ljubezni in resnični zvestobi do svoje zemske domovine. In ker se je zmotni nauk, ki so ga nazvali "Trojna avtonomija", tako razširil v Vaši domovini, smo jasno povedali, v svojstvu Našega vesoljnega Učeništva, da je ta nauk, naj že v besedi ali v dejanju, kot ga zagovarjajo tisti, ki ga oznanjajo, za katoličane nesprejemljiv, ker je njegov namen razkol cerkvene edinosti.

Stanovitna Cerkev

In zdaj moramo ugotavljati, da se je položaj Cerkve pri Vas v teh zadnjih letih še poslabšal. Res je — in ta zavest Nam je v Naši žalosti v veliko tolažbo —, da se navkljub dolgotrajnemu preganjanju neustrašena stanovitnost v veri in v goreči ljubezni do Jezusa Kristusa in do Njegove Cerkve ni zmanjšala; ta stanovitnost in ljubezen sta se pokazali ob preražljivih priložnostih; in četudi svet pozna le droben njen odsvit, boste nekoč od Boga samega zanj o prejeli nebeško plačilo.

I. NOV NAKLEP PROTI CERKVI

V teh časih pa je Naša dolžnost, da odkrito opozorimo — in to storimo resnično s težkim srcem — na novi in še bolj zviti naklep, katerega namen je, da razprede in do skrajnosti privede pogubno zmoto, ki smo jo tako jasno obsodili.

"Rodoljubna zveza"

Zares. Po skrbno pripravljenem načrtu so pri Vas ustanovili posebno "zvezo", ki jo nazivljejo "rodoljubna" in z vsemi sredstvi silijo katoličane,

da se temu združenju pridružijo. Namen te zveže, kot neprestano ponavljajo, naj bi bil, združiti duhovščino in vernike v imenu domovinske ljubezni in vere, da bi širili rodoljubnega duha, pospeševali mir med narodi, sodelovali pri "zgradbi socializma", ki se je v deželi že ustalil, pomagali svetnim oblastem pri obrambi tega, kar oni imenujejo politika verske svobode. Očitno pa je, da s temi varljivimi klici o miru in rodoljubju, ki preproste kaj lahko zavedejo v zmoto, to gibanje prikriva pogubne cilje in naklepe.

Cilj: razdor med kristjani

Pod pretvezo rodoljubja hoče zveza katoličane v resnici pripraviti do tega, da bi sprejeli in podprli načela brezbožnega materializma, ki zanika Boga in vse duhovne vrednote.

Pod pretvezo, da brani svetovni mir, zagovarja ista ustanova in celo širi lažne obtožbe proti veliki večini duhovščine, proti častitim nadpastirjem in proti sami Apostolski Stolici, ko jim podtika brezglave imperialistične namene, zavzetost in sokrivdo pri izžemanju narodov, pa načrtno sovraštvo do kitajske države.

Ko trdi, da je popolna svoboda v verskih zadevah nujnost in da le-ta olajša odnošaje med cerkvenimi in svetnimi oblastmi, je zveza v resnici postala navadno orodje, ki ga uporabljajo, da bi Cerkev docela podvrgli svetnim oblastem in poteptali njene pravice. Tako so tedaj člani te zveže prisiljeni, da odobré in opravičijo izgon misijonarjev, aretacije škofov, duhovnikov, redovnikov in redovnic, ter vernikov; prav tako so njeni člani prisiljeni, da odobré vse druge ukrepe, s katerimi načrtno onemogočijo izvrševanje službe tolikerim zakonito postavljenim nadpastirjem; prisilijo jih slednjič, da zagovarjajo načela, ki so docela nasprotna edinosti in vesoljnosti Cerkve ter njeni hierarhični ustanovi; pristati morajo na to, da dvignejo duhovščino in vernike v upor proti njih postavnim škofom in da doženejo ločitev katoliških skupnosti od Apostolske Stolice.

Sredstva: pritisk in nasilje

Da pa bi laže širili in uveljavili škodljiva načela te "rodoljubne zveže", se poslužujejo najrazličnejših sredstev pritiska in nasilja: šumne in vztrajne propagande v tisku; dolge vrste shodov in kongresov, kjer z grožnjami, obljubami, prevarami silijo k sodelovanju tiste, ki se temu upirajo tako, da vse, ki se pogumno dvignejo v obrambo resnice, nasilno onemogočijo in jih ožigosajo za sovražnike domovine in novega reda. Opozoriti moramo tudi na lažne "doktrinarne tečaje", kamor silijo duhovščino, redovnike, redovnice, semeniščnike, pa vernike vseh slojev in starosti in kjer z neskončno dolgimi lekcijami in utrujajočimi debatami, ki se večkrat ponavljajo tedne in mesece, duševno uničujejo zbrane, da jim tako slednjič izsilijo pristanek; ta pa, ne le da ni svoboden, marveč le prevečkrat nima v sebi prav nič človeškega več. Ne omenjamo načrtnega pritiska z grožnjami, ki ga izvajajo z vsemi sredstvi, tudi ne prevar in lažnih izjav, naj že zasebno ali v javnosti; niti ne govorimo o izsiljenih priznanjih in o taboriščih za "prevzgojo", o ponižujočih "ljudskih sodbah", kamor so si drznili prignati celo častite škofo.

II. CERKEV IN KITAJSKA

Proti takšnemu postopanju, ki tepta človekove najosnovnejše pravice in sveto svobodo božjih otrok, se hkrati z Našo dviga beseda protesta vseh kristjanov, vseh ljudi, ki še imajo srce spričo tega nasilja, ki je žalitev človekove vesti sploh.

Bog in Cezar

Kot smo tedaj povedali, da vse to počenjajo v imenu domovinske ljubezni, je Naša sveta dolžnost, da ponovno vse opozorimo, kako prav katoliški nauk navaja katoličane h globoki in iskreni ljubezni do domovine, ker jim zapoveduje, da izkazujejo vse spoštovanje svetnim oblastem, ki so ga dolžni po božji, naravni in zapisani postavi, pa da se morajo radovoljno in dejansko pridružiti vsem podvigom, ki služijo resničnemu, miroljubnemu in urejenemu napredku, resnični blaginji državne skupnosti. Cerkev se nikoli ni trudila ponavljati svojim otrokom zlatega pravila, ki ga je sprejela od svojega božjega Ustanovitelja: "Dajte Cezarju, kar je Cezarjevega, in Bogu, kar je božjega", pravilo, ki sloni na načelu, da ne more biti nikakršnega nasprotja med resnično vernostjo in med resničnimi koristmi domovine. A treba je pristaviti takoj, da če je kristjan po vesti dolžan dati, kar je Cezarjevo, se pravi to, kar gre svetnim oblastem, pa le-te državljanom ne morejo ukazovati v stvareh, do katerih pravice nimajo, marveč je njih ukazovanje pridržano zgolj Bogu; še manj tedaj lahko zahtevajo pokornost, kadar se same polaste izključno božjih pravic, ko silijo vernike, da se izneverijo svojim verskim dolžnostim, da se ločijo od cerkvene edinosti in zakonitega cerkvenega Učiteljstva. V tem primeru kristjan lahko samo mjrno, a odločno odgovori, kot so že sveti Peter in prvi apostoli zaklicali preganjalcem Cerkev: "Boga je treba bolj slušati kot ljudi."

Resnični mir

Z naravnost zagrizeno vztrajnostjo to rodoljubno gibanje ven in ven govori o miru in živo poziva katoličane, naj se bojujejo zanj. Besede, ki jim na videz ne vidiš graje: kajti kdo naj v resnici zasluži več hvale kot ta, ki pripravlja miru pot? A mir, kot dobro veste, častiti bratje in ljubljeni sinovi, ni skupek bučnih besedí, ne praznih obrazcev, ki jih narekuje trenutna korist, pa jih oporečejo dejanja in nagibi, ki jih ne podžigajo miroljubni nameni, marveč sovraštvo, užaljenost, razprtija. Resnični mir mora biti poln načel pravičnosti in ljubezni, ki jih uči Ta, kateri se z mirom ponaša kot s kraljevsko krono — "Knez miru". Resnični mir je tisti, po katerem hrepeni Cerkev, trajni, pravični, za vse enaki in urejeni mir — mir med posamezniki, med družinami, med narodi — mir, ki spoštuje pravice slehernega človeka, še posebej pa božje pravice, mir, ki veže vse v bratski ljubezni in v medsebojni prizadevnosti.

Pravice kitajskega naroda

V tem miroljubnem okviru ubranega so-žitja vseh narodov želi Cerkev, da vsak narod uživa mesto, ki mu pritiče. In zares je Cerkev, ki je vedno z naklonjenostjo spremljala ves razvoj v Vaši domovini, iskreno želela že po besedah Našega neposrednega prednika: "da bi se v polno uresničile po-

stavne težnje in pravice naroda, ki je najštevilnejši na vsem svetu, naroda starodavne kulture, ki se zaveda sijajne preteklosti in ki je določen za veliko bodočnost, če bo vztrajal na poti pravičnosti in časti”.

In vendar so se po zadnjih radijskih in časopisnih poročilih našli ljudje, na žalost celo med duhovniki, ki se drznejo sumničiti in dolžiti Sveto Stolicu slabih namenov do Vaše domovine.

Oblast cerkvenega Učiteljstva

Na osnovi te neopravičene in žaljive sumnje si zdaj nič ne pomišljajo, da bi, kot se njim najbolj prav zdi, omejili najvišje cerkveno Učiteljstvo v izvrševanju njegove službe, ko zatrjujejo, da so vprašanja kot družbena in gospodarska, kjer se katoličanom prav nič ni treba ozirati na nauke in določila Svete Stolice. Trditev, odveč je to pripomniti, ki je docela kriva in zmotna. Kajti kot smo že imeli priložnost pred leti naglasiti izbrani skupini Naših častitih bratov v škofovstvu, “oblast Cerkve ni omejena samo na ‘izključno verska vprašanja’ kot navadno tako radi zatrjujejo, marveč seže na vsa območja naravnih zakonov obenem z njih razlago in prenašanjem v življenje, v kolikor jih smatra za pravno podlago. In res se po božji odločitvi izpolnjevanje naravnega zakona nanaša na tisto pot, po kateri naj človek teži k svojemu nadnaravnemu cilju. In na tej poti je tedaj Cerkev vodnica in čuvarka ljudem, ker skrbi za njih nadnaravni namen.”

To je prav ista resnica, ki jo je že naš svetniški prednik Pij X. modro razložil v okrožnici “Singulari quamdam”, 24. septembra 1912, ko je zatržil, da “je vsako dejanje, ki ga kristjan stori, podvrženo sodbi in presoji Cerkve, ki naj z moralnega gledišča premotri, ali je dejanje dobro ali zlo, se pravi: ali je človekovo dejanje v soglasju ali v nasprotju z naravnim in z božjim zakonom”.

Ti ljudje pa, ki so uzakonili takšno pristransko omejitev, razglašajo, da hočejo poslušati rimskega papeža v tem, kar se verskih resnic tiče in, tako zatrjujejo, v izpolnjevanju cerkvenih predpisov; istočasno pa se predrzno upirajo in odklanjajo izpolnjevanje ukrepov in določil Svete Stolice, ki jim zlobno podtikajo prikrite politične namene ter jih prikazujejo kot temne zarote, ki naj so naperjene proti njihovi domovini.

III. RIMSKI PRIMAT IN ŠKOFJE

Kot v dokaz tega uporniškega duha proti Cerkvi moramo opozoriti sedaj na težek prestop, ki z nedopovedljivo in globoko grenkostjo navdaja Naše srce Očeta in vesoljnega dušnega Pastirja. Že nekaj časa sem to tako imenovano rodoljubno gibanje z vztrajno propagando dopoveduje, da imajo katoličani pravico, izbirati si škofo po lastnem preudarku. Zatrjuje hkrati, da je ta izbira nujnost pri skrbi za rešitev duš in obenem tudi pogoj, da svetna oblast priznava škofovstvo tistim, ki so nji po volji, ker ne nasprotujejo ne nauku ne političnim ciljem komunizma.

Vemo celo, da so že izvedli precej takšnih nasilnih postavitv škofov in da so se drznili, navkljub izrecnemu in jasnemu opozorilu Svete Stolice, nekatere duhovnike celo v škofo posvetiti.

Spričo takšnega prostaškega nasilja proti pokorščini in edinosti Cerkve si štejemo v posebno dolžnost, da opomnimo vse, kako so nauk in načela, ki urejajo od Boga, po Našem Gospodu Jezusu Kristusu določeno cerkveno ustavo, v teh stvareh docela drugačni.

Samo papež postavlja škofe

Kajti svete postave jasno in nezmotno določajo, da gre edinole Apostolski Stolici pravica, presojati, če je kak duhovnik vreden škofovskega dostojanstva in poslanstva, pa da pristoji edinole rimskemu papežu svobodno imenovanje škofov. In če se v določenih primerih nameri, da smejo tudi drugi ali skupine drugih kakor koli sodelovati pri izbiri škofovskega kandidata, je to dopuščeno edinole zaradi prednostne pravice — izrecne in posebne —, ki jo Sveta Stolica naklanja čisto določenim osebam ali skupini oseb v docela določenih pogojih in okoliščinah. Iz tega pa sledi, da škofje, ki jih niti ni imenovala niti potrdila Sveta Stolica, pa so bili vseeno postavljeni in posvečeni, v nasprotju z izrecnimi določili, ne morejo izvrševati ne učeniške ne vladarske oblasti. Škofovska oblast prihaja škofom edinole iz rok rimskega papeža, kot smo že opozorili v Naši okrožnici "Mystici Corporis" z besedami: "Škofje so v okrožju svoje škofije pravi Pastirji, ki v Kristusovem imenu vodijo in vladajo vsak svojo čredo. A ko to oblast izvršujejo, niso docela neodvisni, ker so podrejeni vrhovni oblasti rimskega papeža; in ko redno izvršujejo svojo oblast, jim je le-ta dana neposredno po rimskem papežu." Znova smo na to vodilo opozorili v Vam naslovljeni okrožnici "Ad Sinarum Gentes", ko smo zapisali: "Pravico izvrševanja oblasti, ki je rimskemu papežu dana neposredno po božjem pravu, so iz istega vi-ra prejeli tudi škofje, a samo po rokah naslednika svetega Petra, kateremu so ne samo verniki, marveč tudi vsi škofje podrejeni v pokorščini in po vezeh edinstvi."

Dejanja, ki jih na podlagi izvrševanja te oblasti tedaj storé te vrste škofje, pa najsi so tudi resnični škofje — v primeru, da je njihovo posvečenje veljavno —, so docela nezakonita, se pravi: grešna in bogoskrunska. Za ta primer veljajo besede Božjega Učenika: "Kdor v stajo ne vstopa skozi vrata, marveč po drugi poti, je tat in ubijalec"; ovce poznajo glas svojega pravega pastirja in mu krotko sledé, "ne gredo pa za tujim človekom, marveč beže pred njim: kajti glasu tujcev ne spoznajo".

Nauk vatikanskega cerkvenega zbora

Dobro pa vemo, kako se navkljub temu uporni, v težnji, da bi zadobili veljavnost svojim dejanjem, sklicujejo na to, kar se je dogajalo v prejšnjih stoletjih. Vsakdo lahko uvidi, kam bi pripeljalo, če bi bilo dovoljeno, da bi se v tej ali v drugi stvari oslanjali na določila, ki niso več v veljavi, ker jih je vrhovna oblast že zdavnaj odpravila. Več! Prav s tem, da se sklicujejo na neki drugi red, ne samo, da ne opravičijo svojih dejanj, marveč očitno dokazujejo svoj namen: radovoljno zanikati zdaj obstoječa določila, katerim edinim so se dolžni podrediti; določila, ki ne veljajo samo za Kitajsko in za mlade misijonske dežele, marveč za vso Cerkev; določila, ki so bila uzakonjena po moči najvišje in vesoljne oblasti, kot jo je Naš Gospod podelil naslednikom apostola Petra. Dovolj poznana je v tem določba vatikanskega cerkvenega zbora: "Na temelju jasnega pričevanja svetega

pisma in v popolnem skladju z natančnimi in nedvoumnimi odloki, naj že naših prednikov — rimskih papežev, naj že vesoljnih cerkvenih zborov, ponavljamo, odlok vesoljnega zbora v Firencah, po katerem je vsem vernikom zapovedano verovati, da imata Sveta Apostolska Stolica in rimski papež vrhovno oblast na vsem svetu; da je taisti rimski papež naslednik svetega Petra, prvaka apostolov, resnični Kristusov namestnik, poglavar vse Cerkve, oče in učenik kristjanov; da mu je bila v osebi svetega Petra po Našem Gospodu Jezusu Kristusu zaupana vsa pastirska, učeniška in vladarska oblast v vesoljni Cerkvi."

"Prav zato pa učimo in razgllašamo, da ima rimska Cerkev po božjih določilih redno vrhovno oblast nad vsemi drugimi in da je le-ta vladarska, resnično škofovska oblast rimskega papeža neposredna. In da so pastirji in verniki vseh obredov in vseh cerkvenih časti, naj že vsak zase ali vsi skupaj, dolžni hierarhično podreditev in pravo pokorščino oblasti rimskega papeža ne le v vsem, kar se tiče vere in nravnosti, marveč tudi v vsem, kar zadeva red in upravo v Cerkvi, ki je razširjena po vsem svetu. Le tako more biti v edinosti in v veri z rimskim papežem združena Kristusova Cerkev resnično ena čreda z enim vrhovnim pastirjem. To je nauk katoliške resnice, ki se mu nihče brez škode za svojo vero in svoje zveličanje ogniti ne more."

Dejanske posledice

Iz vsega, kar smo razjasnili, pa sledi, da je ni oblasti razen Najvišjega Pastirja, ki bi si mogla prisvojiti zakonito pravico, katero Cerkev daje škofu; noben zbor, naj že duhovnikov ali laikov, nima pravice postavljati škofe; nihče ne more postavno podeliti škofovskega posvečenja, če nima v to potrebnega papeškega odloka. Posvečenje, ki bi se izvršilo navkljub temu proti vsem postavam in ki je hkrati težko nasilje nad samo cerkveno edinostjo, se kaznuje z izobčenjem, "ki je še prav posebej pridržano izključno Sveti Stolici; ta kazen pa ipso facto ne zadene samo njega, ki se je protipostavno posvetiti dal, marveč tudi tistega, ki ga je posvetil."

Kaj naj slednjič rečemo o izgovoru, ki ga navajajo voditelji te lažne rodoljubne zveze, ko se v opravičilo svojega ravnanja sklicujejo na nujno potrebo vodstva pri skrbi za duše v škofijah, ki so oropane svojih škofov?

Predvsem je nesporno, da skrb za duhovne potrebe vernikov ni možna s teptanjem cerkvenih postav. Pa tudi ne gre pri tem — kot se sicer trudi jo svet prepričati —, za izpraznjena škofovska mesta, marveč le prevečkrat za škofovske stolice, katerih postavni Pastirji so bili izgnani ali pa trpe v ječi, ali pa jih na prerazlične načine ovirajo pri izvrševanju njihovih službe; prav tam so bili tudi pahnjeni v ječo ali izgnani ali kakor koli napadeni duhovniki, ki so jih zakoniti škofje — po določilih kanonskega prava in po posebnih navodilih Svete Stolice — določili za svoje namestnike pri vodstvu škofije.

Zares bolí, da v trenutkih, ko goreči Pastirji trpe vsa ta nasilja, drugi izrabljajo njih stisko, da na njih mesta postavljajo lažne pastirje z namenom, da bi prevrgli hierarhični red v Cerkvi in se uprli oblasti rimskega papeža.

Celo tako daleč gredo v svoji nesramnosti, da hočejo naprtiti krivdo za to žalostno in nesrečno stanje, ki ga je povzročil edinole skrbno izdelani

načrt preganjalcev Cerkve, na samo Apostolsko Stolico; ves svet pa ve, da je Sveti Stolica, zaradi preprek, ki jih stavljajo svobodnim in zanesljivim zvezam s kitajskimi škofi, bilo in je še vedno docela nemogoče, da bi — kadar koli to poizkusi — prejela vredna poročila, ki so tako za Vašo kot za vsako drugo deželo nujna pri izbiri pravih kandidatov za škofovsko čast.

Junaški pričevalci Kristusovi

Častiti bratje in ljubljeni sinovi!

Vse do tu smo Vam govorili o Naši zaskrbljenosti zaradi zmot, ki jih skušajo med Vami zasejati, in zaradi razkola, ki ga ustvarjajo, četudi ste, razsvetljeni in okrepljeni po nauku vsem skupnega Očeta, vztrajali neustrašeni in nezmakljivi v veri, ki nas vse druži in rešuje.

Zdaj pa bi Vam radi z vso globoko ljubeznijo zatrdili, kako blizu smo Vam. Vaše telesno in dušno trpljenje, predvsem pa muke, ki jih trpe junaske pričevalci Kristusovi — med njimi so tudi nekateri Naši častitljivi sobratje v škofovstvu — vse to čutimo tudi Mi v Našem srečanju in dan na dan darujemo te stiske, skupno z molitvijo in trpljenjem vesoljne Cerkve, na oltar Našemu božjemu Odrešeniku.

Ostanite trdni in zaupajte Vanj: "Vse svoje skrbi Njemu prepustite, kajti On za vas skrbi!" On vidi Vaše trpljenje in Vašo boleost; On bolj kot kdo vidi Vašo silno žalost in skrite solze, ki so v očeh premnogih med Vami — Pastirjev, duhovnikov, redovnikov in preprostih vernikov —, ko se grozite pred ruševinami, v katere skušajo spremeniti Vaše krščanske občine. Vse te solze in bolečine bodo obenem s krvjo in trpljenjem včerajšnjih in današnjih mučencev dragocen dar pri novem razcvetu Cerkve v Vaši domovini, ko bodo po priprošnji Presvete Device, Kraljice Kitajske, vedrejši dnevi zasijali na Vašem nebu.

V tej veri, pa v globoki ljubezni v Gospodu, Vam in čredi, ki Vam je zaupana v varstvo, v dokaz nebeških milosti in Naše posebne naklonjenosti podeljujemo apostolski blagoslov.

Dano v Rimu pri Svetem Petru, 29. junija, na praznik svetih apostolov Petra in Pavla, v letu 1958, ki je dvajseto Našega papeževanja.

PIUS PP. XII.

(Gornje besedilo okrožnice Pija XII. je slovenski prevod uradne francoske inačice, kot je bila po izvirniku iz "Osservatore romano" z dne 8. septembra 1958. objavljena v francoski misijonski reviji "Eglise vivante", sept.-oct., No. 5, 1958, T. X, Paris - Louvain, pág. 331 — 344. Naslovi in podnaslovi so po francoskem prevodu. Za "Kat. misijone" poslovenil -nj)

MOLIMO ZA KITAJSKO CERKEV!

KAJ BO Z JAPONSKO?

Skoraj devetdesetmilijonski narod je za nas katoličane važno vprašanje. Pred sto leti je začela na starih ruševinah Cerkev graditi novo stavbo. A delo je do zadnje svetovne vojne šlo zelo počasi. Atomska bomba je prizadejala najbolj katoličane. A morda tudi vzbudila novo misijonsko pomlad. Japonska se je začela odpirati in prišel je čas našega dela.

Zato ne moremo brez zanimanja mimo tega vprašanja. Skušajmo ga osvetliti s tremi ugotovitvami: 1. v kakšen svet stopa Cerkev in kaj pomeni danes na Japonskem; 2. kakšne so ovire misijonskega dela in 3. katere so svetle točke.

I. — KAM STOPA CERKEV IN KAJ DANES POMENI NA JAPONSKEM?

Že med obema vojnama so se majala tla starim verstvom, zlasti budizmu. Poslednja vojna vihra je še bolj zmedla japonsko miselnost. Vdor evropske znanosti in z njo yred brezboštva je povečal zmedo. Naenkrat je vstala moderna Japonska, velesila, a v duhovnem svetu brez trdne opore.

Če pregledujemo uradne državne statistike ali pa tiste, ki so jih napravile razne katoliške organizacije, moramo vendarle reči, da na splošno tretjina ljudi na Japonskem vendarle še veruje v Boga. Nekako četrtna dopušča možnost Boga. In med preprostim ljudstvom je le 15 % takih, ki ga zanikajo. Drugače je seveda med dijaštvom in izobraženstvom. Od teh čez polovica zanika Boga. To so suha dejstva, ki pa zgovorno pripovedujejo, da Japonska še zdaleč ni stara verna zemlja.

Budizem se bori za obstoj.

V vseh uradnih podatkih je še vedno zapisano, da je 80 % Japoncev budistične vere. A ta številka pomeni samo nekdanjo pripadnost japonskih družin tej verski skupini. Ni pa izraz osebne vernosti. Po skrbno izdelani statistiki, ki je zajela nad 6.000 ljudi v raznih krajih in slojih, je le 30 % budistov osebno vernih, vsi drugi so le po tradiciji "budisti".

Seveda je še slabše med dijaštvom. V Tokiju so na primer med dijakami protestantskega zavoda napravili statistiko. Od 2.527 dijakov jih je 1.669, to je 67 % dalo odgovor, da so njihove družine budistične. A le 123 dijakov, torej 4 % je izpovedalo, da so budisti po prepričanju. Dognali so končno, da 75 % "budističnega" dijaštva odklanja budizem kot neznanstveno in nemoderno vero.

Zato je razumljivo, da počasi propadajo budistični samostani, da bonci s strahom gledajo v bodočnost in skušajo poživiti vernost svojih pripadnikov celo z misijonskimi mislimi. A zdi se, da so vsi poizkusi prepozni.

"Kako lepe so noge blagovestnikov..."
Dragocena relikvija v Goi, v Indiji: Noge sv. Frančiška Ksaverija, ki so stopale tudi po Japonskem in prinašale mir Kristusov...

Druge vere.

Nič manj niso prizadete druge vere, ki so sicer v občutni manjšini. Vendar je šintoizem v toliko na boljšem, da ima več pripričanih vernikov. So pa v taki manjšini, da ne pomenijo nič, posebno odkar so cesarju spodmaknili "božanski prestol".

Mnogi ljudje niti ne vedo, kakšni veri pripadajo. Dasi ima tri četrtine hiš svoje molilnice, ali budistične ali šintoistične, in celo polovica ljudi opravlja dnevne molitve pred svojimi bogovi, vendar je vse bolj stara navada, nekak družinski in narodni običaj.

A na vprašanje, če jim je vera potrebna, jih je vendarle tri četrtine odgovorilo z dá, samo, da jim je vseeno, v kaj in kako verujejo. Le nekaj nad 20% hoče izbrati svojo vero iz prepričanja.

Katoliška Cerkev.

Sodeč po zbranih podatkih bi lahko zaključili takole. Stara japonska verstva propadajo. V izobraženstvo zlasti vdira brezboštvo. V masi ljudi pa je nevednost, a vendarle iskanje neke opore. Hočejo biti verni, ker brez vsakršne vere živeti ne morejo.

Ali ni prišel res ugoden trenutek za katoliško Cerkev? Kakšna ironija, če postavimo drugo ob drugo dve dejstvi. V prvi misijonski dobi (Frančiška Ksaverija) je bilo na Japonskem 10 % katoličanov. Danes, v dvajsetem stoletju, jih je 0,25 %. Komaj 200.000 med skoraj 90 milijoni ljudi.

Če bi govorili v številkah, bi mogli reči: danes smo tam, kot smo bili en mesec po prihodu sv. Frančiška na Japonsko.

Vsa žalostna zgodovina japonskega misijona je za nami. O njej premišljevat je sicer lahko zanimivo in poučno. Toda obstati pri žalostinkah, za nas katoličane ni sprejemljivo.

Danes stojimo pred dejstvom. Pogledati si moramo iz oči v oči in zgrabiti za delo. Z vso odločnostjo mora Cerkev pretresti vse ovire pa tudi vse svetle točke japonskega misijona. Nobena ovira ni namreč tolikšna, da je ne bi bilo moči premagati s pomočjo milosti.

To zahteva od katoličanov dvajsetega stoletja krščanski optimizem.

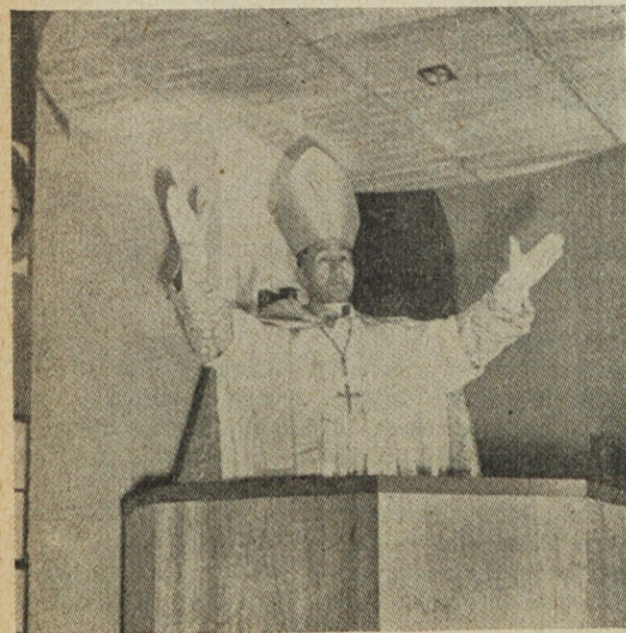
II. — O V I R E.

Niso vse enako velike. So pa še vedno tako močne, da v bližnji bodočnosti ne smemo pričakovati večjega porasta katehumenov. Kratko bi lahko strnili v eno: katoliška Cerkev še ni pognala korenin v japonsko zemljo. Kar jo je, je tako majhna pa še tako tujka, da japonskemu narodu v celoti nikakor ne more povedati in dopovedati, da je njegova rešitev.

Sicer pa preidimo na dejstva.

Misijonarjev ni.

Francija toži o pomanjkanju duhovniškega naraščaja. In se že pol stoletja piše o Franciji kot misijonski deželi. Pa vendarle ima Francija za svojih 42 milijonov ljudi čez 50.000 duhovnikov. Japonska s skoraj 90 milijoni ljudi pa ima nekaj nad 1.000 misijonarjev. V pomoč jim je okrog 350 bratov, 3.000 sester in 25.000 katehistov.

Apostolski administrator vikariata Hirošima, škof Alojzij Akira Ogihara S.J., prvi japonski jezuit - domačin, ki je dosegel škofovsko čast.

Škof Ozihara
S.J. deli zakra-
ment sv. birne
v cerkvi svete-
ga Frančiška
Ksaverija v Ya-
maguchi.

Lahko rečemo, da je katoliška Cerkev zemljepisno oddaljena od japonske zemlje. Šestdeset milijonov Japoncev ne ve zanje. Če vzamemo samo glavni otok Honsu, kjer prebiva blizu 70 milijonov ljudi, je v 274 mestih katoliška cerkev. Sorazmerno povedano, je vsaka od njih namenjena 145.777 prebivalcem. A moramo pristaviti še to, da je le v 262 cerkvah stalni duhovnik. V podeželju je pa le 68 cerkva.

Kako naj postanejo katoličani, če pa o Cerkvi nič ne vedo! In o njej ne vedo, ker je ni.

Zato je prva in trenutno najbolj boleča ovira japonskega misijona na naši strani.

Nepoznanje. Čemu Cerkev?

Res se na Japonskem veliko bere. In Japonci bero tudi o Rimu in papežu. Celo zelo simpatično so gledali na pokojnega svetega očeta Pija XII. Poznali so ga kot papeža miru.

O Cerkvi sami pa še med tistimi, ki so o njej kaj brali ali slišali, vladajo najrazličnejša mnenja.

Le premnogim je še vedno nekaj tujega. Posebno med izobraženci je to lahko težek predsodek. Kajti narodna zavest takoj rodi odpor proti vsaki

uvoženi stvari. In niti dejstvo, da je vse vodstvo japonske Cerkve v rokah domačinov, še ni moglo izkoreniniti tega občutka iz japonskih src.

Drugi jo gledajo kot eno evropskih sekt. Saj protestantske ločine so v celoti bolj številne kot katoličani. Zato je tudi katoliška Cerkev postavljena med te ločine. Je pa treba priznati, da po dobljenih podatkih tudi mnogi nekristjani znajo ločiti katoliško Cerkev od protestantskih ločin.

Zlasti dijaki, ki so študirali v Evropi, prinašajo s seboj senčne pojme o Cerkvi. Priznajo, da je sedanje vodstvo Cerkve na višini. A srednji vek je bil umazan in prav papeži so bili v veliko pohujšanje. Poleg tega se jim je zagrizla v možgane misel, da je Cerkev ovira znanosti in napredku. Seveda v dokaz takoj potegnejo iz slovarja Galileja Galilei.

Na splošno pa je treba resnici na ljubo priznati vsaj eno: naravnost sovražnega razpoloženja proti Cerkvi v japonski duši ni. Razen v kolikor ga seje komunizem, ki pa vsaj za zdaj ni tako privlačen, kot je na primer v Afriki.

Katoliška vera je prezahtevna.

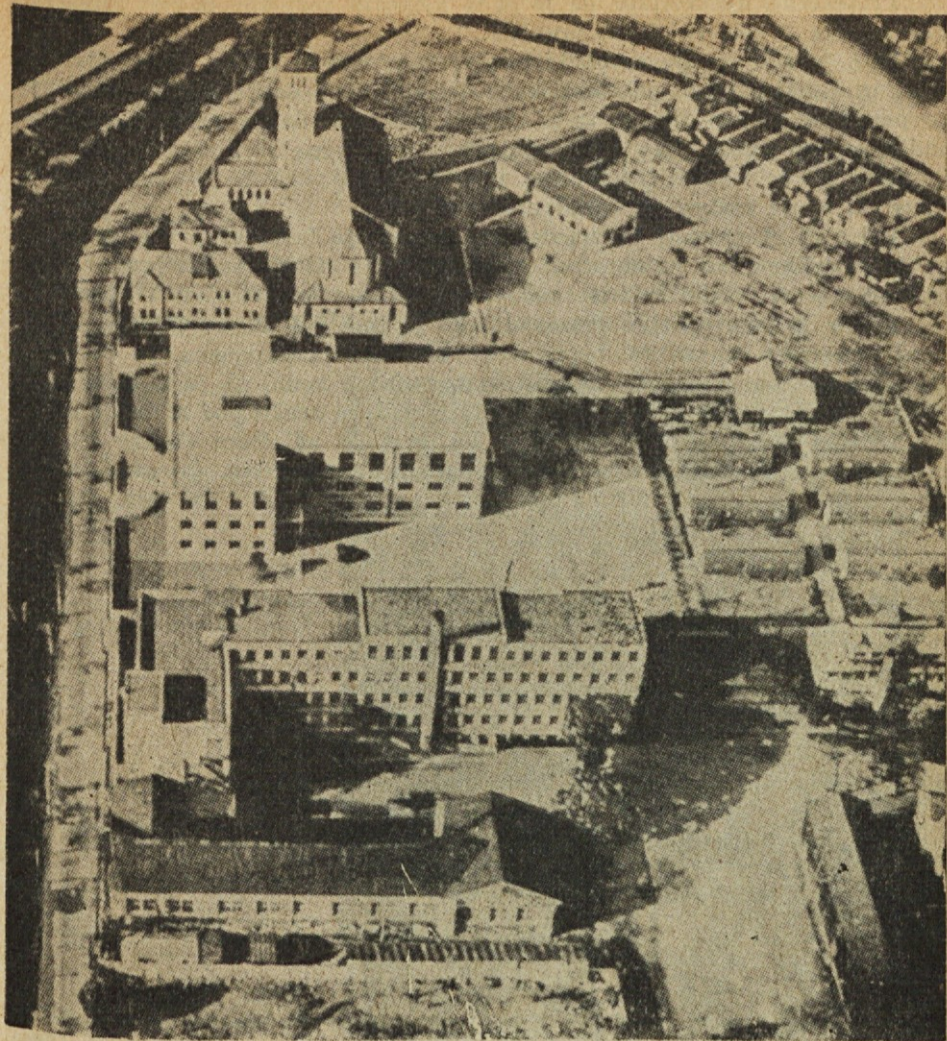
Kot so že poročali "Katoliški misijoni", je danes eno silno težkih vprašanj kontrola nad spočetjem in rojstvom otrok. Vprašanje je težko s stališča japonskega naroda, še posebej s stališča Cerkve. Narod mora živeti. Utesnjen na ozek prostor sveta. Kaj torej?

Razumljivo, da strogo in dosledno stališče Cerkve Japonce vsaj plaši, če že ne odbija. Glede tega so stavili vprašanje tudi nekristjanom. Prav za prav je razveseljivo, da jih 22 % soglašala s katoliškim naukom.

Slabši je bil odziv glede na ločitev zakona. V tej točki je bilo le 13 % katoliškega mišljenja. Vendar v splošnem ugaja doslednost katoliške Cerkve, le da je za japonska ramena ta jarem pretežak. Zato bo še dolgo ostala prav ta socialna in нравna točka eno najtežjih vprašanj.

Tu levo: Profesorska komisija pri univ. izpitih na katoliški univerzi "Sofia" v Tokiju, na Japonskem. — Desno: Pogled na poslopja kat. univerze "Sofia" v Tokiju. Zgoraj univerzitetna cerkev. svetega Ignacija.

Vendar je spet treba poudariti dejstvo, da so spreobrnjenci prav tisti Japonci, ki so нравно na višini, pripravljeni na odpovedi in po srcu plemeniti. Zato je imel tak ugled med njimi slaven zdravnik Takaši Nagai.

Premalo katoliških ustanov.

Vse je potrebno. Tudi otroška zavetišča. In domovi za starše. A poleg cerkvâ in rednega pastirskega dela oz. misijonskega poslanstva, so na Japonskem najvažnejše šole.

Protestanti ugotavljajo, da je 32 % njihovih vernikov iz vrst dijaštva. Oni so nas v šolstvu daleč prehiteli.

Zato je zahteva po katoliških univerzah najbolj nujna. Če vendar še četrtna dijaštva in to nekrščanskega dijaštva izpoveduje, da je vera nujno potrebna, potem jim je treba nuditi možnost, da jo najdejo. Kajti z budizmom so obračunali. Prav majhen procent je takih, ki trde, da ni potrebna ali celo škodljiva. Večina je pač v sredi, češ da je sama po sebi koristna, a nje osebno to vprašanje ne muči.

Pri vsej zbeganosti in zmedenosti pojmov je le treba priznati, da je vendarle veliko mladih izobražencev, ki hočejo živeti častno življenje. Torej teže za nečem višjim in niso zadovoljni samo z vsakdanjim kruhom.

Kakor je misijonarjev premalo, tako je tudi šol. Mons O'Hara, ki je vodil ameriško katoliško poslanstvo na obisk na Japonsko, je zapisal: "Ogromni japonski narod je padel v materialno bedo, pa je doživel tudi duhovni brodolom. Uradni državni šintoizem se je zrušil pod atomsko bombo. Nastala je velika praznina, ki jo bo izpolnila katoliška Cerkev ali komunizem. Rdeči so utrdili v Tokiu štiri kulturna žarišča. Če zdaj še nimajo simpatij do komunizma, bo Japonce počasi vedlo do tega, da ga bodo sprejeli, če ne bo Cerkev zastavila svoje moči."

Študentje katoliške univerze pri duhovnih vajah. V ospredju njihov voditelj.

In znano je, da je prav izobraženstvo izpostavljeno komunizmu. Zato bi katoliška kulturna žarišča morala po številu in moči prekašati komunistična.

Če si odkrito povemo, pa se desetletja pogajamo za vsako univerzo.

Družinske vezi.

Tako daleč ne posega to vprašanje kot v muslimanskem svetu ali v hinduističnih kastah. A vendar je dostikrat tudi to ovira, da poedinci, ki sicer odobravajo katoliški nauk in spoznavajo resnico Cerkve, vendar ne

Misijonar celi družini razlaga
krščanski nauk. Taki primeri
so redki...

postanejo katoličani. V najnovejših statistikah navajajo take in podobne razloge: tradicija družine, miselnost družine (posebno deluje na dekleta), strah pred prezirom, osmešenjem, gospodarski položaj, nezmožnost izvrševanja verskih dolžnosti (sveta maša) zaradi družinskih vezi.

Zato je spreobrnjenje lažje samostojnemu izobražencu kot človeku, ki je povezan s svojo družino in svojim okoljem.

Druge vere.

Razumljivo je, da predstavniki budizma in šintoizma ne gledajo z veseljem na misijonsko delo.

Posebno vprašanje so protestanti, ki so po številu delavcev in številčnih uspehih precej visoko pred katoličani. Ne gre samo za tekmo, ki

je končno lahko plemenita. Gre bolj za dejstvo, da zlasti med izobraženci protestantska vzgoja ne rodi dobrih sadov.

Samo primer. Profesorji na protestantskih univerzah so proučevali krščanske dijake in ugotovili tole. Ti mladi protestanti so po značaju slabi, brez globine, z velikim zanimanjem za socialne organizacije, a najbolj za zabavo. Med njimi so elitni ljudje in globoki misleci. Voditeljske narave nagibajo h komunizmu. In v njihovi naravi je, da svoj vzor tudi uresničijo. Tako postajajo, na žalost, prav protestantske univerze žarišča komunizma.

Misijonar se s kolesom vozi po japonskih vaseh, da obišče dokaj raztresene katoličane in katehumene ter se približa poganom.

Naštevati dalje vse manjše ovire in vprašanja, ki so več ali manj v zvezi s temi, bi bilo odveč.

III. — SVETLE TOČKE.

Ne gre za to, da si dajemo poguma. Kajti naš pogum mora izvirati že samo iz dejstva, da leži na naših ramah tako velika in odgovorna dolžnost, da zasadimo in zakoreninimo Cerkev v vse narode.

So pa brez dvoma dejstva, ki ta naš pogum podpirajo in naše upanje utrjujejo in pričajo, da misijonski cilj tudi na Japonskem ni oddaljen v neskončnost.

Cerkev je svobodno zadihala.

Prav to je novost japonskega misijona. Čeprav je narod bil budističen, vendar je vladna, uradna vera bila šintoizem. To je bil državni mono-

pol. In z drugo svetovno vojno je ta monopol propadel in Cerkev je bila dana popolna svoboda delovanja. V programu katoliških šol je od tedaj na častnem mestu verouk.

Še več: krščanski nauk je ukazan tudi v državnih šolah. Ni obvezen za učence, pač pa za šole. Zato so morali nujno vpreči laike, da so vsaj nekoliko zadostili zahtevi oz. ponudbi.

Sicer je vodstvo Cerkve po državnem zakonu izročeno japonskim državljanom. A vstop inozemskim misijonarjem je svoboden in celo zaželen. Mnoge izjave raznih ministrov in zastopnikov države govore o tem.

Katoliška zaščitna sestra moli rožni venec, medtem ko misijonar daje poslednje maziljenje katoliškemu Japoncu.

Zato so škofje v pismu "Pariški družbi za zunanje misijone", v katerem prosijo za misijonarje, rekli: "Okoliščine so zelo ugodne. Vsakdo lahko izpoveduje svojo vero. Oblast je zelo naklonjena katoliški veri in jo bo podpirala. Od časa sv. Frančiška Ksaverija ni bilo tako ugodnega trenutka..."

Naše možnosti.

Velike so, samo da bo v nas katoličanih misijonska zavest.

Mi imamo resnico, mi imamo milost, z nami je Bog. To je temelj.

V zadnjih 50 letih so se apostolske možnosti tako razvile in izpopolnile, da se misijonsko delovanje nikakor ne more primerjati s tistim pred sto leti.

Danes ni več samo šport nekaterih gorečnikov, da gredo na Japonsko, danes je naša skupna naloga. In pritegnjeni so k čisto praktičnemu delu ne samo redovniki in duhovniki, ampak tudi laiki.

In ravno po drugi svetovni vojni lahko z veseljem ugotavljamo rast novih misijskih organizacij in podjetij, ki bodo mogla roditi svoje prave sadove šele čez leta oz. desetletja.

Gre prav res le bolj za pravega pristnega katoliškega duha, ki bo razgibal in organiziral in povezal vse te sile, ki so še neizrabljene.

In če bo to, bo tudi naše "sramotno" vprašanje denarja rešeno.

Nov razmah na Japonskem.

Ni brez važnosti, da so domači škofje in duhovniki zelo izobraženi in duhovno na višini. Svojemu narodu res dostojno predstavljajo katoliško Cerkev.

Lepo sožitje z misijonarji, ki prihajajo od drugod, je po vsem misijskem svetu poznana stvar. Tako za evropske in ameriške misijonarje ni ovira misel, da bodo podrejeni domačinu. Večinoma trde, da sploh ni žrtev ta podreditev, ker so razumevajoči in plemeniti ljudje.

Nove ustanove: šole, bolnice, sirotišča,
nove župnije in široko pastoralno delo,
to sicer spada k naravnemu razvoju misijskega dela.

Razveseljiva posebnost pa je naravnost navdušeno sodelovanje laikov. Pa naj bo to na socialnem, karitativnem, šolskem ali propagandnem polju. Da hodijo mladi študentje od vasi do vasi in poučujejo krščanski nauk, to vendar priča o njihovi apostolski vnemi. Da je druga skupina s propagando lepakov predstavila katoliško Cerkev v krajih, kjer ni bila poznana, priča o iznajdljivosti.

Na stavljeno vprašanje, ali ste si svesti svoje apostolske naloge, je več kot tri četrtine mladih japonskih katoličanov odgovorilo z: da. In skoro polovica jih je priznalo, da so že privedli nekatoličana h katoliškemu duhovniku.

Odgovori na nadaljna vprašanja, če molijo za spreobrnjenje poganov, če obiskujejo bolnike, širijo letake, tisk, če so v apostolskih organizacijah, dokazujejo, da so japonski katoličani v jedru apostolski, da ni apostolat le dodatek njihovemu katolištvu.

Razumljivo je, da taka miselnost in močna katoliška zavest ne more ostati brez sadu.

Kako drugačno je misijsko delo na Japonskem in v Afriki. Kako različni so trenutni uspehi. A vendar je obema področjema skupno dvoje. Zdaj je ugodna ura, ki jo lahko za dolgo zamudimo. Staro je padlo, novega še ni. Trenutno je vprašanje, ali bo iskajočim pokazal pot komunizem ali katoliška Cerkev.

BRANKO BOHINC

VINCENCIJEVI SINOVI, LAZARISTI, V MISIJONIH

(Kratek zgodovinski oris)

Sestavil BRANKO BOHINC.

Vincencij je v svoji skromnosti hotel, da njegova misijonska družba ostane "mala družba". Rad se je skrival. Ni želel, da se misijonarji razpisujejo o svojih delih in uspehih. Saj je v svoji ponižnosti trdil, da so misijonarji le paberkovalci klasja, ki hodijo za velikimi ženjci — drugimi redovnimi družbami.

Misijonska družba ima za seboj tristoletno zgodovino. In do zdaj še nima monografije o svojem misijonskem delu. Več ali manj je vse ostalo zapisano v božjih knjigah. In na račun tega je brez dvoma treba zapisati dejstvo, da zlasti mladi ljudje o Misijonski družbi in njenem delu malo vedo. Marsikdo bi spoznal svojo življenjsko pot, če bi vedel, da more razviti in Bogu posvetiti vse svoje moči prav v tej "mali družbi".

In ta kratek oris misijonske zgodovine lazaristov naj ima le-ta namen, da v kratkih potezih začrta glavne smeri dela. Kakšno življenje in delo, trudi in napore se skrivajo za temi suhimi dejstvi, to je mogoče samo zaslutiti. Pa že ta pregled zadostuje, da moremo ugotoviti dejstvo, da je vseh tristo let družba ostala zvesta duhu svojega ustanovitelja in da tudi danes more idealen fant najti v njej svoj poklic in mu je dana vsa možnost, da v njej razvije svojo osebnost in sprostí vse sile ter jih posveti delu za božje kraljestvo.

Ne bi bilo treba brati Vincencijevih izjav, ki se nanašajo naravnost na delo za poganške misijone, pa bi morali ugotoviti, kako je bila misijonska ideja pri njem živa. Saj nujno sledi iz osnovnih potez njegove duhovnosti in je v celoti vključena v duhovno zgradbo njegove družbe.

Njegova vodilna ideja o božjem duhu ali bolj konkretno o duhu Jezusa Kristusa, ki je njega prešinjal in ki mora po njegovih besedah oživljati vsakega posameznika, je tudi izhodišče misijonske ideje. Iz tega "božjega duha" so zajeta sveta pravila, nje glavni namen je pravzaprav posnemanje Jezusa Kristusa in nadaljevanje njegovega misijonskega poslanstva. To pa brez vsake omejitve na kraj in čas.

Vincencijev pogled je neprestano oprt na Kristusa in vsak hip hoče razbrati iz Gospodovih potez njegovega duha. Lepo pravi francoski zgodovinar Goyau: "Učitelj sveti Vincencij ima sam učitelja Jezusa Kristusa. Celo zbirko dragocenih citatov, ki se včasih kar nenadno pojavijo, bi mogli zbrati (iz njegovih pisem in razgovorov) in jih urediti v knjižico z naslovom: Posnemanje Jezusa Kristusa po sv. Vincenciju Pavelskem — Imitation de Jesus Christ, d'après saint Vincent du Paul. Na obzoru se neprestano dviga Sin božji... Da bi našel naukov in navodil, prelistava njegovo življenje od dogodka do dogodka, rekel bi od minute do minute." V tem prelistavanju Kristusovega življenja si je nasrkal duha zase in za družbi: misijonarje in usmiljene sestre. Zato so že same po sebi razumljive njegove izjave o misijonskem delu in razumljivo tudi delo samo.

Zanimivo je, kako se Vincencijevo pojmovanje ujema s pojmovanjem modernih misionologov.

Do zadnjega smo bili mnenja, da je misijonski poklic nekaj posebnega. Sv. Vincencij pa trdi isto kot najmodernejši misionologi. "Ker samo njegova Svetost more pošiljati ad gentes — med pagane," piše 25. maja 1642., "sem mnenja, da se mu morajo pokoravati vsi duhovniki, kadar jim bo ukazal iti tja, in da je ta mala družba vzgojena v razpoloženju, da bo pustila vse drugo, če nas bo kdaj njegova Svetost poslala a capite ad calcem — od prvega do zadnjega v te dežele in da bomo prav radi šli."

To razpoloženje vsakega člana je bistvena poteza poklica. Tudi stari misijonarji morajo imeti tako razpoloženje, to pripravljenost. "Tudi jaz sam," pravi sv. ustanovitelj, "star in prileten kot sem, ne smem izgubiti v sebi te pripravljenosti, da pojdem tudi v Indijo pridobivati duše za Boga, čeprav bi moral umreti na poti ali na ladji. Kajti, kaj mislite, da Bog zahteva od nas? Telo? Nikakor ne. Kaj pa? Bog zahteva našo dobro voljo, pravo in resnično razpoloženje..."

Tako dosledno je izvedel to pojmovanje, da ni čakal prošenj za zunanje misijone, ampak je kar sam določil tiste, ki so se mu zdeli najprimernejši. Kasneje šele so uvedli v družbo prostovoljno priglašanje in z njim tudi najbrž mišljenje, da je za zunanje misijone potreben poseben poklic. Prav isto velja tudi za sestre, pri katerih ni trpel nobene omejitve.

Poznal je človeško slabost. "Nikar ne mislite," pravi, "našli se bodo taki, ki bodo temu delu nasprotovali, in drugi, ki bodo dejali, da smo se lotili preveč, ker hočemo pošiljati misijonarje v daljne dežele, v Indijo in Berberijo. Toda moj Bog, moj Gospod, ali nisi ti poslal sv. Tomaža v Indijo in druge apostole po vsej zemlji? Ali jim nisi dal naloge, naj skrbijo za vse narode in jih vodijo?... Naš poklic je, oznanjati evangelij ubogim." Celo za antikrista je obsodil misijonarja, ki bi pri-

hajal s takimi ugovori. "Kadar boste videli brezbržnega misijonarja, ki bo tako govoril ali ki bo delal na to, da bi opustili vsa omenjena dobra dela, recite pogumno: 'To je antikrist!' Da, bratje moji, to je antikrist. Le recite: 'Rodil se je antikrist, tukaj je!'"

Iz vsega Vincencijevega govorjenja sledi resnica, ki je danes, rekel bi — znano in stvarno podprta, da je misijonska pripravljenost bistvena poteza vsakega duhovnika in redovnika, torej tudi člana Misijonske družbe in usmiljenih sestrá. Torej ne samo nek nameček, nekaka odvišna gorečnost.

Seveda pa se zahtevajo za misijonarja v poganskih misijonih pogoji, ki sicer niso bistveni, a vendar tako važni, da jih Vincencij terja od vsakega kandidata. Razpravljanje o tem bi nas zavedlo predaleč.

K pojmovanju misijonskega objekta bi omenil le to, da se Vincencij ne omejuje na nobeno deželo. Ves svet je odprt njegovi družbi.

"Kako srečen je misijonar, ki nima drugih mejá pri svojem delu za Kristusa, kot vesoljno zemljo! Čemu bi se torej omejevali na en kraj in si postavljali meje, ko nam je Bog dal tako široko področje, da pokažemo svojo gorečnost." "Prosimo Boga, naj da družbi tega duha, tega poguma in velikodušnosti našega Gospoda, da bomo pripravljeni iti kamor koli, kakor bi on šel in kakor bi bil šel, če bi njegova večna modrost smatrala za primerno, da bi delal za spreobrnjenje ubogih ljudstev. Zato je poslal apostole in tudi nas pošilja kot nje, da ponesemo ogenj vsepovsod! Povsod mora zagoreti ta božji ogenj, ogenj ljubezni in strahu božjega; po vsem svetu: v Berberiji, v Indiji, na Japonskem!"

Sv. ustanovitelj ni opustil nobene priložnosti, da bi ne vzbujal v svojih misijonarjih zanimanja za ves svet. Če je sprejel pri sv. Lazarju kakega redovnika, ki se je vrnil iz misijonov, ga je vedno prosil, naj spregovori družbi nekaj besed. Če je izšla knjiga ali spis o delu misijonarjev na Vzhodu, na Kitajskem, Japonskem ali drugod, so knjigo kupili in brali v obednici. In sam je neprestano v svojih ponovitvah in konferencah omenjal misijonarje in poročal o delu na Madagaskarju in v Berberiji.

Seveda pri konkretnem pošiljanju v misijone je vedno, kot pri vsaki stvari, čakal, da se mu razodene božja volja. S kakšno odločnostjo je vztrajal pri začetnem delu, nam ve povedati zgodovina misijona na Madagaskarju, kjer so misijonarji drug za drugim umirali. Zanimivo bi bilo omeniti njegova metodična načela, ki odsevajo zlasti iz pism misijonarjem na Madagaskarju, a naj navedem le še zanimivost glede pojmovanja cilja misijonskega dela.

Danes so misionologi izkristalizirali svojski namen misijonskega dela, ki je presajanje Cerkve. Vincencij sicer govori pogosto o reševanju in pridobivanju duš, kar je še danes prav. A menda ne bo slučajno, da pojmuje misijonsko delo prav tako kot moderni misionologi.

Ko govori o razpadu Cerkve v Evropi, pravi med drugim: "Kolika milost je biti v številu tistih, ki se jih Bog poslužuje, da ponesejo drugam blagoslov Cerkve!... O, gospodje in dragi bratje, kakšno veselje bo imel Bog, če se bodo na ruševinah njegove Cerkve, v tem prevratu, ki so ga povzročile krive vere, v tem požaru, ki ga je strast zanetila na vseh straneh, če se bodo v teh razvalinah našli nekateri, ki se mu ponudijo, da ponesejo drugam, če smem tako reči, ostanke njegove Cerkve." Pa četudi bi Bog ne imel tega načrta, da bi Cerkev v Evropi razpadla, pravi: "Ali ni naša dolžnost, delati za razširjanje Cerkve?"

Da se Cerkev božja presadi v kraje, kjer je še ni, to je bil tudi njemu svojski cilj misijonskega dela.

Kakšna je torej Vincencijeva zamisel? V kratkem sledeča: Misijonska družba (in usmiljene sestre) mora biti pripravljena, da se razširi po vsem svetu. Nobena pretveza, pa če še tako sveta na videz, je ne sme odvrniti od tega, da bi poslala svoje člane na zadnji košček zemlje. Seveda pa tudi v tem mora slediti korak na korak božji načrt. Temu osnovnemu načelu zvest je že sv. ustanovitelj začel z družbeno misijonsko strategijo, če smemo tako reči. Njegovo torišče sta bila Berberija in Madagaskar. Tu je uvedel družbo v misijonsko poslanstvo. Oko pa mu je bilo uprto v ves svet, samo čakal je namiga božje Previdnosti. A načrte njegove brezmejne ljubezni so uresničevali njegovi nasledniki. Misijonska volja, ki so jo podedovali po sv. ustanovitelju, je vsa stoletja vodila družbo po smernicah, ki jih je začrtal Vincencij. Brez pretiravanja lahko rečemo, da so to najlepše strani v zgodovini Misijonske družbe.

Vsaj v glavnih obrisih si jo skušajmo naslikati.

(Sledi.)

Iz misijonskih potovanj enega največjih misijonarjev Vincencijeve Misijonske družbe g. Lebbeja, po Kitajski, v začetku tega stoletja.

!...da bi bili VSI ENO...!

K SVETOVNI MOLITVENI
OSEMDNEVNICI ZA ZE-
DINJENJE KRISTJANOV
OD 18. do 25. JANUARJA

NA VZHODU SE DANI

*Te misli je oblikovala jetniška samota,
bile so tolažba v prečutih nočeh in dneh,
bile so kakor vizija pred smrtjo.
Razumel jih bo, kdor jih bo bral s pobožnostjo
človeka, ki ljubi Cerkev.
Morda ostanejo glas vpijočega v puščavi,
a vendar oznanjajo Gospodov prihod.*

I. DUH BO SILO STRL

Vzhod in Zapad, ta dva pojma smo strnili v dve sodbi: suženjstvo in svoboda. Kreпки črti smo potegnili čez zemljevid in nismo pomislili, da smo milijonskim množicam napravili krivico.

Protest prihaja z Vzhoda. Ne tisti protest v komunističnih manifestih, ampak protest "ponižanih in razžaljenih". Tih, a strašen protest.

Pozdravljen ruski mužik, ki si v svoji duši svoboden in terjaš v potrpežljivem molku svobodo svojemu prepričanju! Pozdravljeni trpini v tajgi, kjer v šumenju stoletnih gozdov pričate o svobodi duha in ste kakor preroki, ki oznanjajo boljši čas! Pozdravljeni stoteri duhovniki v sibirskih rudnikih, ki ste neprestan krik svobode celemu svetu! Pozdravljeni vsi od Kijatske do Jugoslavije, ki ste v verigah ohranili svojo svobodo!

Zmaga duha nad silo mora priti. Kajti človeštvo bi propadlo v razdejanju, ki ga je prinesla vera v materijo. Odpad od vsega božjega, vsega nadnaravnega in celo vsega duhovnega je ponižal človeka do živali. Posledica je: svetovna revolucija, vojske. Postajajo pa porodne bolečine za novo rojstvo.

In prerojeno človeštvo bo bolj podobno skladnemu vzhodnjaku kot poplitvenemu zahodnjaku. Vzhod krije v sebi bogastvo duha, ki tli in bo nekega dne privrel na dan izpod skorje komunizma.

Sicer pa nam mora biti blizu misel, ki jo je zapisal angleški zgodovinar Toynbee v svoji knjigi "Pot svetovne zgodovine": Bog bo zmagal ali po ljudeh ene sedanjih kultur ali po ljudeh nove kulture. Da, če ljudje popolnoma odpovedo, bo zmagal z novim stvarjenjem."

Advent.

Mi vsi čakamo. V zraku je, čutimo, dihamo to upanje: nekaj se mora zgoditi. Le da v otroški naivnosti Bogu predpisujemo čas in uro.

Misijonska renesansa v dvajsetem stoletju je priča življenjske moči Cerkve. Statistike so borne, a dogajajo se velike stvari. Mi v svoji počasnosti zamujamo ugodne trenutke, Bog pa v svoji večnosti smehljaše gleda na orgijo brezboštva in sovraštva do Cerkve. Mirno, pa gotovo usmerja svoje velike korake.

Prišel bo čas, ko bo človeštvo spoznalo, da ima tudi komunizem svoje večnostno poslanstvo. Nekdo je moral razvihrati mlačnost krščanstva, nekdo je moral napeti lok, nekdo je moral predramiti speče. Glavno je, da smo se prebudili. To je važno, da v adventnem hrepenenju ne samo čakamo, ampak tudi kujemo nov čas.

Zdaj je zlata doba katoličanov. Odpirajo se misijonska polja in morda ni daleč čas, ko se bo odprl Vzhod, tisti krščanski Vzhod, ki je odtrgan od prave Cerkve, a ki danes na kolenih prosi Boga, da bi zasijala svetlu Kristusova resnica.

Tesno sta povezani dve vprašanji: misijonsko in vprašanje zedinjenja. In v katoliškem srcu mora biti obojna ljubezen, saj je v bistvu ena in edina ljubezen: priti mora božje kraljestvo. Cerkev, glasnica duha in nadnaravnega sveta mora rešiti svet.

Zato ni čas, da čepimo v zapečku. V metež moramo pognati svoje vrste, osvajati moramo. Kajti zori tudi čas zedinjenja. Prav v onih ruskih stepah, ki so v vseh zemljevidih prepletkane z rdečo barvo, prav tam kipi k Bogu molitev za zedinjenje.

Vprašanje je, če smo nanj pripravljeni tudi mi katoličani.

Naša velika krivda.

Latinski ponos je bil sokriv razkola, latinski ponos je še danes lahko kriv, da ne moremo pritegniti svojih ločenih bratov v svoj objem. Mi obsojamo nje, nanje čakamo, hočemo, da pokleknejo pred nas in skesano molijo svoj konfiteor. Tega dne ne bomo dočakali, kajti ta naša zahteva je prevelika in to naše pričakovanje prazno. Vsi, tudi mi moramo poklekniti in na kolenih se bomo objeli. Prej ne.

Šele ko bodo pravoslavni narodi začutili, da jim bo zedinjenje prineslo novo, lepše življenje, šele tedaj si bomo mogli brez zagrenjenosti pogledati iz oči v oči.

Tako nekako je škof d'Herbigny zapisal na poti iz Beograda v Zagreb in pismo poslal listu "Vreme": "Udeleževanje narodov v vesoljnosti mednarodne cerkve jih nikakor ne zmanjšuje, marveč jih povečuje in dviga v njihovem narodnem in duhovnem življenju. Od tistega dne, ko bi srbski patriarh po svojih starih obredih mogel maševati v pariški cerkvi Matere božje, v rimski cerkvi sv. Petra, v Madridu, Berlinu, Londonu in N. Yorku, od tistega dne, ko bi mogel z drugimi vzhodnimi patriarhi tudi srbski patriarh sodelovati pri zares vesoljnem cerkvenem zboru in pri volitvi rim-

skega papeža, od tistega dne — to je popolnoma jasno — ne bi srbski narod nič izgubil, ampak bi pred Bogom in pred ljudmi pridobil duhovni sijaj, ki mu pripada.”

Toda ta čas je daleč in se odmika z vsakim letom, če mi latinci ne storimo svoje dolžnosti.

Vsa miselnost kot da ima latinski obred monopol nad katolištvom, vsa samozavest, da je pri nas vsa resnica, drugod pa je ni, vsa enostranost očitkov in obsodb samo večja med nami prepad. Zastonj tarnamo o razdvojenosti, če ne začnemo z delom. Z delom pa ni mogoče začeti pri ločenih bratih, ampak pri sebi. In to delo mora biti opravljeno prvo.

Kaj nam je storiti?

Vzljubimo Cerkev! Živimo z njo! Vsi papeži dvajsetega stoletja z očetovsko ljubeznijo kličejo k zedinjenju. Vstajajo skupine mož, ki grade mostove med ločenimi brati. Ti nosijo težo dela. In če jih katoliške množice ne razumejo in celo obsojajo, je to dokaz, da prav ti možje morajo najprej med nami opraviti svoje poslanstvo.

Oto Karrer, ki je globoko posegel v to žgoče svetovno vprašanje, pravi: “Da bi trajno in splošno zedinjenje bilo možno v doglednem času, ni verjetno, dokler na Vzhodu in Zahodu med duhovščino in ljudstvom vlada stoletja stara miselnost: Zahod gleda na Vzhod preveč “zviška” in skrivaj misli na zenačenje (ne na zedinjenje), Vzhod pa je zagrenjen, sumnjiči in je ponekod naravnost sovražen.”

Prepade je treba zasuti z ljubeznijo in razumevanjem. Brez tega je vse govorjenje zastonj. Popisati moramo kope papirja, a ostali si bomo tujci. Pa smo vendarle poklicani, da živimo kot bratje v skupni očetovi hiši.

Brez preroškega duha moremo reči: Če ne bomo sami zmogli ponižne ljubezni, nas bo tudi zapadnjake Bog do tal ponižal s tem, da bo rdeči tank zgazil ves Zapad. Očividno nas hoče Bog prisiliti, da na kolenih in v trpljenju objamemo svoje brate. Ne čakajmo nove in še hujše božje kazni, ki jo kličemo nase tudi z nerazumevanjem za zedinjenje.

Kristus mora biti poveljčan v nas in ločenih bratih. Zato na plan s ponižno ljubeznijo. A če bi Bog terjal še več, sprejmimo nase tudi stisko dni z besedami, ki jih je izrekel slavni ustanovitelj Vincencijevih konferenc Ozanam: “Naj gre voz revolucije preko mene, samo da se na vozu pelje Kristus.”

Kdor je zmožen te miselnosti, ta je že postal apostol zedinjenja.

II. OKNO NA VZHOD JE ODPERTO

Evropski omiki odteka kri. Zapadnjak ne prenese več mirnih ur in potrpežljivega čakanja in samotne meditacije. Ekspresno brzino je zamenjala raketa. Vse življenje se je spremenilo v blazen beg.

Vzhod ima čas in zori in oblikuje misli. Z nedopovedljivo potrpežljivostjo prenaša celo jarem brezboštva, ki je vzhodnjaški, celo še ruski duši nekaj tujega.

Moč Vzhoda so čutili veliki duhovi kot Goethe in Lessing že pred nami. Danes smo prisiljeni pogledati vanj. Evropska miselnost se je umaknila svetovni. Zemlja je postala premajhna, da bi zadovoljila človeka, zato išče pot v dalje vsemirja.

Razumljivo, da je časovni razvoj prisilil tudi nas katoličane, da svoje katolištvo iz ozke latinske usmerjenosti razširimo v pravo svetovno katolištvo. Kot ne mislimo več na misijonske narode z naduto vzvišenostjo, tako ne gledamo več na ločene brate s prezirom modrejšega.

Hočeš nočeš, zgodovina nas je postavila k oknu, ki je obrnjeno in odprto na Vzhod.

Svetopisemske resnice.

Če se damo voditi "božjemu duhu" (Rim 8, 15), kot nas je učil sv. Pavel, moramo tudi mi razumeti svoje poslanstvo. Božji Duh je tisti, ki v strahoti ječ in podzemskih rogov oblikuje srca trpinov. Sveti Duh je, ki moli z neizrekljivimi vzdihmi tudi v ruskem mužiku in milijonih, ki se k Bogu vračajo, pa čeprav za zaprtimi vrati svojega strahu.

Če mislimo nanje, ali se nam krči srce kot sv. Pavlu, ki je gledal na ločene judovske brate? "Resnično govorim v Kristusu in ne lažem — to mi pričuje moja vest v Svetem Duhu — da sem v veliki žalosti in imam vedno bolečino v svojem srcu." V velikoduhovniški molitvi je Kristus ponavljal in ponavljal, da bi bili vsi eno, kakor je on z Očetom eno. Kako topla in kar z otožnostjo je prepojena ta molitev. Kaj ni Gospod takrat gledal strašni razkol, ki ga je rodil napuh ljudi?

Nismo boljši od tistih, ki so krivi razkola, če nas ni volja, da bi ga z deli ljubezni popravili. Resnobno vprašanje sili v nas: ali smo sploh Kristusovi učenci. "Po tem bodo spoznali, da ste moji učenci, če se boste ljubili med seboj" (Jan 13,35).

En je Bog in Oče vseh, en je Kristus in ena je Cerkev. In ker je temelj postave ljubezen, bo le z njo mogoče doseči, da "se v Kristusu podredi eni glavi vse, kar je v nebesih in kar je na zemlji" (Ef 1. 10). "Kako velika je božja hiša, in kako silen je prostor njene posesti: velik je in brez meja in neizmeren" (Bar 3, 24. 25).

Zato je razumljivo, da sveta Cerkev že sto let obrača pogled na vzhod in se vedno bolj trudi, da bi dokazala svojo naklonjenost vzhodnim bratom in je z geslom: resnica in ljubezen pripravljena storiti vse, da se približa dan zedinjenja.

Krščanska starina.

Vzhod je bil deležen, da je prvi zagledal "Luč sveta". Na vzhodu se je prikazala zvezda.

S spoštovanjem moramo misliti na to, da je Kristus stopil na zemljo v pokrajini, ki pripada vzhodni cerkvi. Na Vzhodu je bila sklenjena stara zaveza in je bila spočeta tudi nova. Na Vzhodu je bil pisan evangelij. Na Vzhodu se je oblikovala prva liturgija, ki je najbolj ohranjena v današnjem vzhodnem obredu. Vzhodni cerkveni očetje so po besedah Benedikta XV. naši cerkveni očetje. Čim bolj mislimo na to, tem večja postaja bolečina, da je prav ta blesteči Vzhod odtrgan od prave Cerkve.

In kakor umetniki upirajo svoj pogled na Vzhod in pričakujejo od njega ozdravljenje svoje omike in novo moč za plodnejše ustvarjanje, tako se mi katoličani oziramo v zadnjih desetletjih na Vzhod, ko obnavljamo v svojih vrstah bogoslužje.

Naši viri so skupni in ti nosijo bolj vzhodnjaški obraz kot zapadnjaškega.

Vezi.

Že zdavnaj smo nehali s križarskimi vojskami. Danes Cerkev v muslimanskem svetu išče tiste svetle točke, ki so lastne njim in nam katoličanom. Že smo premostili bolezen preteklih stoletij, da smo hodili med misijonske narode v evropskem napuhu in hoteli "divjakom" vsiliti obenem s krščanstvom svojo evropsko omiko. Danes se zavedamo, da morajo ti narodi prinesiti v Cerkev vse svoje posebnosti in vso svojo starodavno in častitljivo omiko, le zmota bo zamrla v luči resnice. V svojem jasnem stališču je Cerkev danes tako vzvišena nad narodi pa tako blizu vsakemu narodu, da že samo to obeta nov čas.

Prav tako pa se Cerkev dviga nad miselnosti obsojanja in iskanja razlik. Ko sta se razklali zapadna in vzhodna cerkev, so od obeh strani začeli iskati razloge v krščanskih resnicah. Niso bile te vir razdora, ampak človeški napuh in želja po oblasti. Bizanc je hotel postati drugi Rim, Rim ni hotel deliti oblasti z nikomur. Vsa človeška beda je prišla na dan na obeh straneh. V zvestih se je sicer utrčila ideja papeštva tako, kot je zapisana v svetem pismu, a istočasno so vzhodni, zlasti slovanski narodi začeli hoditi svojo pot. In da bi jo opravičili, so se začeli prepiri o kvašenem in nekvašenem kruhu, o vicah, o izhajanju Svetega Duha iz Očeta in Sina in še in še. Čim bolj se je poglobljala odtujenost in sovražstvo, tem več je bilo razlik in tem bolj so se naglašale.

Ko pa danes stopamo drug pred drugega z željo po zedinjenju, začnemo iskati skupne točke. In naenkrat je zbledelo vse umetno besedjenje. Navsezadnje odpade vse in smo si v vsem edini, le eno težko in prevažno vprašanje ostane: papeštvo. In tudi to vprašanje je bolj vprašanje občutij kot razumskega spoznanja. Pomagati je treba, da vsi prebolimo staro rano in prevpijemo bolečino z močjo ljubezni.

Spoštovanje.

Vse bistvo vzhodne liturgije, mistični zanos vzhodnjaške pobožnosti, žejajo po božjem življenju, vesoljno bratstvo, ki ga na ta ali oni način izražajo vzhodnjaški pisatelji, vzbujajo resnično spoštovanje.

Ob določbah Cerkve moremo izmeriti, ali je naše mišljenje pravilno. Vsi vzhodni obredi so danes zaščiteni tako, da brez posebnega dovoljenja Svete Stolece nihče ne more prestopiti iz vzhodnega v latinski obred. In katoličanom vzhodnega obreda strogo naroča, da ohranjajo svoj častitljivi obred brez latinskih primesi.

Danes Cerkev odločno stoji na stališču, da se v edinosti vere ohranja različnost obredov. Kakor v misijonski prilagoditvi išče pota, kako bi krščanstvo čim bolj približala misijonskim narodom in njihovi omiki, tako ne dovoli, da bi se nad narodi, ki imajo že stoletja vzhodni obred v svojem krščanskem bogoslužju, delalo kakršnokoli nasilje.

Ta katoliška širina nam mora priti v meso in kri. Tako da noben katoličan ne bo imel neprijetnega občutka, če bo pri maši v cerkvi vzhodnih katoličanov, in da bo z isto vero in istim svetim občutjem prejel sveto obhajilo pod obema podobama.

Vsako drugačno gledanje ali mišljenje ni katoliško.

Če to svoje pravilno gledanje dopolnimo še s pravim pogledom na Vzhod, posebej na trpinčeni ruski narod, nas mora do dna duše ganiti beseda ruskega generala, ki jo je rekel v zadnji vojni katoliškemu du-

hovniku: "Naša cerkev je tako oslabljena, da je brez moči. Zato nam mora priti na pomoč katoliška Cerkev. Stari verski prepiri se zdaj zde majhni, nepomembni. Ali naj bomo ločeni od svojih katoliških bratov samo zaradi "Filioque" (nauk o izhajanju Svetega Duha iz Očeta in Sina), ki so ga vpletli v veroizpoved in so ga pred tisoč leti naši škofje odklonili? Ne, mi Rusi se bomo radi izročili varstvu katoliške Cerkve, ko bo udarila ura svobode. O, da bi doživel ta dan!"

Ali naj zdaj k tem v katorgah prečiščenim ljudem stopimo s ponosnim korakom rimskega vojaka? Ali niso na mestu bose noge in ljubeče srce? Če se nas ob tisti uri ustrašijo, bodo zbežali od nas morda za stoletja. Silna je naša odgovornost.

BRANKO BOHINC

KRISTJANI V SVETI DEŽELI

Trpljenje in stiske judovskih kristjanov

Dogodki na Poljskem in na Ogrskem so v zadnjih letih sprožili precejšnje izseljevanje Judov iz teh dežel v Izrael. Po zadnji svetovni vojni je, kot poročajo, vsaj kakih 400 Judov v omenjenih državah sklenilo zakon z ženami, ki so po veri kristjane. V Izrael je tedaj s temi novimi priseljenci prišlo seveda tudi lepo število krščanskih žená in otrok. Zdravniške oblasti za vseljevanje so ugotovile, da je večina dečkov iz teh mešanih judovsko-krščanskih zakonov neobrezanih. Ta ugotovitev pa je vzbudila pozornost izraelskih verskih krogov. Kar čez noč so začeli razpravljati o vprašanju, ki bi ga v mladi judovski državi utegnila sprožiti prisotnost krščanske manjšine judovske krvi.

Judovski prenapeteži so takoj odločno nastopili. Časopisje je vsevpred začelo spominjati na odloke, ki jih je podvzel Esdras, ko je iz Izraela gnal vse tujke. Ker pa je danes nemogoče, da bi iz Izraela kot nekoč Esdras pognali vse te žene z njih nejudovskimi otroki, "je nujno, da državna oblast doseže čimprej od novodošlih žena in otrok odpad od krščanstva in prestop v judovsko vero, ... da se ohrani narodna edinstvo. Vlada in Judovska agencija to moreta in morata storiti!" (Izraelski časopis "Hatsofé", 9. junija 1957.) Spet drug judovski dnevnik je zahteval, da vlada takoj nakaže potrebne denarne vsote za obrezovanje 2 do 3 milijone otrok, ki so z novimi priseljenci prišli v Izrael, pa še niso obrezani. Še preden so te pol judovske pol krščanske družine prišle v stik s krajevno katoliško duhovščino, so jih oblasti že razselle na vse štiri vetrove po deželi, v kraje, ki so docela judovski. Oropani tako vsake verske tolažbe v domačem jeziku, ne vedoč premnogokrat niti, kje naj bi našli katoliškega duhovnika, so bili ti priseljenci bolj in bolj izročeni na milost in nemilost vedno močnejšemu pritisku, katerega namen je bil, da doseže prestop novodošlih v judovsko vero. Očete so začeli priganjati, naj dajo obrezati svoje sinove, če že ne iz verskih, pa vsaj iz docela higienskih in plemenskih razlogov. To pa je že prvi korak k odpadu...

Otroci morajo pod silo razmer obiskovati judovske šole: njih judovski sošolci jih psujejo in črte kot odpadnike in izdajalce... Tudi očetu in materi judovski sosedje ne prizanašajo s preganjanjem, pa naj so ti prega-

njalci že lastnik hiše ali stanovanja, gospodar v službi, kjer si kruh služi mož. Le prepogosto morajo poslušati zbadljivko: "Čemu ste prišli sem? Vrnite se tja, od koder ste prišli!" Tako te družine bolj in bolj s strahom zro na svoj docela judovski okoliš; v obupu skušajo zapustiti Izrael in si urediti življenje v kaki krščanski deželi, ali pa se odpravljajo spet na povratek tja, od koder so prišli — v svojo rodno deželo, ki je ječi pod komunističnim jarmom. Po dolgem, mučnem moledovanju, po neprestanih zaničevanjih in bolestem dušnem trpljenju po največ teh družin slednjič le doseže, da jim judovske oblasti izdajo izselitveno vizo, ki pa v premnogih primerih velja edinole za krščanske člane družine. Tako se spet oživlja Esdrasov duh, ki je moža prisilil, da si je ustvaril novo družinsko ognjišče z Judinjjo, češ da učitelji postave prvemu zakonu ne priznavajo veljavnosti.

Krščanski možje judovske krvi tako spretno skrivajo svojo pravo vero, da ni mogoče določiti njih števila, ki pa je nedvomno precej visoko. Delajo to zato, da bi ne prišli ob kruh zase in za svojce; tisti, ki so v državni službi, celo prikrivajo, da so v resnici — kristjani.

Prenekateri judovski starši, ki se z iskreno hvaležnostjo spominjajo zares trdne in globoke vzgoje, ki so jo imeli v mladih letih na katoliških šolah, žele tudi svojim otrokom katoliško vzgojo na kakem katoliškem učnem zavodu v Izraelu. A za takšno odločitev je potrebna že prav posebna hrabrost zaradi posledic, ki jih taka drzna odločitev rodi. Znano je, da v Jaffi prenekateri judovski prenapeteži hodijo po krščanskih šolah z namenom, da bi ugotovili in odkrili, kateri učenci judovskega pokolenja zahajajo tja. Ne enkrat se nameri, da potem te šolarje gnjavijo z dolgotrajnimi zasliševanji, ki jim potem služijo, da očitajo krščansko vzgojo otrok njih judovskim staršem in jih včasih kar z grožnjami prisilijo, da svoje otroke, čeprav neradi, vzamejo iz krščanskih šol in jih pošljejo na kako judovsko šolo v okolišu. Mnogokrat pa se zgodi, da versko zavedne judovske družine, ki so o krščanskih šolah izvedele po sovražni časopisni propagandi proti njim, vpišejo tja svoje otroke; ti, tudi po veri judovski otroci tako nadomestijo tiste, ki so bili prisiljeni zaradi groženj, da so premenjali šolo...

Otroci, katerih starši niso znani, so registrirani kot judje po veri. Čeprav jih kaka krščanska ustanova vzame v svojo oskrbo, jih judovske oblasti ob določenem času le-tej odvzamejo in poskrbe za njih nadaljno vzgojo v strogo judovskem duhu.

Arabski kristjani med Judi

Večina Arabcev v sveti deželi, naj so že kristjani ali muslimani, živi v Galileji. Nazaret je docela arabsko mestece, četudi Judje na griču, ki se pne nad mestom, dokončujejo z gradnjo industrijskega okrožja, kamor so že začeli naseljevati svoje sorojake. Ti Arabci nimajo sposobnosti, pa tudi ne judovskega duha in vztrajnosti, da bi bili zmožni kakega večjega podjetja. Še manj znajo za svoje podvige poskrbeti potrebno propagando, v kateri so Judje pravi mojstri. Premnogi se žalostno zlomijo v svojem zaprtem arabskem okrožju. Veliko kristjanov med njimi se želi izseliti, ker upajo, da bodo, pa četudi pod komunističnim režimom, našli drugačno življenje, ki po njihovo prav gotovo ne bo slabše od bednega, ki ga sedaj žive...

Mnogi gredo delat, navadno za prav poniževalno plačo, v judovska kmetijska in industrijska podjetja. Ker pa imajo judje tedenski počitek v soboto in ne v nedeljo, ti arabski kristjani kaj kmalu pozabijo na svojo nedeljo-

sko dolžnost. Judovski podjetniki dajejo seveda prednost svojim judovskim rojakom; zato se morajo arabski kristjani pač zadovoljiti s tem, kar ostane.

V Izraelu je danes 18.000 grških katoličanov ali melkitov; 15.000 pravoslavnih grške Cerkve (pred letom 1948 jih je bilo 60.000), pa 6.000 katoličanov latinskega obreda, ki so razdeljeni na župnije v 7 obljudenih središčih (3 župnije ne delujejo). V judovskem Jeruzalemu je vključno s 300 oskrbovanci Hčera Ljubezni samo 600 do 700 katoličanov različnih obredov. Poleg kristjanov živi v Izraelu še kakih 147.000 muslimanov, 2.000 protestantov in 1.700 pripadnikov drugih ver.

Kristjani v Jordaniji

Jordanija obsega starodavno Transjordanijo in skoraj četrtino nepuščavske Palestine. Je ta dežela danes majhno muslimansko kraljestvo s krščansko manjšino. V časih angleške mandatne uprave so imeli kristjani pred zakonom iste pravice in so uživali iste svoboščine kot muslimani. Od 1948 naprej pa, ko je bilo ustanovljeno Jordansko kraljestvo in hkrati tudi republika Izrael, so se muslimani sami sebe postavili za učitelje in vodnike. Krščansko manjšino v svoji deželi sicer trpe, a postopoma kristjane izločajo iz vseh boljših državnih upravnih mest. Tako bomo kristjane našli med policisti, ki so zelo bedno plačani. Drugi spet so si morali poiskati službo, ne da bi mogli računati na kakršno koli vladino pomoč. Večina se mora v zadnjih letih boriti z več kot resnimi težavami. Ne le da jim zdaj trda prede in da nimajo skoraj nobenih izgledov za bližnjo bodočnost; tudi daljna bodočnost se jim nakazuje v precej črnih barvah zaradi vedno večjega muslimanskega fanatizma, ki v premnogih primerih prehaja že naravnost v nasilje. Ponajveč si žele, da bi se mogli izseliti v krščanske dežele, ki jih že poznajo, saj so mnogi Arabci, predvsem tisti iz Jeruzalema in iz Betlehema, otroci staršev, ki so si življenje uredili ali celo obogateli v južnoameriških državah, pa so se pozneje vrnili v Palestino in se za stalno tam naselili. Musliman pa, ki se toliko spozabi, da prestopi v krščanstvo, je v večni nevarnosti, da bo skoraj in nasilno ob življenje.

V času judovsko-arabske vojne leta 1948 je večina kristjanov, ki so živeli na področju, katerega so osvojili Judje, zbežala ali pa so jih novi gospodarji izgnali v arabske države. Nekateri so si slednjič le uredili novo življenje, a večina, ki še vedno živi od podpore mednarodnih dobrodelnih ustanov, še vedno nima nobenih sredstev za samostojno življenje. Ti ljudje neznansko trpe ob misli, da so v današnjem Izraelu pustili posest, zemljo, pohištvo in prenekaterikrat tudi dokaj vredne druge stvari.

Jeruzalemsko mesto je od 1948 naprej predeljeno: čez dve tretjini mesta sta na judovskih tleh, ostalo pa je jordansko ozemlje. Najbogatejše arabske družine bivajo še izpred leta 1948 v judovskem delu. Njih šole, naj za moško kot za žensko mladino, so se izredno lepo razvijale. Danes pa večine teh šol ni več. Število kristjanov, vključno z razkolniškimi, v jordanskem Jeruzalemu seže čez 10.000. V jordanskem delu mesta so, razen dvrane zadnje večerje, vsi sveti kraji iz Nove zaveze. Prav tako žive v jordanskem delu tudi skoraj vsi predstavniki različnih verskih obredov, celo anglikanski nadškof, ki ima od 1958 v pomoč tudi pomožnega arabskega škofa za skrb arabskim anglikancem.

(Na podlagi poročil agencije "Fides" je članek napisal —nj)

CERKEV NA CEJLONU

V zadnjem času obrača nase pozornost otok Cejlon. Letošnje poplave in številne žrtve, predvsem pa budistična nestrpnost so obrnile oči vseh katoličanov na ta otok, ki mu lahko rečemo "budistična trdnjava".

Že v tretjem stoletju pred Kristusom je budizem osvojil Cejlon. Dočim Buda v svoji rodni deželi Indiji ni našel ugodnih tal, je na Cejlonu dobil zveste privrženca. In danes prav budisti vodijo narodno in versko borbo proti manjšinam.

Nekaj statistike.

Površina otoka znaša 65.607 km².

Prebivalcev je okrog 9 milijonov.

Versko so večinoma budisti: 5 milijonov in pol.

Hinduistov je 1 milijon in pol, muslimanov le pol milijona.

Katoličanov je blizu 670.000, torej 7 % in pol vsega prebivalstva.

Cerkev je razdeljena na 6 škofij s 160 tujimi misijonarji in 317 domačimi duhovniki, 311 brati in nekaj čez 2000 sestrami.

Šolstvo je razmeroma dobro razvito: 625 osnovnih šol, 158 srednjih in 88 višjih šol.

Če pomislimo, da je bilo l. 1800 le 50.000 katoličanov, l. 1939 460.000 in leta 1956 668.000 katoličanov, je vendarle napredek, a dosti skromen.

Z misijonskim delom so začeli že v 16. stoletju frančiškani. A ko so v 17. stoletju zavzeli otok holandski kalvinisti, so začeli preganjati katoličane; misijonarji so morali oditi in Cerkev je bilo zatrta. Šele ko so Angličani zavzeli otok l. 1796, je dobila Cerkev možnost znova razviti svoje delo. Toda šele l. 1834 je bil ustanovljen prvi vikariat. Ko je bila l. 1948 dana otoku avtonomija, se je začela spet nova doba.

Prerod budizma.

Budizem se smatra kot državna vera. Zato so nestrpni do vsake druge vere, posebej do katoličanov. V govorih in tisku ustvarjajo javno mnenje, češ da so katoličani sovražniki domovine, ker so prišli s tujo vero in so v službi kolonialistov in imperialistov.

Zagrizen menih je razširil knjižico, v kateri napada Marijo in katoliško vero. Celo drugoverci so se uprli in protestirali proti takim neokusnim napadom.

Večja nevarnost za Cerkev preti iz budistične propagande, naj se vse šole podržavijo. S tem bi se podržavile tudi katoliške šole, odpravil verouk in katoliška vzgoja. Državo in budiste bode v oči dejstvo, da mnogi budisti oziroma nekatoličani pošiljajo svoje otroke v katoliške šole, dasi je po državnem zakonu rečeno, naj se nekatoliški otroci vzgajajo in izobrazujejo v državnih šolah. Tako bodo skušali doseči vsaj to, da bodo podržavili tiste katoliške šole, v katerih so budisti v večini. Ta nevarnost je zelo resna, kajti budistično nasilje ni prenehalo, saj se je ponekod

izrodilo v fizična obračunavanja in grobe napade na katoličane in katoliške ustanove.

Prilika za komuniste.

Kjerkoli v svetu se pojavi narodnostni boj, posebno pa še v nekdanjih kolonialnih deželah, tam imajo komunisti lepo priložnost, da s svojo preizkušeno taktiko ribarijo v kalnem.

Začela se je premetena propaganda, ki hoče dokazati, kako sta si blizu komunistični in budistični nauk.

Cejlonski državnik je izjavil, da komunizem vsaj tako dobro vodi v nirvano kot budizem.

Komunisti še bolj podžigajo budiste, naj zatro zasebno šolstvo in uvedejo državni monopol za vzgojo mladine. S tem imajo predvsem ta namen, da onemogočijo katoliško šolstvo.

Ljudje so začudeno gledali, kako je ruski poslanik šel v tempelj k slovesnosti, ko so izpostavili Budove relikvije.

Razumljivo je, da poleg tega komunisti izrabljajo slabo gospodarsko stanje, bedo delavcev in uspevajo s svojo propagando. Pomagajo jim še nesreče. Lani je strašna suša bila kriva, da je več tisoč ljudi umrlo, četrta milijona ljudi pa je bilo oropanih vsega. Letos je poplava zadala še drug težak udarec.

Tako je narod preizkušan in kliče po rešitvi. In komunisti so tu, da jim obljubljajo raj na zemlji, pa tudi nirvano po smrti. Tako zadoste človeškim težnjam po dostojnem življenju in tudi verskim težnjam budistov.

Najbolj važna naloga.

Katoliška Cerkev je resnično v težkem položaju.

Pod pritiskom holandskih kalvincev se je tudi na Cejlonu zgodilo podobno kot v Indiji za časa Nobilija in na Kitajskem za časa Riccija. Indijski duhovnik Jožef Vaz je ustanovil duhovniško družbo, ki se je čisto prilagodila domači kulturi. Prvič in zadnjič je tedaj na Cejlonu bilo katolištvo nekaj domačega. Delo se bolj razviti ni moglo, ker so ga zatirali kalvinci. A ko so prišli Angleži in dali "svobodo", je delo popolnoma zamrlo.

Cejlon je bil angleška kolonija in zato so zahtevali, da se uvaja angleška kultura. In tudi katoliške šole so morale vsaj v višjih razredih poučevati v angleškem jeziku. S tem je brez dvoma za dolgo časa tudi Cerkev kot taka dobila za narod tuj izraz.

Zato ima današnja budistična in komunistična propaganda možnost, da se opre na resnično dejstvo. Pred Cerkvijo pa stoji velika naloga, da podobno kot v Indiji in na Kitajskem utre novo pot prilagoditve.

Kakor v Indiji kličejo nazaj k Nobiliju, kakor so na Kitajskem na svoj način ponavljali: nazaj k Ricciju, tako morajo na Cejlonu rešiti težko vprašanje, kako nazaj k Vazu.

Dokler pa se Cerkev ne bo zrasla z domačo kulturo, bo pred njo neprestana nevarnost, da jo odnese vihar preganjanja. BRANKO BOHINC

Na poti do misijonskega poklica

Piše Karel Wolbang CM, Philadelphia, U.S.A.

IX. Sestre misijonarke

Ves svet je praktično njihov.

Vsepovsod po svetu misijonarko srečamo. V skrbi za stare in onemogle, ki nimajo svojih; v zapuščenih predmestjih velemest; kot skrbno duhovno mater sredi sirot v katoliškem sirotišču; kot vzgojiteljico doraščajoče mladine v katoliških misijonskih šolah; v znanih in lepo urejenih katoliških bolnišnicah kot zdravnico, bolničarko ali upraviteljico; med najbednejšimi bolniki v brezplačnih dispanzerjih; žrtvovano v gobavskih naseljih za pozabljene in svetu odmrle; pri formiranju katehistinj, učiteljic, bolničark, karitativnih in socialnih delavk ter vzgoji sester domačink; pri oskrbovanju

Slovenske misijonarke, mariborske šolske sestre, med Čulupi Indijančki, v osrčju južne Amerike.

božje hiše in vodstvu misijonskega gospodinjstva ter v najpreprostejših opravilih po nepreglednem območju misijonskega apostolata katoliške Cerkve. Lahko trdimo, da srečamo katoliško misijonarko povsod, kjer manjka ljubezni in jo prinaša v obilju v vso svojo okolico le ona. Karitativno poslanstvo katoliške misijonarke pripravlja Gospodu pot v milijone src, ki bi ga sicer nikdar ne našla.

Oaze krščanskega optimizma sredi duhovne puščave.

Dovolj, da jo kdaj srečaš nepričakovano sredi najbolj naporenega dnevnega dela. Nasmijana, potrpežljivo, kot čbelica marljivo gradi božje kraljestvo v dušah, ki so ji zaupane. Ne bega jo bodočnost, ker je dnevu dovolj njegova lastna teža. Božja Previdnost, ki ne pozablja svojih zvestih, ji iz dneva v dan sproti nudi, kar potrebuje za svoje preživljanje in oskrbovanje zadev, ki je zanje odgovorna. Menda je izven misijonov težko najti ono mero zaupanja v Boga, ki so ga polne duše misijonskih pionirk. Njihov čas je v celoti Gospodov in nobena stvar jih pri reševanju duš ne zadrži.

Res je pustila za seboj ob vstopu v poklic vse: drage starše, prijateljice, dom, misel na lastno družinsko življenje v zakonu, domovino in možno dobro plačano službo, osebni komfort z mnogimi oblekami, morda tudi avtom, hišo in deponiranim prihrankom v banki, vsemi šminkami in parfumi, plesi in zabavami. Darovala se je vsa brez pridržka Bogu. Kristus jo je odbral za svojo nevesto. Iz višjega nagiba se je radovoljno odpovedala vsemu, kar svet smatra za osnovo in vir sreče, in v zameno dobila stokrat več v onem miru srca, ki ga celi svet ne da.

Izbrala si je najboljši del, ki ji ne bo odvzet.

Zanimivo je bilo opazovati procesijo 25 misijonark Misijonskih sester zdravnic kot eno izmed skupin in skupinic, ko so prejele vsaka svoj misijonski križ iz rok nadškofa John O Hara na misijonsko nedeljo 1957 v philadelphijski katedrali. Ogromna cerkev je bila natpana. Sorodniki, prijatelji, znanci in misijonsko nastrojene duše so po molitveni uri in presunljivem govoru pazljivo sledili ceremoniji. Iz vseh delov sveta obraze ob taki priliki opaziš. Najrazličnejši poklici in talenti, ki si jih je izbral božji Misijonar, da vzamejo svoj križ na rame in hodijo za njim, kamor koli jih popelje, zakaj odslej bodo "ribiči ljudi" (Mk 1, 17).

V stolnici je bilo končano. V dušah kandidatk, določenih za Afriko, Indijo, Pakistan, Indonezijo, Anglijo in Južno Ameriko, so bili pozabljeni dolgoletni napor, skrbni medicinski študij po letih srednje šole in kolegija, postulat in noviciat. Dosegle so cilj svojega življenja.

Ob ladji še en zbogom. V skromnem kovčku in culici nosi vsaka s seboj vse, kar potrebuje zase in svoje poklicno delo v novi postojanki. Nič nepotrebnega ne gre z njimi. Cel svet je njihov in množice duhovnih otrok jih željno pričakujejo, ko so se odpovedale svojim lastnim.

Na dan zaobljub v Družbi misijonskih zdravnic, 11. februarja 1958 v Angliji.
Zadnja na desni v prvi vrsti je s. M. Agnes, M.D., naša dr. Janja Žužek.

So misijonarke res tako uboge?

Ob taki poslovilni slovesnosti najsrečnejših božjih duš na svetu gledam v duhu vrste misijonark, ki sem jih v življenju doslej osebno srečal. Saj jih je bilo le precej. Iz vsake sem lahko razbral srečo, ki jo nosi v svoji duši.

Pa se spomnim tudi na vse blebetanje majhnih: "Oh, te uboge nune!" Zakaj neki, ker jim morda zadostuje njihov habit za vse življenje? Ker ne potrebujejo šminke, parfumov in trajne ondulacije? Morda, ker ne morejo tratiti časa po kinih in zabaviščih? Ali ker jim ni treba za počitnice varčevati vse leto in zmetati v nekaj dnevih vstran lepe vsote denarja? Mogoče, ker je ene manj na svetu, ki bi živela predvsem zase in svoje načrte, za svoj avto, stanovanje in osebne dnevne skrbi? Je li res škoda, da jim ni treba tratiti časa s posvetno ljubeznijo, sestanki, grešnimi priložnostmi? Se jeziti nad svojimi otroci ali premalo skrbnim možem? Prepirati s starši, ki imajo svoje ideje?

Tudi med našimi rojaki doma in v tujini je veliko nerazumevanja dekletovega misijonskega poklica. Če gre vse gladko zanjo v lastni družini, naleti navadno na polno težav v okolju. "Kako jo je škoda! Kot mati bi lahko toliko dobrega napravila. Pa tako lepa je. In skrbna, pridna, skromna..." Da, prav zato jo je Bog, ki je v svojo čast svet ustvaril, izključno zase izbral.

Za misijonski poklic dekletov je potrebno nekaj let priprave v kakem ženskem redu ali kongregaciji. Vstop je mogoč z dopolnjenim 15 letom. Dovoljenje staršev v primeru mladostnosti je nujno. Po postulatu 6 mesecev traja noviciat različno, nikdar manj ko eno leto, včasih 2 leti. Nekateri redovi ne dovolijo odhoda v misijone pred opravljeno preizkušnjo nekaj let, ko so zaobljube napravljene. Nekateri redovi zahtevajo ob vstopu nekaj dote, ki pa ni velika. Ponekod želijo, da kandidatka poprej dovrši svoje šole, drugod sprejmejo vsak čas in sami prosilko dalje študirajo. Potrebno je poleg krstnega lista in potrdila o opravljeni sv. birmi še priporočilno pismo župnikovo. Zadostuje v primeru emigrantke tudi priporočilo duhovnika, ki jo več let dobro pozna. Molitev, študij, branje in razna drobna vsakdanja opravila so glavno delo v noviciatu.

Izkušnja kaže, da je za dekleta z misijonskim poklicem najboljše vstopiti v izrazito misijonsko komuniteto. V Združenih državah so to predvsem Misijonske sestre zdravnice in misijonarke ameriške družbe za zunanje misijone Maryknoll, ki so ženska veja Maryknoll misijonarjev, kot so usmiljenke ženska veja misijonarjev družbe sv. Vincencija Pavelskega. Izrečno misijonski redovi stavijo pri vstopu kandidatki vprašanje, če je pripravljena povsem se žrtvovati in oditi v misijone. S tem je misijonski poklic garantiran, čeprav bi morala ostati kandidatka nekaj let v zaledju. Vedno ima opraviti z misijonskimi problemi, kot so delo za nove poklice, pisanje in širjenje misijonskih mesečnikov, formacija misijonskih kandidatk v zaledju, zbiranje vsega potrebnega za sestre na terenu.

Ko je torej kandidatka za svoje poslanstvo dobro pripravljena, jo bodo predstojniki s pomočjo božje Previdnosti nastavili tam, kjer bi mogla po njihovi sodbi največ napraviti za rast božjega kraljestva v okviru družbe.

Nevarnosti v dvomih.

S strahom se je dijakinja približala misijonarju in vprašala za nasvet. Bilo je dokaj jasno, da ima misijonski poklic. Dobila je navodila, več poguma in upanje, da bo na težki poti uspela. V nekaj mesecih je utihnila. Misijoni niso bili več aktualni, odkar je ostala brez pomoči zvestega svetovalca in vodnika. Dandanes, ko obstajajo že poklicne svetovalnice za mnoge običajne poklice, je to še posebej usodno, saj se je za višji poklic mnogo težje prav odločiti.

Preveč takih primerov nas mora vznemiriti in začeti navdajati s skrbjo. Lahko, da je družinsko okolje dekletovo nezdravo, preplitvo za dozorevanje nežne klice misijonskega poklica. Lahko je tudi stalno nasprotovanje, da poklic ne more pognati globljih korenin v duši. Morda družba in tovarišija, ki jo obdaja, ni v oporo, če že naravnost ne ruši poklica. Nekateri organizacije in sodelovanje v njih so za poklic nevarne. Zabave s plesi, pohajkovanje brez resnega dela, pohujšljivi filmi, televizijski programi, radio, knjige, magazini in časopisi, vsak po svoje — kadar so slabi — rušijo čistost srca, ki je vir notranjega miru in najsolidnejša podlaga za razvoj in utrditev poklica.

Že okrog 30 let se žrtvuje v misijonih, za indijske sirote, s. *Terezija Medvešček* iz Družbe Hčera Marije Pomocnice.

Ena največjih potreb — rast redovnih poklicev.

Često manjka duši, ki se lovi in išče, skrbnega duhovnega vodstva. Usodno je, če ponovno sliši, da je njenih sposobnosti in talentov škoda, iz ust takih, ki bi ji bili dolžni svetovati in pomagati.

V duhovniški reviji "The Priest" je v lanski novembrski številki pionir pri vzgoji misijonskih in redovnih poklicev zapisal: "Ena največjih potreb Cerkve v Združenih državah dandanes je velik porast redovnih poklicev za samostan." Vsak poznavalec prilik v deželi uvidi to potrebo kot na dlani. Saj je velik njen del — posebno jug in zapad — še takorekoč misijonski.

Jezuitski misijonar Segundo Llorente, ki deluje v Alakanuku na Aljaski, v isti reviji z ozirom na gornjo trditev dodaja letos v izpraševanju vesti nekaj vprašanj.

"Ali spadamo morda med one, ki nikdar ne govorijo o redovniškem poklicu? Ali ne odsvetujemo in ne jemljemo poguma onim, ki želijo vanj? Ali ne zagovarjamo zmoto, da zakrament sv. zakona postavi dušo v višjo stopnjo popolnosti, kar Cerkev kaznuje z izobčenjem (Denzinger, Enchiridion Symbolorum, 980)? Ali smo prebrali papeško okrožnico Pija XII. o devištvu? Ali ne mislimo morda iskreno, da sestra, ki zapusti samostan, pač nima poklica in da napravi nekaj svetega, če ustanovi lastno družino ter da je njen zgled vreden posnemanja?"

Dasiravno je vedno lepo število sestrskih poklicev in moramo zato biti Bogu močno hvaležni, se kaj lahko zgodi, da premalo za nove sestrške poklice napravimo ter smo tako soodgovorni za pomanjkanje poklicev, ki ga čutimo. Prepričljivo o. Llorente opozori:

“Sestre ne dežujejo iz oblakov, niti jih ne moremo naročiti kot tono pre-moga. Sestre prihajajo izmed rdečelasih, plavookih, pegastih, pa tudi temno-lasih deklet, starih 17 let in neodločenih, naj li poročajo 6 čevljev in 2 inči visokega igralca z žogo ali vzamejo Kristusa za svojega ženina. K duhovniku gredo, ne brez neke bojazni, in vprašajo, če on misli, da imajo poklic... Poleg statistik o številu spreobrnjenecv, ki jih letno pride v vsaki škofiji na posameznega duhovnika, bi bilo zanimivo ugotoviti, koliko deklet je bilo poslanih v samostan po vsakem povprečnem duhovniku v deželi... Sestre po samostanih tudi potrebujejo tečne duhovne hrane, ki jim jo lahko nudi samo duhovnik v svojih govorih in spovednici; posebej velja to za mlajše sestre, ki so zelo nežna bitja in potrebujejo skrbne nege v prvih letih redovnega življenja, da poženejo globlje korenine in zamorejo same od sebe lepo nadaljevati...” (The Priest, Encouraging vocations, februar 1958, str. 174).

Globoko zadoščenje vlada v duši, ki se v celoti Bogu žrtvuje. Mnoge stvari ljudi osrečujejo. Kadar pa duša te reči daruje brez pridržka Bogu, dobi v zameno stokratno povračilo od njega samega. In istočasno ima zagotovilo, da za njen dar ne bo nikdar ogoljufana niti zaupanje prelomljeno. Bogu je darovala svojo ljubezen, da je postal Ženin njenega življenja. Kje na širnem svetu more kdo najti tej ljubezni kaj sličnega?

(K o n e c)

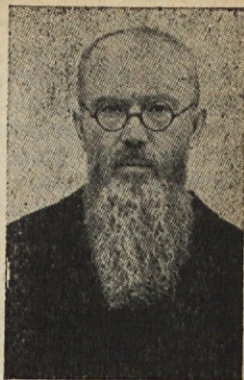

Tudi nad 30 let v misijonih: *m. Ksaverija Pirc O.S.U.* v skupini dijakinj iz zavoda “Mater Dei” v Bangkoku.

MAKSIMILIJAN KOLBE

NORČEK NAŠE LJUBE GOSPE

Priredil RUDA JURČEC

X.

Napredek more biti resničen samo tedaj, ako se naslanja na pravo poglobitev duhovnega življenja. Javne in splošne zadeve je vedno bolj zjemala skrb, kaj bo z delavstvom v novem času. Kristus je bil najprej delavec in je delavski stan s svojim življenjem in zgledom posvetil. P. Kolbe sluti, kako bo moral slediti temu zgledu, vidi, koliko nevarnosti mu preži od vseh strani v času, ko je vprašanje usmerjevanja delavstva zastavljeno s tolikšno silo. Mnogo apostolov je že šlo med delavce; mnogi so omagali in se obupani vrnili, drugi so se prepustili toku in šli predaleč. Kmalu so jih razglasili za krivoverce in glasnike zmotnih socialnih nauk. Marija mu bo morala pomagati tudi pri tem, je razmišljal. Cunctas haereses Sola interemisti — Marija je pokopala nešteto herezij, je zapisal tiste dni, sledil svojim spoznanjem in še poglobil skrb za nabiranje sodelavcev zlasti med delavskimi vrstami. Stalno se je opozarjal, da se more ohranjati na višini, če budno skrbi, da bo izpolnjeval redovna pravila. Po zgledu sv. Frančiška je ves gorel v ljubezni za popolno uboštvo, se nadziral v pokorščini in se izživljal v naravnost prekipevajoči ljubezni do bližnjega.

Število sodelavcev je naraščalo iz dneva v dan, prostori v redovni hiši so postajali pretesni za tolikšen naval novih bratov. Sicer se ni vedelo, koliko jih bo prešlo med redne samostanske brate in koliko jih bo ostalo med "brati" milice. Ni se zanimal samo za tiste, ki so prihajali k njemu. Od vseh strani je prejemal pisma in nanja sproti odgovarjal. Redko se je zgodilo, da bi njegovo pismo krajše kot šest strani. Med sodelavce ni jemal ljudi kar na slepo. Pogosto je opazil, da so razni ljudje prihajali s posebnimi nameni; ni okleval in je odslovil tudi najboljšega strokovnjaka za tiskarske ali upravne posle, če je bilo pri kandidatu opaziti premalo resnične vneme in ljubezni.

Grodno je postajalo središče gibanja, ki ni vznemirjalo samo meščanov. Mesto je bilo v poljski provinci in nikdar ni bilo posebno razgibano. Nad delom v Kolbejevi družbi se niso razburjali samo nameščenci po raznih javnih ustanovah; proti njemu so se vedno bolj dvigali patri in bratje v samostanu samem, ki jim ni bilo ljubo, da je prišel nekdo, ki je čez noč spremenil ves način dela in življenja. Patri so odklanjali misel, da bi se morali "spremeniti" in enako ravnati z novinci in tistimi mlajšimi patri, ki so prešli pod vpliv p. Maksimilijana. Vsakdo v redovni hiši je imel svoje mesto in tam naj tudi ostane, so sklepali. In kdo more zaupati novincem, ki so kar čez noč prihajali in dokazovali, da morajo slediti klicu, ki ga je po Poljski

širil p. Maksimiljan? In nazadnje — ali ni ustanovitelj reda sv. Frančišek sam dodal navodila, kako je prav, da so očetje in bratje previdni pri sprejemanju novih članov v samostanske skupnosti? Vsak red ima nalogo, da se krepi. Toda kaj se bo zgodilo, če bodo krepitve izzvale preveliko obremenitev vsega gospodarstva in samostanu? Kdo bo nosil odgovornost za dolgove? Kdo bo skrbel za redovnike, ki bodo kmalu prestari, da bi mogli nuditi še kako koristno delo v hiši?

Na vse to je moral p. Maksimiljan odgovarjati. Začenjal je z besedami, da Marija zahteva, da mora biti za Njeno delo vsakdo najprej posvečen. Ko bo opazil, da ljudje pri reviji ne delajo iz te notranje posvečenosti, da postajajo ravnodušni do dela, ki ga vrše, bo tisk takoj ustavil. Moderni apostolat terja moderno orodje, vendar mora biti pri tem ohranjena prednost duhovni podlagi delovanja. Delo za Marijo ne more in ne sme postati podjetje, ki ga preveva ista miselnost kot navadno trgovsko podjetje. Sicer se lahko zgodi, da se delo zelo modernizira, toda vse bo obsojeno na neuspeh, ako Ona ne bo ostala na prvem mestu pri vseh — pri tistih, ki pišejo in urejujejo, in pri tistih, ki opravljajo tehnična dela. Vse to velja samo enemu cilju: Marija mora postati in biti lastnica vsega, ona mora postati Voditeljica. Ne gre, da se to dokaže v njegovem podjetju, ves svet mora stremeti za tem, da bo Marija postala Posvečevalka vsega dela delavcev. Človeštvo napreduje pospešeno in na čelo človeštvu je treba postaviti vrste, ki se morajo za to usposobiti. Redovi morajo gojiti vernike v tej smeri. Bog je odredil, da se morajo redovniki povzpeti na vrhove časa. Vitez, ki vodi to vojsko, je Kristus in to službo opravlja s tem, da je Pokrovitelj in Zaščitnik preganjanih in nedolžnih. Moderno viteštvo pa so delavci in delavski stan prinaša v borbo ogromno vrlin, a prav toliko napak. Ali se ne ponuja misel, da hoče Kristus, da se ustanovi nov red: red Njemu posvečenih delavcev, red Njegovih proletarcev. Ob strojih živi nov človek, ob njem postaja stroj večna pesem hvale in spoštovanja do Boga. V Grodnu je p. Maksimiljan vse to spoznal in vse te misli širil tistim, ki so ga poslušali.

Bratje delajo z navdušenjem in prežeti tega duha. Žive v izrednem pomanjkanju in vsega jim je premalo. Časa, strojev, papirja, črnila — na hrano komaj pomislijo. Od časa do časa odhaja v Varšavo p. Maksimiljan in se vrača preobremenjen z darili... P. Albert je pozneje pripovedoval: "Kot otroci smo mu hiteli nasproti in mu jemali iz rok z veseljem, pa naj je bilo karkoli: papir, črnilo, deli strojev, polomljeno orodje, ki bo služilo, ko bo popravljeno. Nikdar ni najel vozila na postaji. Naložil si je na ramena in tako tovoril po ulicah Grodna. Nekega zimskega dne je padel — spodrsnilo mu je na poledenelih tleh. Prišel je ves obtolčen in z oteklimi na čelu, nam pa je vesel kazal, kako se mu ni nič razbilo, dasi se je vse razletelo na vse strani."

Pri delu so si med seboj pomagali... Nikdo ni tožil nad preveliko zaposlenostjo. Sprejeti so morali še marsikaj: niso imeli dovolj obuvala in so si čevlje izposojali, ko je moral kdo na cesto. Isto so delali z obleko. Bilo je k sreči tako, da so imeli vsi iste mere in iste postave. Br. Zenon je potoval v Varšavo s čevlji p. Maksimiljana. Njegove redovne halje si ni mogel vzeti, ker je bila edino pokrivalo, s katerim se je p. Maksimiljan ponoči odeval.

Leto 1925 je bilo jubilejno sveto leto. Sklenili so, da ga proslave s posebnim zbornikom Mariji na čast. Za tisti čas je bila zamisel več ko drzna. Ko so predstojniki zvedeli, so dali vedeti, da blaznih načrtov ne morejo podpirati. Toda p. Maksimiljan je že sklenil: izšel bo poseben zbor-

nik na 60 straneh in naklada bo znašala 12.000 izvodov. Ni šlo samo za finančna sredstva! Bilo je še več: z osebjem, ki ga je imel okoli sebe, je moral računati, da bo natis trajal vsaj tri mesece in še to pod pogojem, da se bodo vsi omejili pri spanju in vseh drugih olajšavah. Morali bodo delati kot "kaznjenci", in komaj je urednik končaval pisanje, je že stal ob njem brat, da ga odnese v tiskarsko delavnico. Urednik je takoj odložil pero in sledil bratu, zagrabil in začel obračati in vrteti kolo. Ker je bil stroj stare vrste, si je moral pri tem pomagati še z nogo in poganjati... Zvečer je odslovil brate in ostala sta v "strojnici" sama s p. Albertom. Še dolgo v noč ju ni bilo v celico, in ko se je neko jutro pojavil pred brati z veliko oteklino na čelu, je odgovarjal, da je ponoči za hip zadremal in treščil z glavo na rob stroja.

Bil je slab trgovec in se pri zborniku za trgovsko plat sploh ni zmenil. Še tega ni storil, da bi natisnil, kolikšna je cena izvodu. Ko so prihajale ponudbe za oglase, jih je odklonil, ker ni primerno, da bi Mariji posvečen zbornik prinašal trgovske reklame. Na plačilo stroškov je pomislil v tej obliki: "Dragi bralci, ako boste opazili, da Vas je branje navdušilo za Brezmadežno, je plačila dovolj in prosimo samo to, da zbornik razširite še med svojimi prijatelji in znanci..."

Zbornik se je pozneje izkazal kot ogromno in zelo posrečeno trgovsko podjetje. Vsekakor je ravno radi tega zbornika postalo sveto leto odločilno v razvoju tiskarske aktivnosti p. Maksimiljana. Vsi, ki so pozneje pisali o tej zamisli, so navajali, da je prišlo takrat pravo "deževje cvetja" nad podjetje. In v istem letu je bila proglašena za svetnico "svetnica cvetja", mala Terezika iz Lisieuxa, ki je bila patru tako pri srcu in so z njim vsi toliko molili za njeno kanonizacijo. Prav v letu 1925 se je naklada revije podvojila in podvojilo se je tudi število novih bratov.

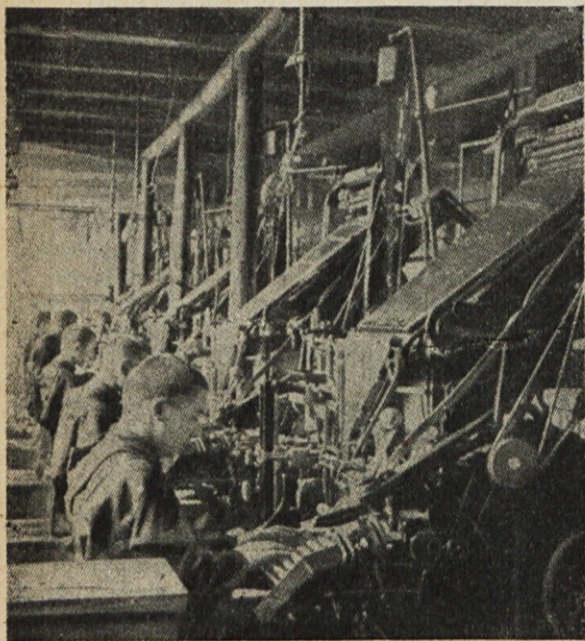
Stare stene redovne hiše pokajo in patri so že vsi iz sebe. Sicer se ni moglo ugotoviti, ali je bil p. provincial poklican v Grodno, da omeji delovanje p. Maksimiljana in spravi hišni red v stari tir ter pomiri patre in starejše brate. Dejstvo je, da je prišel skorajda nepričakovano in se po ogledu "tiskarskih" prostorov za p. Maksimiljana naravnost navdušil. Nič ni odredil sprememb. Pred odhodom je celo naročil, da priporoča, da naj stari del poslopja prepuste kar p. Maksimiljanu, ki jih naj po svojih potrebah predela in tam uredi delovne prostore. Pater gvardijan je rad obljubil, saj je p. Maksimiljana že ves čas podpiral. Toda oba sta vedela, da bo nasprotovanje v hiši vkljub temu veliko in da bi bilo treba iti hitro, a previdno naprej... Komaj je p. provincial zapustil hišo, so se že začeli vpraševati, kako... Brž so si bili na jasnem: načelno dovoljenje imajo in zato se ne morejo pregrešiti prav nič proti pokorščini v hiši, če krenejo takoj na delo. Zlasti se ne morejo nič pregrešiti, če začno z delom še prav to noč... še prej, predno bodo očetje in bratje v hiši začeli razmišljati o tem, kako bi razdejanja in predelave v hiši preprečili ali vsaj omejili...

Ko so v hiši že vsi počivali, so p. Maksimiljan in njegovi krenili na delo, opremljeni s krampi, motikami in vrvmi. Določeni del poslopja je tisto noč preživiljal velike pretrese, vendar je moralo biti vse tako čudno, da nikdo v hiši ni slišal udarjanja in ropotanja. Ko je zjutraj prišel redovni brat, da uredi jedilnico za zajtrk, se je na pragu moral prijeti za podboj: jedilnice ni bilo več, izginili so stoli in ostalo pohištvo. Iz podrtije in prahu so se prikazovale pojave p. Maksimiljana in njegovih,

ki so pohiteli, da takoj izrabijo dovoljenje, ki je bilo dano in ker je delo nujno... Patri so bili žalostni in pozneje so navajali, da so "udarec prenesli za pokoro in utrditev ponižnosti." Upali so, da bo vsaj poslej p. Maksimiljan mirnejši in obzirnejši do njihove občutljivosti. Toda varali so se: velika jedilnica je bila spremenjena v veliko strojno delavnico. Začeli so prihajati moderni stroji — in konec je bilo tihote in miru v redovni hiši. Nikdo ni nič vedel, ko so prišli s postaje povedat, da so za samostan prišli ogromni zaboji. Nikdar še Grodno ni prejelo tako velikih in čudnih pošiljk.

Stroje so nameščali v novi dvorani kar sami. Saj je bil p. Maksimiljan vešč tudi v fiziki in mehaniki. Vendar pri glavnem stroju se tudi on ni znašel. Stroj so sicer sprožili, a ga potem niso znali ustaviti. Vse je hitelo skupaj, stikalo glave in se začelo tresti za usodo delavnice in cele hiše, ko so opazili, kako se stroj ogreva in grozi požar. Pomoči v mestu ni bilo, ker Grodno ni imelo obrtnikov in strojničarjev, ki bi se na tiskarske stroje razumeli. Pomagal je "čudež". Pri vratih je pozvonil mehanik, ki je želel biti sprejet med brate Marijine milice. Sploh bi rad vstopil tudi v red... Pristopil je kar k stroju in ga imel koj pod "vajeti". Brat Frančišek Saleški je postal obenem glavni strojničar v novem obratu...

Za dober pogon so potrebovali stroj Diesel. V Grodnu je bil samo eden in ta je bil pri g. Borowskem. P. Maksimiljan in p. Zenon sta šla na ogled in seveda vso pot molila zdravamarijo... Ko sta prišla v obrat, sta zapazila Diesel in nad strojem je bila majhna podobica Brezmadežne. Predno sta spregovorila besedo, je p. Maksimiljan že rekel, ko je pokazal podobico p. Zenonu: "Stroj je že naš..."

Pogled na strojno stavnico Kolbejeve tiskarne. Vidimo kar pet modernih "linotipov", kakršne ima tiskarna Grote, kjer se tiskajo "Katoliški misijoni" - samo enega. Iz tega vidimo, da se je p. Kolbe lotil velikih podvigov...

Pogajanja so trajala precej časa, vendar ob koncu razgovora je g. Borowski pristal na prodajo in dovolil še 35 % popusta. Bil je še tako dober, da je obljubil, da bo stroj namestil v stavnico. Ko je posel opravljal v tiskarni, je zaupal enemu izmed bratov, da že dvajset let ni bil v cerkvi in tudi ne pri spovedi. Pač pa je imel vedno podobice Brazmadežne nad svojimi stroji v delavnici. Brat je brž povedal novico p. Maksimiljanu in kmalu nato še ostalim...

Kaj naj store? Ko so ga povabili k spovedi, ni maral g. Borowski nič slišati. Še v cerkev ni maral iti. Neko popoldne pa so ga le pregovorili. Da ga ne bodo meščani videli, bo vstopil v cerkev pri zadnjih vratih in ostal z ostalimi kar za glavnim oltarjem.

Spoved je bila precej dolga in ko se je g. Borowski dvignil s klečalnika, je imel rdeče, solzne oči. Še dolgo je ostal v cerkvi in pozneje redno zahajal k službi božji kar pri glavnih vratih.

Dogodka z g. Borowskim ni p. Maksimiljan nikdar omenjal. Le takoj po spovedi je opomnil svoje sodelavce, da Marija vedno pomaga in včasih prav kmalu in na svoj način.

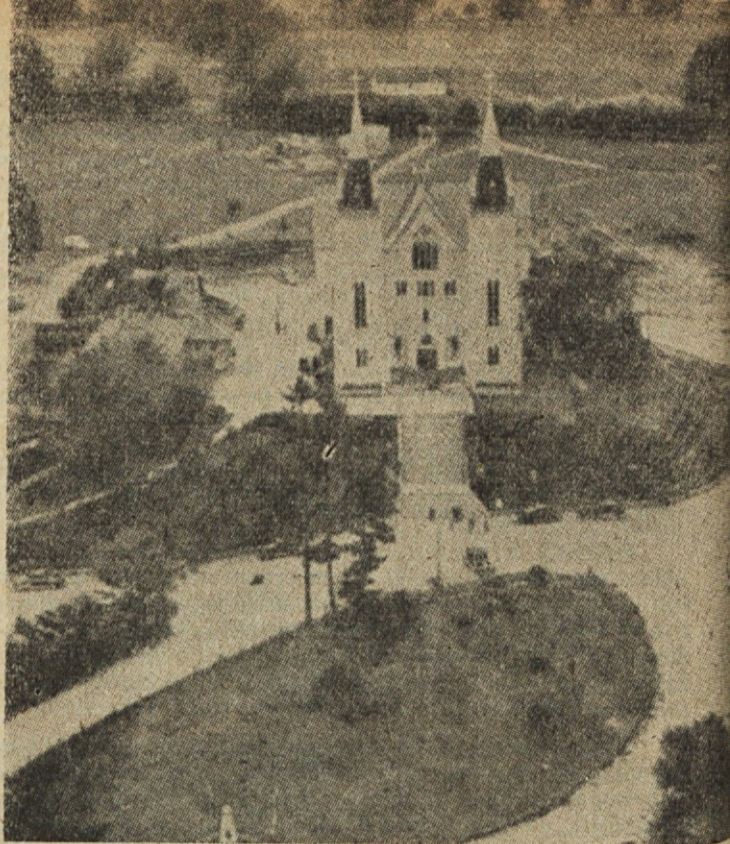
Sobratje v redovni hiši so za vse to vedeli. Počasi so se začeli prijavljati na dirindaj v hiši in na ropot strojev v stavnici in tiskarni. Mislili so, da je revija dobila svoje prostore in dovolj pogojev za nadaljnji razvoj. Poslej bo življenje končno prišlo v reden tir. Dobri gospodje so se pa motili. Brezmadežna je imela čisto druge nazore. Napredek je možen samo po poti križa in po hudih izkušnjah. Ni bilo treba dolgo čakati, ko se je nad redovno hišo začela stresati vrsta novih neviht.

Huda bolezen je spet zajela p. Maksimiljana. Napad na pljuča je bil tolikšen, da so predstojniki sklenili, da mora takoj v sanatorij za jetične v Zakopanih. Tam je moral ostati nič manj kot poldrugo leto. Nekateri so mislili, da je s tem revije in vsega podjetja konec. P. Maksimiljan se je obrnil s prošnjo na svojega brata p. Alfonza. Navdušeno je prevzel vodstvo obrata. Vendar brat nima darov svojega brata; edino ponižnost in popolna poslušnost bratovim navodilom bo rešila revijo in tiskarno, samo to je vedel; vendar je moral p. Alfonz vsaj v začetku delati kar sam. P. Maksimiljan je prejel strogo prepoved sploh kaj delati in moral je poslušati zdravnike in ti niso bili popustljivi. Seveda je izpolnjeval vsa navodila predstojnikov in zdravnikov do pičice. Komaj je bil nekaj tednov v Zakopanih, je zvedel, da je zbolel p. Alfred, desna roka v tiskarni. Bolezen je bila kratka. Armada p. Maksimiljana je v nebesih dobila novo okrepitev.

Naravno bi bilo, da bi začela revija pešati in da bi naklada kopnela. Bilo je ravno narobe. Število naročnikov je raslo, kakor da hoče malo tiskarno v Grodnu zaliti poplava. Urednik je moral oditi počivat v Zakopane, odkoder more pomagati samo z molitvijo in trpljenjem. Od časa do časa ga je zajel preplah, vendar se je hitro znašel in pisal bratu Alfonzu: "Zajemajo me skušnjave in postajam nemiren. Vendar si takoj rečem: neumnež, ali je vse to tvoje delo? Ako je res vse last Brezmadežne, bo že ona poskrbela, da ne bo propadlo. Prepusti se Njej — in vse bo v redu."

(Sledi)

Kanadski mučenci: ZGLEDI, KI V VLECEJO

Piše

Janez Kopač C.M.,
Toronto.

Romarsko doživetje.

20. julija 1958. v Midlandu. Svetišče kanadskih mučencev je kakor mravljšče. Romarji se od vseh strani stekajo k svetišču. Cerkev se polni in prazni in spet polni. A kljub toliki množici romarjev ni hrupa in nereda. Poleg rediteljev romarje sili k zbranosti in tihoti svetost kraja in tisti nemi, a vendar kakor živi kipi mučencev v podnožju hriba in ob vhodu v cerkev. Iz množice številnih romarjev raznih narodnosti se danes odražajo zlasti slovenski romarji. Veliko jih je: mož in žena, fantov in deklet in celo otrok. Lahko jim je doumeti veličino kanadskih mučencev in svetost tega kraja, saj so prišli iz domovine, ki je napojena s krvjo slovenskih mučencev. Ko gledajo pred seboj kipe in slike kanadskih mučencev-misi-jonarjev, zro v njih podobo in simbol slovenskih mučencev, le da ti še grobov nimajo. Njihove poveličane, v krvi očiščene postave pa vendar stojte kakor žive pred njihovimi duhovnimi očmi.

Zvonika romarske cerkve kipita v jasnino neba ter se razgledujeta po pokrajini in po romarjih, ki prihajajo k svetišču od vseh strani. Nebo je čisto jasno in sonce sije z bleščečo svetlobo na cerkev in romarje okrog

Levo:

Pogled na romarsko svetišče kanadskih mučencev, v Midlandu.

Tu: Podoba kanadskih mučencev v svetišču.

nje. Svoje svetle in tople žarke siplje vsenaokrog; tudi skozi barvana okna v svetišče, tako da je slika svetih mučencev v glavnem oltarju osvetljena v čudovitih barvah. Tudi na obrazih romarjev se poigravajo sončni žarki s svojo bleščavo in toploto, da bi jih vsaj za hip zazibali fww blaženost onstranske slave. Molitve, pesmi, vzdih in prošnje kipé k mučencem in se zlivajo v eno: "Sveti kanadski mučenci, prosite za nas!"

Maša sledi maši; pri vsaki so obhajilne mize polne. In ko jim na koncu maše prinaša duhovnik v poljub svete ostanke mučencev, so ti poljubi poljubi žive vere, neomajnega zaupanja in goreče ljubezni do svetih mučencev. Čutijo, da zlepa kak poljub ni tako sladak in po svojih učinkih tako čudovit kot poljub relikvij teh svetih misijonarjev, ki so prišli v to deželo delat, trpet in umret za boljšo bodočnost onih, ki bodo prihajali sem za njimi. Pridigarji poveljujejo s prižnice veličino teh mučencev.

Ko je udarilo v zvoniku eno, so bile v svetišču zadnje maše končane. Sonce je stalo visoko na nebu in že močno ogrevalo stene cerkve in romarje, ki so se vsipali iz nje. Sem pa tja je zapihal veter in pozibal veje

dreves okrog cerkve ter prinesel svežine romarjem, drevju in travi. Romarji so posedli po zeleni trati pod cerkvijo in zaužili skromno kosilo. Obed in počitek nista trajala dolgo. Romarje je spet vleklo v svetišče. Pa tudi kraj okrog cerkve se je spremenil v molilnico. Pred lurško Gospo od vznožju križevega pota pred cerkvijo so si romarji hoteli izprositi od nebeške Matere moči za življenjski križev pot, ki jih čaka. Sonce je že pripekalo in kovinaste postaje križevega pota so kar žarele v vročini. Sončna pripeka je že žgala tudi obraze in hrbte romarjev, ki so se počasi od postaje do postaje pomikali na Kalvarijo in obenem molili križev pot. Lahno pihljanje vetriča je romarjem ponazarjalo tolažbo, ki so jo Jezusu nudili na križevem potu Simon iz Cirene, Veronika in jeruzalemske žene.

Medtem ko se je ena skupina romarjev pomikala v molitvi in petju od postaje do postaje na Kalvarijo, je pa druga skupina molila v cerkvi in poslušala pridigo svojega voditelja. Tako so se vrstile pobožnosti romarjev v cerkvi in na prostem do večera.

Večerno razodetje.

Na hribu ob božjepotni cerkvi je nastala velika tišina. Romarji so se razšli. Le večna luč in številne lučke, ki so jih prižigali čez dan romarji, so tiho migljale v svetišču in s svojimi pojemajočimi plameni nosile želje romarjev pred božji prestol. Sonce je z zadnjimi žarki poljubljalo kipe mučencev in bronaste postaje križevega pota. Kot da hočem ujeti še zadnje sončne pramene, sem hitel za njimi na vrh Kalvarije. In res sem jih ujel. Poigravali so se še nekaj časa na spokojnem obrazu križanega Jezusa, dokler ni tudi njega zakrila senca. Ozrl sem se z vrha hriba proti zapadu. Čudovit pogled! Sonce se je kar potapljalo v jezero in ga pozlatilo. Zato je bila za hip razsvetljena tudi še vsa pokrajina ob jezeru. Občudoval sem jo v njeni lepoti in gledal jezersko gladino in okrog nje temne gozdove, ki so skrivnostno šumljali ob lahнем pihljanju vetra. Pogled se mi je ustavil na lepo asfaltiranih cestah, po katerih so brzeli zadnji avtomobili romarjev. Ko sem najbolj užival lepoto pokrajine, se mi je naenkrat pogled zožil le na kup razvalin pod cerkvijo onstran ceste. V temo so štrleli kamni nekdanje trdnjave Svete Marije. Kljub temu, da se je senca že plazila nad njimi in so se zadnji žarki sončne svetlobe z njih umikali, sem jih videl še čisto jasno. Kot da so razvaline pred menoj oživele in spregovorile, se mi je zazdelo. Prisluhnil sem njihovem razodetju:

“Občuduješ lepo pokrajino okrog sebe s tlakovanimi cestami in modernimi vozili; občuduješ krasno urejeno božjo pot kanadskih mučencev, kamor tako radi prihajajo romarji in izletniki. Pozabljaš pa na nas —razvaline—, ki smo edine preostale priče tistih, ki so s svojim misijonskim delom in mučeniško krvjo položili temelje za kraljestvo božje v tej deželi. Velike spremembe je doživela ta dežela in ljudje v tej deželi! A za te velike spremembe se moramo zahvaliti tistim, ki so položili temelje in so z lastno krvjo zasejali v to zemljo seme, iz katerega je v teku 300 let pognalo tako čudovito drevo s tako bogatimi sadovi.”

Da, razvaline so me spomnile na početke Cerkve v tej deželi. Ostal sem v Midlandu še tri dni. Podnevi sem po cele ure prebiral zgodovino in življenjepise prvih misijonarjev v tej deželi; ob večerih sem pa hodil na Kalvarijo opazovat pokrajino pod seboj. In vedno bolj mi je postajala jasna podoba te pokrajine v preteklosti; jasna pa tudi velika razlika med

podoba te pokrajine danes in podoba te pokrajine pred 300 leti. Tako sem začel vsaj malo razumevati veličino prvih misijonarjev-pionirjev v tej deželi. In sklenil sem, da bom vsaj bolj značilne od njih orisal v glavnih potezah tudi bralcem "Katoliških misijonov".

Zakaj?

1. — Zato, ker so prvi graditelji Cerkve v tisti deželi, v kateri danes živi toliko Slovencev in se še vedno vseljujejo vanjo. Tudi za te misijonarje veljajo besede, ki jih je apostol Pavel zapisal o sebi:

"Ne bom se namreč drznil navajati kaj takega, česar ne bi bil za poslušnost poganov po meni izvršil Kristus z besedo in dejanjem, z močjo znamenj in čudežev, z močjo Sv. Duha. Tako sem imel za svojo čast, oznanjati evangelij ne tam, kjer se je Kristus že imenoval, da ne bi zidal na tujem temelju, marveč kakor je pisano: 'Tisti, katerim ni bilo o njem sporočeno, bodo videli, in kateri niso slišali, bodo razumeli.' " (Rimlj 15, 18-21). To so torej res pionirji — prvi graditelji Kristusovega kraljestva v Kanadi in že zato vzbujajo zanimanje.

2. — Primerno je, da jih spoznamo tudi zato, ker so predhodniki velikega slovenskega misijonarja in svetniškega kandidata Barage. Sicer je on misijonaril v drugem delu severne Amerike in pri drugih rodovih Indijancev in tudi 200 let pozneje kakor ti misijonarji, vendar je njegovo misijonsko delo zelo podobno delu teh misijonarjev, tako po načinu misijonskega delovanja, kakor po trudih in naporih.

3. — Ker so ti misijonarji res vzor pravih misijonarjev v vsakem pogledu. V preteklem letu so prinašali "Katoliški misijoni" dobre in tehtne članke izpod peresa g. misijonarja Karla Wolbanga, C.M. pod naslovom: "Na poti do misijonskega poklica." Mladini, ki se odloča za misijonski poklic, so in bodo ti članki veliko pomagali; kajti pisec teh člankov je osvetlil misijonski poklic in pot do misijonskega poklica z vseh strani. Vendar pa končno tudi pri izbiri misijonskega poklica velja: besede mičejo, zgledi vlečejo. Niso dovolj le jasne besede o misijonskem poklicu, potrebni so tudi živi, resnični zgledi. In zgledi teh misijonskih pionirjev v Kanadi so res taki, da vlečejo. Vlečejo zlasti mladino, ki je idealna in želi v svojem življenju storiti še kaj velikega.

Nekaj najbolj značilnih misijonskih pionirjev v Kanadi bom na kratko opisal to leto, ko obhajamo 310-letnico mučeniške smrti večine od njih. Vsaka številka "Katoliških misijonov" bo prinesla enega. Vsak je po svoje velik misijonar-pionir v Kanadi. Na naslednjih straneh bo prikazan prvi. Bralci bodo potem lahko sami sodili, ali so to res zgledi, ki vlečejo, ali ne.

Orjak s použitim srcem

Dasi Bog navadno izbere za svoja velika dela slabotne in malo sposobne ljudi, je vendar naredil pri ustanavljanju svojega kraljestva v Kanadi izjemo. Najštevilnejši in največ obetajoči rod Indijancev v Kanadi so bili Huronci, ki so živeli na ozemlju sedanje province Ontario. In prvi, ki je spoznal važnost misijonskega dela med njimi, je bil jezuit Janez Brébeuf; njega je božja. Previdnost izbrala za prvega misijonarja Hu-

roncev. Huronci so mu vzdeli ime: Orjak in "Echon", to je nosilec tovorov. Bil je namreč orjak po telesu in duhu, velik v dejanjih in v trpljenju, v življenju in v smrti. Zato ga zgodovinarji imenujejo "misijonarja velikih dimenzij, odmerjenega za obsežne pokrajine Kanade".

Skrita leta.

Janez Brébeuf je bil rojen 25. marca 1593 v neznatni francoski vasi Conde-sur Vire. Otroška in mladostna leta je preživel doma in ni kazal na zunaj nobenih izrednih sposobnosti.

Šele 1617., ko mu je bilo že 24 let, je prosil za vstop v jezuitsko družbo. Iz ponižnosti je hotel ostati le redovni brat, ker se je imel za nevrednega duhovniškega poklica. A predstojniki so vzljubili tega ponižnega in preprostega fanta, ki je razodeval velike umske in duhovne sposobnosti, in so odločili, da je nadaljeval študije za duhovnika. Leta 1622 je bil posvečen v mašnika.

Tedaj je Samuel Champlain, prvi guverner Nove Francije —tako so takrat Francozi imenovali Kanado— iskal pri francoskih redovnih družbah misijonarjev za to deželo. Prvi, ki so se njegovemu klicu odzvali, so bili 'rekolisti', veja francoskega frančiškanskega reda. Že leta 1614 so trije duhovniki in en brat te družbe odšli misijonarit v Kanado. Pozneje so pa njihovo misijonsko delo prevzeli francoski jezuiti. In tedaj je tudi p. Janez Brébeuf, ki je doslej živel skrito in nepoznano življenje, stopil tako rekoč na svetovni oder.

Njegov misijonski lik.

24. aprila 1625 so odpluli prvi trije francoski jezuiti v Kanado. Bili so: Janez Brébeuf, Karel Lalemant in Enemond Massé. Brébeuf je bil med njimi najmlajši, komaj 32 let star, a po sposobnostih najodličnejši. Bog ga je bogato obdaroval z naravnimi in nadnaravnimi darovi. Sam pa jih je s pridnostjo in vztrajno voljo vsestransko izpopolnil. Trezna presoja, preudarnost in izredna spretnost v organiziranju so razodevale njegove voditeljske sposobnosti. Njegova izredna telesna moč, čudovito prenašanje najhujših naporov, neizčrpna energija in neustrašen pogum, pa nenavaden dar za jezike ter velike govorniške zmožnosti so ga usposobile za vzor misijonarja. Zgodovinarji so si edini v prepričanju, da Bog skoraj ne bi mogel izbrati bolj primerne misijonarja za to obsežno deželo indijanskih plemen. A navzlic vsem tem izrednim sposobnostim je imel Brébeuf neizrekljivo sočutje do vseh slabotnih in trpečih. Ostal je skromen in ponižen; hotel je postati vsem vse, služabnik vseh, tudi najbolj zaostalih in divjih Indijancev.

Prve preizkušnje.

Komaj so dospeli v Kanado, se Brébeuf —orjak kakor je bil— ni ustrašil iti z Algonkinci, gorskim rodом Indijancev, na lov v gozdove. Tako je prvo zimo prebil med njimi. Kot največji je prvi gazil sneg, nosil najtežje tovore, potrpečljivo prenašal mraz in lakoto. Ob dolgih zimskih večerih, ko so sedeli po cele ure v wigwamih pri ognju, je prisluškoval govorici teh divjakov, zapisoval na papir besede in se jih potem učil na pamet. Algonkinci so občudovali njegovo telesno moč, še bolj pa njegovo

potrpežljivo prenašanje najhujših naporov. Osvojila jih je njegova ljubeznjivost in ustrežljivost, toda spreobrniti ni mogel nobenega. Vendar mu je 5-mesečno življenje z njimi v gozdovih za bodoče misijonsko delo veliko koristilo. Naučil se je že precej dobro indijanskega jezika ter spoznal značaj in navade Indijancev.

Ko je začel primerjati Algonkince s Huronci, je kmalu spoznal, da so Huronci veliko bolj nadarjeni. Tudi po številu so bili med vsemi indijanskimi rodovi prvi. Bilo jih je nad 30 tisoč. Zato se je odločil, da bo ustanovil Cerkev najprej med Huronci. Čakal je le ugodne prilike, da odpotuje v njihovo deželo. 14. julija 1626 se mu je ta prilika ponudila.

Med Huronci.

Po 30-dnevni naporni vožnji po rekah je dospel v Huronijo in se nastanil blizu današnjega Midlanda, kjer je božja pot kanadskih mučencev. S svojo prijazno uslužnostjo je že na potovanju osvojil srca Huroncev. S svojo izredno orjaško postavo po občudovanje. Hodil je od koče do koče, spraševal Huronce za besede, skrbno zapisoval njihovo izgovorjavo in pomen. Ponoči se jih je pa učil na pamet. Nenavadno dober spomin in neizčrpna vztrajnost volje sta mu pomagala, da se je v nekaj letih naučil tega jezika bolje kakor drugi misijonarji v dvajsetih. Šele ko je popolnoma obvladal jezik, je začel Huroncem oznanjati Kristusov evangelij. Vendar teh lenih in v grehe zakopanih Indijancev ni mogel pridobiti za krščanstvo. V dveh letih ni imel še nobenega krsta odraslih, le nekaj umirajočih otrok je krstil.

Novi Elija.

Tedaj se je zgodilo nekaj izrednega. Huronsko pokrajino je zadela velika suša. Praznoverni Huronci so prosili svoje čarovnike, naj jim prikličejo dež z neba. Čarovniki so prirejali plese, tolkli z bobni od koče do koče, a dežja niso mogli priklicati. De ne bi izgubili zaupanja pri ljudstvu, so si čarovniki izmislili, da je beli misijonar Brébeuf kriv suše. Na zvit način so se hoteli iznebiti misijonarjevega vpliva na ljudstvo. Ljudstvu so toliko časa dopovedovali, da bo dežja takoj dovolj, kakor hitro izženejo iz Huronije Brébeufa, da so jih končno prepričali. Huronci so navalili s silo na Brébeufa in ga hoteli izgnati. A ognjevita zgovornost Brébeufa jih je prepričala, da jim more dež poslati le Tisti, ki ga jim on oznanja. Hodil je od koče do koče in jih spodbujal, naj se obrnejo k vsemogočnemu Bogu, stvarniku nebes in zemlje za pomoč. Možje, žene in otroci so prišli pred misijonarjevo kočo, padli na kolena, ko je stopil prednje, in ga prosili, naj posreduje pri Bogu za dež. Misijonarja je ganila vera ljudstva. Kot nekoč prerok Elija je padel na kolena, razprostrl ogromni roki proti nebu in zaupno prosil Boga, naj pokaže svojo vsemogočnost in ljubezen tem ubogim poganom. Ni še skončal molitve, ko se je nebo zblačilo in je začel padati na izsušeno zemljo blagodejen dež. Indijance je prevzelo. Začeli so občudovati Brébeufa kot velikega čarovnika. Sedaj so rajši poslušali njegove govore, v katerih jim je razkrival ljubezen nebeškega Očeta do njih. Bolni in umirajoči so prosili za krst in mnogi so se prijaviли za vstop v katoliško Cerkev. Polja v huronski pokrajini so postala zrela za žetev. A prav tedaj, ko je vse kazalo, da bodo

njegovi nadčloveški naporí kronani z velikimi uspehi, ga je doletela nepričakovana, ze njegovo apostolsko srce nadvse boleča preizkušnja.

Izgnan.

Angleži so napadli francosko kolonijo v Kanadi. Francozi so bili premagani. Morali so zapustiti Kanado. Izgon je zadel tudi vse francoske misijonarje. Z neizrekljivo bolečino v srcu se je Brébeuf poslovil od Huroncev. Šele ob slovesu je dodobra spoznal, kako so ga tudi Huronci vzljubili. Otroci so se ga oklenili okrog vratu in so ga s solzami v očeh prosili, naj ostane. Prišli so k njemu številni možje in vsi so mu enodušno obljubili, da se bodo pokristjanili, ako ostane pri njih. Brébeufu se je trgalo srce. Kako rad bi bil ostal pri njih in začel žeti, kar je s tolikimi naporí sejal. A ukaz angleških oblastnikov in tudi ukaz njegovih predstojnikov je bil odločen in neizprosén. Prvič v življenju je občutil, kako težko se je pokoravati, kadar človek ne more doumeti skladnosti ukaza z božjo voljo. Z apostolom Pavlom je ponavljal: "Kako nedoumljiva so pota božje previdnosti!" En sam ukaz in tri leta naporenega misijonskega dela, ki je ravno obetalo bogate sadove, so uničena. Vrnil se je v Francijo leta 1629.

S srčno krvjo podpisana pogodba.

Misijonar Brébeuf je iskal v tej veliki preizkušnji tolažbe v molitvi. Misil je, da so njegovi grehi krivi tega. Bog ga nima za vrednega za vzvišeno misijonsko delo. Bog mu je dal v notranjih razsvetljenjih spoznati, da mu je milostno odpustil vse grehe, še več: njegova plemenita dela ljubezni so našla milost v božjih očeh. Hoče ga le čim tesneje povezati s seboj in s svojim križem. Naj potrpežljivo čaka na dan, ko ga bo znova poslal med pogane. Brébeuf je bil Jezusu za to tolažbo neizrekljivo hvaležen. Njegova hvaležnost se ni kazala le v čustvih, ampak tudi v volji in v dejanjih.

12. maja 1631 je na duhovnih vajah z lastno srčno krvjo podpisal sledečo obljubo, ki jo je dal Jezusu:

"Gospod Jezus, moj Odrešenik, odkupil si me s svojo krvjo in s svojo predragoceno smrtjo. Zato ti tudi jaz obljubljam, da Ti bom služil vse življenje in Družbi Jezusovi, in da ne bom služil nikomur kakor le Tebi. Podpisujem ti obljubo lastnoročno s svojo srčno krvjo. Pripravljen sem, da Ti darujem prav rad celo svoje življenje kakor to kapljo krvi."

Med Jezusom in Brébeufom je nastalo nadvse prísérno prijateljsko razmerje. Izgon mu je služil le v to, da je v domovini poglobil svoje notranje življenje in da je znova Jezusu izpričal svojo neomajno zvestobo. Zaradi Jezusa in njegovega kraljestva je pripravljen spet in vsak hip vse zapustiti: domovino, starše, brate in sestre ter iti za Jezusom, kamor koli ga bo klical, ter delati, trpeti in umreti zanj, kjer in kakor On hoče.

Jezus je uslišal njegove prošnje. Prav na njegov rojstni dan, 25. marca 1632 so Francozi premagali Angleže in osvojili nazaj Kanado. In predstojniki so Janezu Brébeufu spet dovolili, da se vrne med Huronce v Kanado.

(Sledi.)

po misijonskem svetu

PAX ROMANA V AFRIKI

Ghana je najmlajša država na svetu. Komaj nekaj več ko leto dni je stara in je že članica Organizacije združenih narodov (81. država) in Angleži so dali Ghani samostojnost, dasi je država ostala še članica angleškega imperija. V glavnem mestu Accra stoluje še angleški guverner kot predstavnik angleške kraljice, ki je glava angleškega Commonwealtha (občestva držav). V tej zvezi ima Ghana popolno enakopravnost z vsemi ostalimi članicami. Slovesnosti ob oklicu so bile zelo obsežne in med glavnimi zastopniki tujih držav je bil podpredsednik ZDA Nixon, ki je nastopal kot osebni zastopnik predsednika Eisenhowerja.

Nova afriška država je v številnih ozirih res velika novost. Glavno mesto Accra je moderna prestolnica in prebivalci države so črnci. Organizacija uprave in javnega življenja je bila že pod angleško upravo izvedena do visoke stopnje. Šolstvo se je povzpelo do najvišjih ustanov. Danes ima Ghana svojo univerzo; versko življenje je zelo bujno in ima katoliška Cerkev več škofij. V glavnem mestu je sedež katoliškega nadškofa, ki je črnc. Med samostojnimi in neodvisnimi afriškimi državami je Ghana deveta in to ni malo; severna Afrika ima celo vrsto samostojnih držav, v južni Afriki pa je na prvem mestu Južnoafriška Unija, kjer pa je vlada izključno v rokah belcev, ki so prišli tja iz Evrope. Med črnskimi državami je Ghana prva, ki je stopila na pot neodvisnosti in samostojnosti v modernem pomenu besede.

Pax Romana je zveza katoliških dijaških akademskih organizacij po vsem svetu. Njen sedež je v Friburgu v Švici, vendar se je njen delokrog tako razširil, da je morala centrala razdeliti delo v več sekretariats, ki kot nekakšna ministrstva vodijo delo po raznih kontinentih in skupinah držav. Tako imamo sekretarja za romanske dežele, misli se na tajništvo za Ameriko in nedavno se je sprožila misel, da bi morala imeti Pax R. tudi posebno tajništvo za Afriko in pozneje verjetno še za Azijo.

Oklic samostojnosti Ghane je voditelj Pax R. opozoril na velik pomen in lepo priliko dogodka za razvoj delavnosti v tem delu Afrike. Vodstvo je sklenilo, da začne svoje delo v Afriki s tem, da skliče prvi "seminar" (študijski teden) v prestolnici Ghane — v Accri. Priprave za izvedbo zamisli je prevzel holandski član tajništva Pax R., Thom Kerstiens; vsakor lep zamisel. Voditelji vlade v Južni Afriki, kjer je borba proti črncem najhujša, so nizozemskega rodu. V Ghano je prihajal zastopnik istega nizozemskega rodu, toda v čisto drugi nalogi, priznati črncem ne samo enakopravnost, ampak jim povedati, da morajo delo za širjenje katoliških misli in načrtov med črnici prevzeti prav oni sami — črnici v novi državi in njihovi rojaki v drugih predelih Afrike.

Zasedanje seminarja se je začelo v decembru, ko je tam najhujše poletje. Poleg tega je začetno delo slonelo na ramenih p. Koesterja, ki je v Ghani voditelj astronomskega observatorija. Takrat so sovjeti — in za njimi Amerikanci — začeli spuščati v stratosfero svoje satelite in vodja ghanskega observatorija je bil dolžan biti vedno v svojem laboratoriju in slediti kroženju novih teles okoli zemlje. Če kdo, so takrat udeleženci seminarja prosili Boga, da bi se poskusi za nekaj tednov "ponesrečili". Res jih ni bilo več — in p. Koester je mogel biti pri vsem delu navzoč. Vendar se je vodstvu dela kmalu odpovedal (enako so storili ostali duhovniki, ki so se kot akademiki udeleževali zasedanja). Pax Romana je organizacija laikov in laiki naj opravljajo njeno delo, zlasti pa naj vse delo vodijo. Duhovniki so samo asistenti in iz te vloge niso izstopili in tudi ni bilo treba.

Samostojnost Afrike — delo misijonarjev

Udeleženci seminarja so mnogo računali na predsednika nove vlade v Ghani, Kwame Nkrumaha. Ko so ga ob začetku šli pozdravit, je obljubil udeležbo in sodelovanje. Toda državni posli so mu to onemogočili prav vse prve dni zasedanja. Tako je mogel na prvo sejo poslati le daljšo pozdravno spomenico. Toda ob koncu zasedanja si je le odtrgal toliko časa, da je prišel med zborovalce. In prišel je z velikim veseljem. Saj je bilo na seminarju 70 delegatov s 17 afriških univerz. Seminar je mogel zasedati v slavnostni dvorani univerze v Accri. Poleg afriških delegatov je bilo mnogo zastopnikov iz Evrope.

V svojem nagovoru je Nkrumah poudaril, da gleda z velikim veseljem na prvo zasedanje afriškega seminarja Pax Romane v Afriki. Sicer je vesel navzočnosti tolikih duhovnikov, toda med navzočimi je le večina laikov. "Vaša naloga je, da skrbite, da bo svet živel brez fašizmov, brez rasizmov, brez komunizmov in kolonializmov — brez vseh teh nesmislov, ki onesrečujejo svet. Predsednik seminarja me je pozdravil z besedami, češ da sem jaz budnik Afrike. Tega ne morem priznati in je treba to resnico popraviti v tem smislu: pravi budniki Afrike so misijonarji in tega se vsi afriški narodi zavedajo. Misijonarjem in njihovi pomoči se moramo mi danes zahvaliti, da smo svobodni in se nam odpira lepa pot v bodočnost, ne samo nam, ampak vsem afriškim narodom. Videli boste, da je v moji domovini katolicizem močno zasidran; verjetno ni v nobeni deželi Afrike v tolikšni meri. Mnogi moji sošolci so danes katoliški duhovniki in sam sem želel postati svečenik. Mene je sedanji škof v Accri povabil k sebi in me povabil na študije v bogoslovju. Toda jaz sem hotel biti jezuit in zato so me poslali v Združene države. Tam sem se odločil postati to, kar sem danes: politik. Vendar imejte samo to misel, kjerkoli ste in v kakršnem koli poklicu živite: Kdor moli, je dober. Čarovništvo v Ghani izumira, z njim se umika tudi poganstvo. Vendar vse delajte v luči krščanskih načel. Naj govore kar koli, povsod bo prodirala samo ena resnica: Ghana more živeti in se ohraniti samo kot krščanska država. Živimo v svetu, kjer niso razdeljeni samo kristjani, ampak tudi krščanske Cerkve (tiste dni je v

Moderne zdravniške naprave 'v katoliški bolnici, v Afriki.

Accri zasedala tudi konferenca protestantskih ločin). Vendar ni nevarnosti, dokler so temelji krščanstva trdni... Mi imamo svoje težave, naše bojazni in lepe nade. Pomagajte nam, da jih premagamo in zmoremo uresničiti in v okviru celotnega krščanskega sveta nam bo vsem lepše živeti."

Nekaj dni za tem je govoril na zasedanju seminarja vodja opozicije proti Nkrumahu. Bil je to profesor Busia, ki je dekan sociološke fakultete na univerzi v Accri. Med drugim je poudaril: "Univerze imajo svoje posebne naloge pri zgradbi človeka, vendar ima samo krščanstvo v sebi tiste sile, ki morejo pravilno izoblikovati Afriko. Kajti to bo krščanstvo delalo ne po evropskem načinu, ampak po afriškem."

Med predavatelji je bil tudi msgr. Bower, črnski škof v glavnem mestu. Govoril je o temi: Laik in mistično Telo Kristusovo. Omenil je, da so težave o tem, kakšno je delovanje laika v Cerkvi, nastale pod vplivom protestantizma in njegovega pomena individualnosti. Pravo liturgično gibanje naj uredi položaj laika v Cerkvi. Med mnogimi referati je bil tudi zelo zanimiv tisti, ki ga je podala pisateljica Lady Jackson, Amerikanka, rojena Barbara Ward. Predavala je o problemu: "Krščanski državnik".

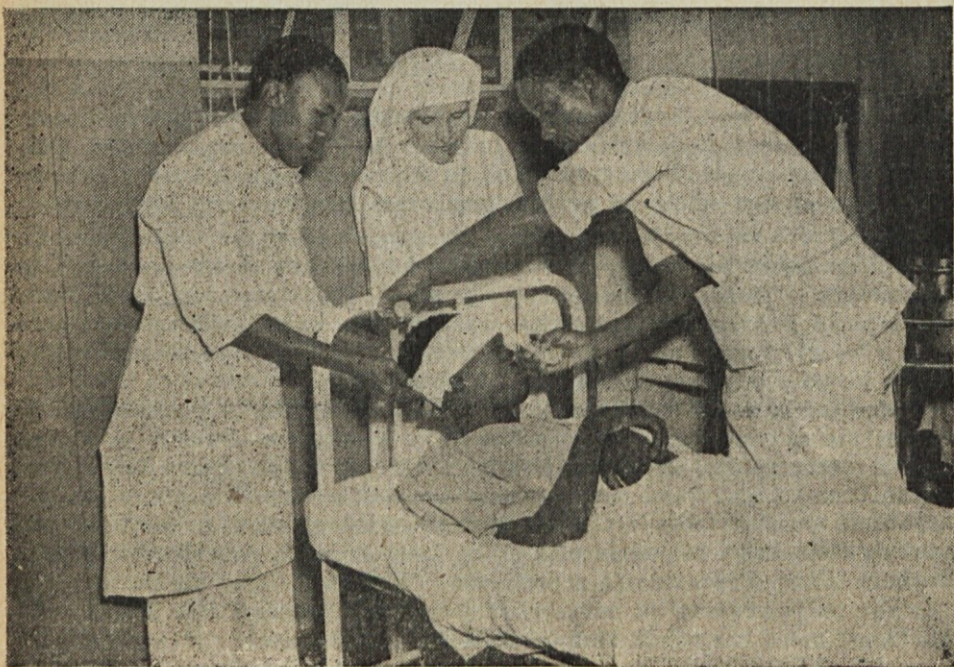
Vse pa je presenetila navzočnost delegata iz komunistične Poljske. Ni bil to nič manj kot tajnik skupine katoliških poslancev v varšavskem parlamentu. Odločil se je, da predava o vprašanju: "Vzgoja v komunistični

državi". Zanimanje je bilo splošno in prišli so poslušat tudi predstavniki drugih krščanskih skupin v Accri. Predavatelj je podal najprej pravo sliko vzgoje v komunističnem sistemu. Še več je mogel povedati tistim, ki so se nanj obračali s posebnimi vprašanji.

Bolj kot predavanja so zajela zanimanje udeležencev vprašanja, ki so jih prenesli na seje posameznih odsekov in pododsekov. Seveda je bilo njih podrobno delo posvečeno samo afriškim problemom in nalogam afriških katoličanov. Izdelan je bil med drugim podroben načrt za ustanovitev in delovanje afriškega sekretariata pri centrali Pax Romane v Friburgu. Govorilo se je tudi o glasilu, ki ga naj Pax R. izdaja v Afriki. Zasedanje seminarja naj bi se po predlogih odsekov izpremenilo v ustanovitev stalnega afriškega seminarja Pax Romane.

Vse narode in vsa plemena zelo skrbi razvoj v Južnoafriški uniji, kjer vlada strogo izvaja rasno politiko delitve med črnci in belim prebivalstvom. Na vse krščanstvo meče postopanje vlade v Capetownu temno senco. Zato so tembolj pristržno pozdravili v Accri prihod skupine katoliških vseučiliščnikov iz Južne Afrike. Razpoloženje na zasedanju se je silno zboljšalo, ko je delegacija podala svoje nazore. Saj so bili že prej na zasedanju beli in črnski delegati, vendar je nastop te skupine harmonijo še poglobil, ako je bilo to sploh potrebno.

V afriški katoliški bolnici.

Med zastopnicami je bilo tudi nekaj visokošolk iz Evrope. Da bi pokazale popolno enakopravnost z afriškimi tovarišicami, so sklenile, da bodo po njihovem zgledu nosile tudi one bela po afriško prikrojena oblačila.

Pax Romana je s prvim nastopom v Afriki dosegla velik uspeh. Svoje delovanje je mogla razširiti na nov kontinent in še pred azijskim sekretariatom bo najbrž prišlo do ustanovitve afriške veje Pax R. Toda za afriške narode je ime organizacije tudi simbol: Pax prinaša mir in Romana pomeni navezanost na tisti Rim, kjer ima krščanstvo svojega skupnega očeta. Zasedanje je sprožilo na tisoče problemov in nobeden ni bil razrešen. Tega tudi nikdo ni pričakoval. Prvo zasedanje je imelo nalogo pokazati na bogastvo problemov in na pot, ki vodi do reševanja vseh vprašanj.

od sončnega vzhoda do sončnega zahoda

Japonska

ZAKONSKO ŽIVLJENJE IN CERKEV — NA JAPONSKEM

Med največjimi preprekami, ki jih mora premostiti pri svojem delu misijonar na Japonskem, so prav gotovo pogostne ločitve zakonov; v veliki meri so le-te posledica sklepanja zakonov po posrednikih, kar je na Japonskem dokaj udomačen običaj.

Zakonsko posredništvo je še posebno v navadi na deželi. Kak prijatelj obeh družin, iz katerih naj prideta bodoča zakonca, začne s potrebnimi razgovori s starši obeh, bodisi, da sta ga ena ali celo obe stranki v to naprosili, bodisi iz lastne pobude. Po njegovem posredovanju si fant in dekle izmenjata fotografiji, določita prvi sestanek in, če drug drugemu ugajata, začne posrednik s potrebnimi pripravi za poroko. Ne enkrat se nameri, da je poroka že koj prvi teden po prvem srečanju obeh bodočih zakoncev. Skoraj vedno pa, kadar sta se fant in dekle videla največ trikrat. Nič čudnega tedaj, če mladi mož skoraj po poroki že odslovi svojo mlado ženo in jo odpošlje na njen dom, ali pa če mlada žena že nekaj dni po poroki

za zmeraj zapusti komaj ustvarjeno lastno ognjišče. Često se mlada dva poročita tudi na pritisk staršev, ki pa ji ma hkrati tudi zagotove, da se vsakdo od njiju lahko vsak trenutek spet povrne na očetni dom. Starši celo potem vse store, da mlademu ločencu poskrbe čimprej spet novega zakonskega druga.

Vendar pa je po mestih, posebno med delavskim slojem vedno več zakonov, ki so zrasli iz ljubezni (renaikekkan). A tudi ti zakoni imajo svoje senčne strani, posebno za nevesto spričo skrbi za bodočnost v zakonu, ki ga je docela v nasprotju z ustaljenimi šegami sama izbrala. Vendar dokazuje življenje, da je ta način sklepanja zakona na Japonskem mnogo zanesljivejši in da so taki zakoni v večini primerov tudi mnogo trdnješi. Po vsej verjetnosti bo ta način slednjič tudi obveljal.

Kako danes sklepajo zakone na Japonskem? Predvsem gre za pristanek obeh bodočih zakoncev, ki je še vedno v veliki večini zvezan z bogato slovesnostjo in raznovrstnimi obredi. Svojska šega velja, da ženin in nevesta skupno pijeta riževo žganje pred oltarjem prednikov. Navadno je ves poročni obred združen tudi z verskim obredom v kakem šintoističnem ali pa krščanskem svetišču. Ze-

lo redko v buditičnem templju, kajti budizem je, kot s pomenljivim nasmeškom zatrjujejo Japonci, namenjen le žalostnim dogodkom v življenju, medtem ko je šintoizem za vesele ljudi. V veleme-
stih je poroka zvezana tudi s skromno pojedino, kamor so povabljeni sorodniki in prijatelji obeh poročencev. Država pa tako sklenjenega zakona ne prizna, dokler se nista mlada dva poročila tudi pred pristojnim državnim uradnikom in niso njunega zakona vpisali v posebni poročni register. Navadno gre na ta register ženin sam v spremstvu dveh prič. S tem je zakon tudi državno potrjen in priznan. Delavci mnogokrat oznanijo poroko že dolge mesece pred poročnim obredom. To pa zato, da si zagotove povišanje v plači in si zadobe tudi stanovanje v kakem stanovanjskem bloku, kjer imajo mladoporočenci prednost. A navadno se zgodi prav obratno, se pravi: zakonca prijavita zakon državi šele ob rojstvu prvega otroka, da je le-ta tako tudi pred javnostjo zakonski. Velika večina vseh ločenih poganov, ki

Otroci iz japonskega sirotišča pri kopanju.

so se odločili za vstop v katoliško Cerkev, svojih prejšnjih zakonov skoraj nikoli ne prijavijo državi. Misijonar je v teh primerih res pred težavnim vprašanjem: je-li bil prejšnji zakon veljavno sklenjen ali ne, se pravi - je-li bil katehumen sploh kdaj poročen ali ne...

PROTESTANTI NA JAPONSKEM

Na Japonskem protestantje ne nastopajo s takšno silovitostjo kot drugod po svetu. Verjetno je to zaradi posebnosti japonskega značaja. Če bi kak protestantski pridigar pred Japonci napadal katolicizem, je prav verjetno, da bi njegove besede dosegle prav nasproten učinek: ljudje bi se z naklonjenostjo začeli zanimati za tistega, ki je napaden.

Znani rek: "Gorje premaganim!" na Japonskem ne užge. Kdor je prikazan kot žrtev, je v Japončevih očeh resnični zmagovalec, če zna seveda dostojanstveno prenašati svoj poraz. S tem seveda še ni rečeno, da so katoličani na Japonskem kot premaganci. Vendar je treba priznati, da v japonskem izobraženem in splošno kulturnem svetu vidiijo protestantje. Japonci pod besedo kristjan pojmujejo izključno pripadnike protestantskih Cerkv. Poleg protestantov označujejo Japonci z imenom kristjan samo še katoličane v XVI. stoletju, tedaj krščence sv. Frančiška Ksaverija. Današnji njegovi nasledniki niso za Japonca več "kirish-tan". Katoličani so le ena izmed mnogih krščanskih ločin, ki naj bi se bila - po njihovo - v času odcepila od pravega krščanstva - protestantizma...

Protestantje se v japonskem javnem življenju kažejo najbolj z razširjanjem sv. pisma. Seveda je ta izdaja, ki jo širijo protestantje, precej popačena. Katoličani žalibog še nismo poskrbeli za dokončni izvirni prevod sv. pisma v japonščino. Prevod, ki ga zdaj pripravljajo, bo veljal mnogo več kot protestantski. Trenutno je na Japonskem v prodaji, kar katoličane zadene, samo prevod štirih evangelijev, ki ga prodajajo

po 20 yenov. Protestantje pa celotno svoje sv. pismo za - 10 yenov...

ŠTEVIKE...

Po najnovejših uradnih poročilih, ki jih je objavila apostolska internunciatura v Tokiju, je bilo v lanskem juliju na Japonskem, ki šteje 90 milijonov duš, 254.114 katoličanov, se pravi za dvajset tisoč 306 več kot 1957. v istem času; pa 134.114 več kot leta 1948.

V prvih šestih lanskih mesecih so na Japonskem zapisali 18.751 krstov; od teh 9952 odraslih oseb, 6360 otrok, v smrtni nevarnosti pa so jih krstili 2439.

Misijonari pa zdaj na Japonskem komaj 359 duhovnikov. Bogoslovcev je v raznih semeniščih 242; v malih semeniščih pa študira 234 gojencev. Inozemskih misijonarjev pa je v deželi 1208.

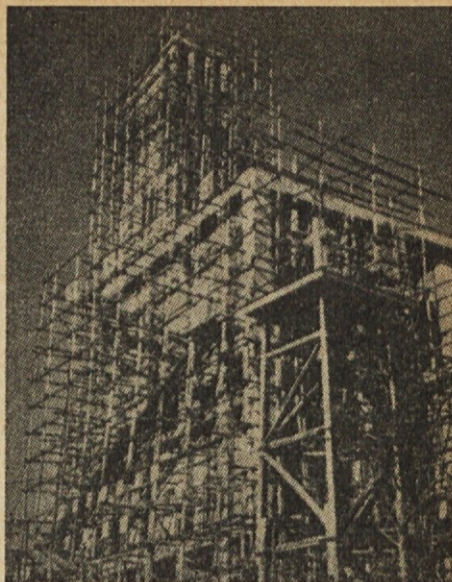
Redovnic japonske krvi je 3047; tem je treba dodati še 1942 novink in postulantk. Inozemskih redovnic pa je na Japonskem 1063. Med njimi so tudi naše Slovenke.

Kitajska

VOLITEV JANEZA XXIII. IN KITAJSKI KOMUNISTI

Komunistični večernik "Sin - Wan - Pao", ki izhaja v Hongkongu, je ob volitvah novega papeža Janeza XXIII. poročal pod naslovom "Boj za papeški prestol" docela izmišljeno in zlonamerno. Poročanje tega komunističnega časopisa več kot jasno potrjuje staro resnico, da namreč komunisti ne opuste nobene priložnosti, da ne bi tako ali tako napadali Kristusovega namestnika na zemlji in skušali v ljudeh rušiti vere v nadnaravnost katoliške Cerkve.

V svoji "kroniki" o volitvah pisec zagotavlja najprej, da je konklave, ki naj prepreči vsakršni zunanji vpliv na kardinale-volilce, v resnici čisto navadna komedija. Zunanji vpliv na kardinalski zbor je bil, kot poročajo komunisti, že

Katoliško svetišče na Japonskem v gradnji. - Spodaj: Kitajski domači duhovnik.

pred volitvami več kot očitno: ameriški zunanji minister Foster Dulles je navkljub obilici drugega dela vendar "žrtvoval precej dni v času svojega bivanja v Rimu, da je obiskal ves kardinalski zbor in vse storil, da bi pozneje kardinali izvolili papeža, ki bo delal v soglasju s politiko Združenih držav"...

Po komunističnem poročanju je najodločilnejšo vlogo pri volitvah igral kardinal msgr. Fr. Spellman. Sam seveda ni mogel računati na papeško tiaro, "ker ga verni in goreči katoličani ne cenijo"; storil pa je, kar je mogel, da bi bil izvoljen armenski kardinalski kandidat. Ta kardinal, msgr. Peter Agagianian je že nekaj deset let v begunstvu, "ta kozak, ki so ga zapodili sovjetski narodi"... in ki je že od vsega početka vse storil, da bi bil izvoljen: zapadno časopisje ga je ves čas predstavljalo v svet kot največjega strokovnjaka za vprašanja, ki se tičejo Rusije in Bližnjega vzhoda. Zadobil naj si je tudi pomoč in oporo italijanskega ministrskega predsednika...

Boj, ki se je v konklaveju sprožil med pristaši italijanskega in pristaši neitalijanskega papeža, presega - po komunističnem pisanju - najbujnejšo pred-

Misijonarka s kitajskimi begunci.

stavo (!)... Ko se je po desetkratnem brezuspešnem glasovanju slednjič le pokazal beli dim nad vatikansko palačo, se je večina radovedne množice, naveličana pričakovanja, že zdavnaj razšla. Izvoljen je bil kardinal Roncalli. Za Amerikance več kot veliko razočaranje... Zdaj je vstalo novo vprašanje: Kako naj pripravijo novega papeža, da bo delal za Amerikance? Dve poti sta pred novoizvoljenim: ali nadaljuje s protikomunistično politiko svojega prednika, ali pa se spretno začne izmikati politiki brezpogojne opore zapadnim velesilam. Komunisti menijo, da bo Janez trindvajseti po vsej verjetnosti ubiral stopinje pokojnega Pija XII.

Skoraj ni dvoma, da je Janez XXIII. v svojem prvem nagovoru na časnike iz vsega sveta, 6. novembra lani, bolj kot na katero koli drugo izmišljeno poročanje o konklavu mislil prav na to komunistično podlo in zlonamerno pisanje, ko je dejal: "Na vse načine so skušali razkriti tajnost konklaveja. Pa, čisto naravno, še dveh vrstic ni, ki bi odgovarjale resnici. Četudi priznamo vso zavzetost časniškarskim naporom," - tu je sveti oče za trenutek prestal in se pomenljivo nasmehnil zbranim časnikarjem, "bi bil molk skrajajda bolj pameten in bolj primeren..."

SPREOBURNJENJE VSEUČILIŠKEGA PROFESORJA

Wu Šang Hsiang, profesor za zgodovino Kitajske na državni univerzi na Formozi, ki je splošno znan po številnih pisanih delih iz svoje stroke, je prestopil v katoliško Cerkev.

Kot zgodovinarja ga je silno prevzeo delo, ki ga je pred štiristo leti na Kitajskem tako mogočno opravil jezuitski misijonar oče Matej Ricci S.J. Riccijevo delo je profesorja tako navdušilo, da je začel študirati krščanski nauk. Pri tem svojem seznanjanju s krščanstvom se je obrnil na jezuitskega profesorja p. E.J. Murphya v San Franciscu, ki

je kitajskega znanstvenika slednjič na Veliki šmaren lani krstil v kapeli "Be-da Tsang Hall". Za botra je bil dr. Či-ang Fu - tsung, rektor državne univerze na Formozi.

MSGR. KIONG JE ŽE TRI LETA V JEČI

Na Mali šmaren lani so potekla tri leta, kar so kitajski komunisti aretirali in zaprli šanghajskega škofa, msgr. Ignacija Kionga. Takoj po aretaciji se je začela divja protikatoliška gonja, ki se je brž raztegnila na vso Kitajsko. Junškega šanghajskega škofa so obdolžili smrtnega sovraštva do mladine in do naroda, razglasili so ga za izdajalca in snovatelja protirevolucionarne zarote. V Šanghaju so komunisti kar čez noč odkrili gnezdo vse zarote in koj nato so po vsej širni Kitajski začeli odkrivati pomožne postojanke katoliških zarotnikov... Aretacij je bilo vsak dan več. V Šanghaju samem so zaprli v eni noči 21 kitajskih jezuitov in 6 svetnih duhovnikov. "Zločin" msgr. Kionga je bil kot na dlani... Izredno bistro je že od vsega početka spoznal resnično bistvo tega, kar sta si komunistična stranka in rdeča vlada predstavljali pod krilatico "kitajsko rodoljubje". Jasno je videl, da je edini namen tega gibanja "katoliških rodoljubov" ločitev od Cerkve, razpor med kitajskimi škofi, prepiri med kitajsko duhovščino in razkol v katoliških vrstah. Ko bi se vse to enkrat uresničilo, pa si je komunistična stranka hotela prisvojiti tudi vodstvo kitajske Cerkve same s pomočjo kakega lutkarskega pripadniškega duhovnika. Škof je videl, da skuša vlada pod naličjem "varstva in odpravljanja nezdravih razmer v Cerkvi" le-to dejanjsko uničiti; da so komunisti na Kitajskem Cerkve na smrt obsodili že leta 1951, toliko bolj je tedaj veljala ta obsodba leta 1955. Posebej še, ker so komunisti "rodoljubno gibanje" predstavljali ljudem kot protimperialistično in so Cerkve že od vsega početka, ko so na Kitajskem prevzeli oblast, prikazovali kot imperialistično ve-

lesilo. Msgr. Kiong si ni delal utvar, ne zase ne za kitajski katolicizem: pristop k "Združenju kitajskih rodoljubov" je tako za duhovnika kot za laika pomenil, da se bosta prej ali slej znašla v razkolniški Cerkvi.

V polno je tedaj izpolnil svojo dolžnost kot škof: odločno je opozoril svojo duhovščino in svoje vernike na nevarnost in se z vso svojo škofovsko oblastjo upr尔 sodelovanju katoličanov pri zloglasnih "študijskih krožkih" če je tedaj morda kdo mislil, da je preveč nepopustljiv, je moral pozneje priznati, da se visoki nadpastir v Šanghaju v ničemer ni zmotil in da so poznejši dogodki v polno potrdili škofovo odločnost.

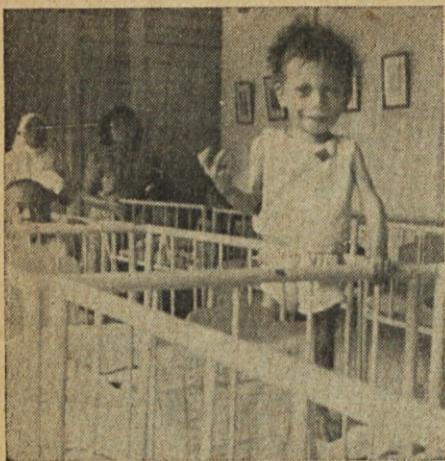
Po treh letih, odkar so msgr. Kionga kitajski rablji odvedli v neznano, je vse o njem utihnilo. Niti ga niso postavili pred "ljudsko sodišče" niti niso nobene obsodbe nad njim izrekli. V teh mračnih treh letih ni bilo nobene vesti o škofu več v svet... Nekateri so govorili, da je bil postavljen pred velikanski javni proces; a komunistični tisk je vse takšne vesti zanimal. Govorili so tudi, da je na smrt bolan, da je celo že umrl v ječi zaradi mučenja... Nihče ne ve nič zanesljivega. Eno lahko zatrdimo: usoda msgr. Kionga je za ves svet največja skrivnost. Nobenega dvoma, da se komunisti strašansko boje velikanskega vpliva, ki ga ima šanghajski mučeniški škof ne le v svoji škofiji, temveč po vsej širni Kitajski.

Ne bo odveč, če se ob tej priložnosti spomnimo, da je danes v kitajskih komunističnih ječah poleg msgr. Kionga še devet drugih katoliških škofov.

Vietnam

KOMUNISTIČNI PEKEL V SEV. VIETNAMU

Rdeči režim v severnem Vietnamu bolj in bolj stiska svoj železni obroč. Že nekaj mesecev sem so zaprte vse maloštevilne katoliške šole, kar jih je po nesrečni zasedbi dežele sploh še ostalo. V katedrali prisostvuje vsak teden čez ti-

*Krščanska ljubezen v misijonih:
Malček v misijonski sirotišnici. —
Spodaj: Misijonarka - zobozdravnica.*

soč ljudi posebnemu tečaju za krščanski nauk. Izven cerkve je to danes že povsem nemogoče. A vprašanje je, kako dolgo še bodo komunisti ta tečaj pustili pri miru. Kajti tečaji, ki so jih do nedavna imeli za može ob sredah, v pet-

kih pa za žene, so zdaj že tudi prepovedani. Duhovniki vedno težje dobe dovoljenje za svoje dušnopastirsko delo na deželi med kmetijskimi ljudmi po vaseh. Nekateri misijonarji, ki so jih poklicali pred Odbor za verske zadeve, so na izpraševanja in grožnje odgovarjali takole: "Če gre za verska vprašanja, so za nas merodajni cerkveni zakoni in postave. Za socialna ali ekonomska vprašanja imamo občino. Če pa gre za stvar javnega miru in reda, je tu policija." Za zdaj ta odločni odgovor še ni prinesel kakšnih posebnih posledic. Vendar so v zadnjih časih komunisti na svojih javnih zborovanjih začeli ostro napadati škofo in misijonarje ter jih predstavljati javnosti kot lažne duhovnike, kot vohune in reakcionarje. Ostale verske skupine, kot so: protestantje, budisti in kaodaisti pa store le to, kar jim naroče komunistični oblastniki.

Trpljenje v sev. Vietnamu je hudo in za katoličane še posebej kruto. Zdaj so začeli rdeči s posebnim gibanjem za popolno uveljavljanje socializma v vsem javnem in zasebnem življenju. Zasebno trgovino hočejo odpraviti. Samo država ima po njihovo pravico trgovanja. Pa tudi kmet svoje pridelke lahko prodaja samo vladi. Če hoče kaj kupiti, tudi tisto, kar je sam pridelal, mora kupiti vse do zadnjega v državni trgovini. In vlada sama določa cene pridelkom in izdelkom. Phat-Diem, ki je znan po svojih slamnatih izdelkih, je prišel docela na boben: vso slamo in vse izdelke zaseže vlada. Težko je priti do nove rogoznice. Ne enkrat se zgodi, da državni prodajalec v trgovini zavrne kupca češ, da je rogoznica v njegovi hiši še kar uporabna in da je treba varčevati... Rogoznice pa romajo potem na Kitajsko: z njimi vietnamska rdeča vlada v veliki meri odplačuje ogromni vojni dolg pri svojih rdečih rumenih tovariših... Po zadnji žetvi, ki je bila zelo borna, je položaj na kmetih še slabši.

Tolažilno in izredno razveseljivo pa je, da je spreobrnjenj vsak dan več. Politični komisarji se trudijo na vse žile, da

bi odvajali katehumene. A ti so v veri stanovitni in vse rdeče prigovarjanje, obljube in grožnje so bob ob steno. Nenkrat se nameri, da katehumeni mnogo bolje in odločnejše odgovarjajo komisarjem kot pa ljudje, ki so kristjani že dolga leta ali pa celo od rojstva...

Indonezija

SEMENIŠČE IN KATOLIŠKE ŠOLE V INDONEZIJU

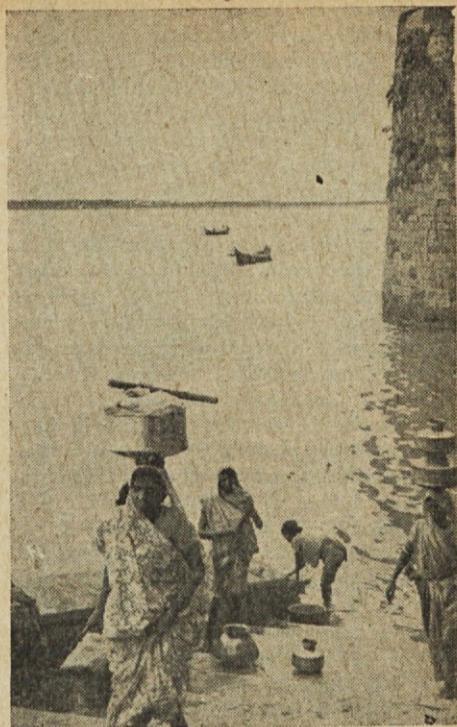
V Garumu v Indoneziji so pred kratkim pozidali novo semenišče. Vse stavbe še niso povsem dokončane, zato se bo vpisovanje začelo kak mesec pozneje. V malo semenišče bodo sprejeli 50 gojencev, v bogoslovje pa 11. Stavbo, kjer je do zdaj delovalo semenišče, so prepustili Združenju sv. Luke, ki zbira katoliške ali pa katolištvu naklonjene dijakke. Del stare stavbe bo zdaj služil za internat.

Pri zadnjih letošnjih izpitih v Indoneziji so se najbolj izkazale katoliške šole. Od 53 kandidatov na katolški višji srednji šoli "Sekolah Manengga Atas" je prejelo končno diplomu 51 gojencev. Ta zavod vodijo Bratje sv. Ludvika iz Oudenboscha. Ker so uspehi na katoliških šolah tako veliki in odlični, ni prav nič čudno, če je toliko prošelj za vstop in da je treba celo vrsto dijakov zavrniti, ker ni prostora za vse, ki bi radi študirali na katoliških učnih zavodih. To navkljub temu, da so v zadnjem času odprli celo vrsto novih katoliških šol.

Indija

INDIJSKI BOGOSLOVCI IN DOBRODELNOST

V gorah Palni Hills na indijskem jugu je danes vasica, ki šteje kakih 22 hiš, kjer žive parijci Haridžan. Hiše so zrastle po zaslugi bogoslovnih gojencev

Indijske žene gredo od pranja...

kolegija Presvetega Srca. Vasica, ki jo nazivljejo Karmelpuram, je odličen dokaz prave in dobro organizirane krščanske dobrotelčnosti v misijonih.

V kolegiju Presvetega Srca, v kraju šembaganur, študirajo jezuitski bogoslovci iz različnih krajev prostrane Indije. Zadnjih sedem, osem let so gojenci filozofije na lastno pobudo posvečali ves svoj prosti čas v tednu za delo pri izredno koristni ustanovi za vso pokrajino; ustanovi, ki je izključno dobrotelnega značaja, pravijo "Shembag Social Service". Dobrotelno prizadevanje pri tej socialni pomoči obseže razdeljevanje zdravil, pouk preprostih ljudi o higieni, o kmetijstvu, obrti, predvsem pa pouk krščanskega nauka najbolj zaničevanim in zapostavljanim v okoliših.

Prva akcija, ki so jo ti indijski bogoslovci podvzeli, je bila nakup zemljišč in zidava hiš za najbednejše. Zraven pa še najosnovnejši pouk otrokom. Hari-džan, ki so do zdaj bivali v nezdravih, za družinsko življenje vse prej kot primernih blatnih kolibah, so se vsi zavzeli preseliti v nove, lične hišice. S pomočjo krajevnih vlade in tudi z zasebno podporo se je omenjena socialna ustanova lotila obdelovanja neobdelane in divje zemlje, za katero se prej sploh nihče ni menil. Večja posest, ki je bila prej last kolegija, je bila razparcelirana in za neznamen denar prodana ubogim. Trenutno imajo šembaganurski bogoslovci že tudi zagotovila še večje zasebne in javne pomoči pri svojem prizadevanju. Sama vlada prispeva k pozidavi vsake posamezne hišice okrog 1000 rupij. Kot smo omenili, so do zdaj pozidali že 22 hiš v okrožju samostana karmeličanov, od koder je tudi ime nove vasice. V načrtu pa je že pozidava novega naselja, ki se bo imenovalo Lourdpuram - Lurška vas. Ko so pred 70 leti jezuitje prišli v šembaganur, so se naselili sredi skoraj docela neobljudenega pragozda, ki je bil pravo leglo malarije. Z zunanjim svetom so imeli zvezo samo čez nevarne in težko prehodne gorske steze. Danes pa je ta kraj pravo, odlično obiskovano letovišče, kamor prihajajo turisti iz vse Indije. Navkljub temu pa je v deželi še veliko trde bede, posebno v suhi dobi. Ljudje tam živijo več kot revno. To bedo hočejo pognati iz dežele ti nesebični in požrtvovalni šembaganurski bogoslovci, ko se trudijo, da bi s svojim socialnim delom izboljšali življenjske pogoje med najbednejšimi.

BOJ PROTI KOMUNIZMU V INDIJI

V boju proti komunistični pokrajinski vladi v indijski zvezni državi Kerala, je dijaštvo v zadnjih časih doseglo nekatere prav občutne uspehe. V začetku letošnjega avgusta je vlada hočeš nočeš morala slednjič ugoditi vsem študentskim zahtevam: znižanje voznine na

javnih vozilih na prejšnje cene, takojšnja svoboda 2000 študentov po zaporih in pomiloščenje za vse, ki so kakor koli sodelovali pri protikomunističnih demonstracijah.

Skoraj cel mesec se je policija, ki je v komunističnih rokah, divje zaganjala v dijaštvo. Vroče so jim pomagali pri tem tudi najbolj fanatični komunisti sami. Komunistična vlada je bila prepričana, da bo študentski odpor tako zlo-mila. Pa se je zgodilo prav narobe. Od vseh nekomunističnih strank v državi podprti so študentje slednjič izvojevali popolno zmago in prisilili komunistične oblastnike k popolnemu umiku.

Tudi zvezni ministrski predsednik J. Pandith Nehru je ostro napadel komunistične oblasti v Kerali in oponesel rdeči vladi vse njene zares vrtoglave napake. Najprej jih je napadel v državni zbornici, potem pa še v časopisju.

Afrika

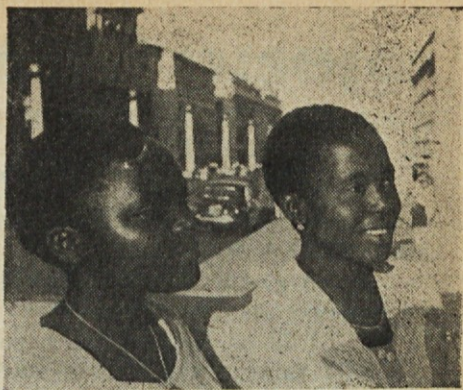
60 LET MISIJONSKEGA DELA V URUNDIJU

60 letnico uspešnega dela je lani v novembru praznoval misijon v črnoafriški deželi Urundi. Za ta lepi jubilej je štel 1.107.600 krščenih sredi 2.200.000 prebivalcev, se pravi, da je katoličanov 51 odstotkov vsega prebivalstva. Napredek katolištva v deželi je bil izredno velik v tem času, posebno v letih 1928 do 1938, po drugi vojni pa od 1948 naprej. Začetki v tem misijonu pa so bili čez vse težavni. Prvi misijonarji so morali šestkrat pričeti z delom, od 1879 do 1898, preden so zlomili sovražnost domačih glavarjev in uspeli, da so se v deželi dokončno ustalili. V prejšnjih časih je Ruanda - Urundi, pokrajina v osrednji Afriki, na vzhodu Belgijskega Konga, pripadala Nemški iztočni Afriki. Leta 1919 je oblast nad deželo pripadla Belgiji, sprva kot mandatsna pokrajina, pozneje pa v varuštvo. Pokrajina meri skupno 53.113 kvadratnih kilometrov in šteje 4.150.000 duš.

Pokrajina Urundi obseže nekaj čez polovico celokupne dežele. V verskem pogledu je prebivalstvo takole razdeljeno: katoličanov (s katehumeni vred) je po lanskim podatkih 1.348.000; poganov animistov 754.000; protestantov 75.000; muslimanov pa 20.000. Omembe vredno je dejstvo, da sta vodilna in izobražena plast v deželi katoliški, pa da večina poganov čaka samo, kdaj jim bodo v njih okolišu ustanovili misijon, da se bodo lahko spreobrnili. Lani so misijonarji podelili 98.000 krstov; od teh je bilo otrok krščanskih staršev 59.000. Če izvzamemo umiranja, lahko zapišemo, da ima Cerkev v Urundiju letni prirastek 75.000 duš. Ta mlada krščanska občina, ki ima komaj 60 let življenja, pa je izredno žilava in trdna. Neštevilni so dokazi resničnega in globokega katolištva v Urundiju; predvsem pa spoštovanje in zglednost krščanskega zakona in globoko zakramentalno življenje. Urundska Cerkev ima 220 duhovnikov, ki so domačinj in inozemci; iz tega sledi, da pride na enega duhovnika 6.127 vernikov. Delujejo pa urundski duhovniki na 49 različnih misijonskih postajah, kate-re pripadajo apostolskim vikariatom v Ngozi in Kitega. Oba oskrbujejo Beli očetje. Ime "krščanska dežela" še posebej pristoji sredini in severu, kjer katoličani predstavljajo od 80 do 90 odstotkov vsega prebivalstva, medtem ko jih je na jugu in na vzhodu le 15 do 20 odstotkov.

MISIJONSKI FILM

Najboljše belgijsko filmsko podjetje Gerard de Boe je lani izdelalo velik misijonski film, ki nosi naslov "Tokende" kar bi se reklo "Pojdimo tja". Film slika zgodovno katoliških misijonov v B. Kongu in kaže na veličastne uspehe, ki so jih misijonarji v teku desetletij dosegli v deželi, ki je 80 krat prostranejša od Belgije same. Naslov sam se nanaša na prve misijonarje, ki so pred dobrimi 65 leti zaorali ledino v Kongu.

Dve črni udeleženci zadnjega svetovnega kongresa žensistov v Rimu. - Spodaj: Zastavonoša iz Belg. Konga na istem kongresu.

Film je zvočen in v barvah. Snemanje je plod osem mesečnega dela skupine 10 belgijskih in francoskih laikov, samih filmskih strokovnjakov, ki so trak posneli na terenu samem ob sodelovanju kakih deset domačinov, tudi filmskih tehnikov. Posnetki in scenografija so bili čez vse skrbno pripravljeni. Oboje so poskrbeli strokovnjaki v zgodovini, v misijonskih vedah in filmski umetnosti. Predvajanje traja 75 minut. Občinstvu so film prvič predvajali na lanski svetovni razstavi v Bruslju v paviljonu za katoliške misijone Belgijskega Konga.

JE ŽE NAD 40 LET

kar se dan za dnem darujejo "večne svete maše", ki jih opravlja priljubljena slovenska

MISIJONSKA MAŠNA DRUŽBA

16.000 svetih maš in njih sadov so že bili deležni doslej prvi vpisani člani!

TUDI TI ne izgublaj po nepotrebnem lepe prilike in VPIŠI TAKOJ samega sebe, svoje starše, brate, sestre, otroke, prijatelje in znance, žive in pokojne, med ude Misijonske mašne družbe.

SLOVENSKIM MISIJONARJEM IN SVOJIM DRAGIM

obenem boš s tem neizmerno pomagal. Kajti z vplačano udnino se naročajo svete maše, ki jih za vse ude Misijonske mašne družbe dan za dnem oskrbujejo slovenski lazaristi v Argentini, preostali zbrani denar pa gre v slovenske misijonske namene, kakor je določeno po pravilih Misijonske mašne družbe, ki so jo ustanovili slovenski duhovniki v prvi svetovni vojni.

UDNINA SE PLAČA ENKRAT ZA VSELEJ,

in sicer za vsakega vpisanega člana v ARGENTINI 30 \$, v U.S.A. in KANADI 1 dolar, v ITALIJI 200 Lir, v AVSTRIJI 20 šilingov, v FRANCIJI 500 fr. franfov.

NOBENIH SITNOSTI IN POTOV

nimate z vpisom: Napišite na kakršni koli pisemski papir imena in priimke oseb, ki jih želite vpisati, znesek udnine in svoj naslov. V pismo priložite giro postal ali ček (na ime Petek Janez CM) ter oddaste na naslov:

MISIJONSKA MAŠNA DRUŽBA, COCHABAMBA 1467, BUENOS AIRES, ARGENTINA

Lahko oddaste ali pošljete tudi poverjenikom "Katoliških misijonov". Misijonska mašna družba, ki ima svoj sedež v Buenos Airesu, kjer izhajajo slovenski "Katoliški misijoni", h katerim MMD spada, bo poslana imena takoj po prejemu vpisala med svoje ude, ki postanejo s tem deležni darov vsakdanjih svetih maš, Vam pa bo za vsakega vpisanega člana posebej poslala prejemnico. Odslej bodo imena vseh novovpisanih udov v MMD objavljena tudi v "K.M."

NE ODLAŠAJ BREZ POTREBE Z VPISOM SVOJIH DRAGIH!

Čim prej jih vpišeš, tem prej bodo deležni duhovnih zakladov vsakdanjih svetih maš, tem učinkovitejše boš pomagal misijonom!

naši misijonarji pišejo...

Z bengalskih poljan

Piše p. Stanko Poderžaj S.J., Bengalija.

OGENJ V INDIJI

V otroških letih smo na predvečer sv. Janeza Krstnika zažigali kresove in raketne paličice. Ob večjih prireditvah je bil na vrsti "bengalični ogenj". Tistega na Blejskem jezeru po orlovskem taboru v Mariboru, nekako leta 1921, ne bom nikoli pozabil!

Bengalični ogenj! Leto za letom ga gledamo tam, kjer njegov sij ne velja svetniku, ne menjavi letnega časa, marveč žari in se igra v čast bajeslovnim božanstvom.

Prižigajo ga na oknih in na vratih, na cestah in po vodah. Zvezde, rakete, bombe. Mirujoče, skakajoče, leteče. Zabavajo se z njimi otroci in odrasli. Letos smo imeli med letom več strahovitih eksplozij: razgnalo je cele železniške vozove in shrambe po krivdi trgovcev na debelo, ki pred 'prazniki' razpošiljajo nevarno robo križem po Indiji.

Ogenj ima velik delež pri hindujskih verskih obredih: zdaj gori na čast Lakšmi, ki jo je svečenik ustoličil sredi hiše; ta mora biti ne samo okrašena, temveč po možnosti tudi sijajno razsvetljena, če ne, bo šla boginja bogastva in sreče - mimo, drugam... Drugič spet razsvetljuje devet noči in v čast boginje vsemogocene Durge in njenih devetih bojnih razodetij. Tudi zmagoviti Kali naj žaré neštete luči: enkrat naj svetijo v upanju na njen božanski obisk, drugič naj odganjajo njene zle spremljevalce, hudobne duhove.

Po vsej Indiji razširjeni praznik luči, diváli imenovan (dīva ali dībi pomeni majhno luč) sam po sebi dandanes nima nobenega verskega pomena več, čeprav mu daje priložnost praznik boginje Kali. Zdaj ima to slavlje bolj posvetni značaj, nekako kot naš kres za praznik Janeza Krstnika. V prejšnjih časih so se katoličani ob strani držali; dandanes pa se ta običaj uveljavlja tudi med njimi. Zabava se vsakdo, kolikor mu pač žep dopušča...

Ko boste Vi slavili praznik sv. Marije Margarete Alacoque, ki jo je obseval sijaj Božjega Srca, se bo pri nas v Indiji začela cela vrsta zgoraj omenjenih praznikov. Dežela se bo kopala v sijajnih lučih, ki pa vodo dajo daleč proč od resničnega Vira Luči. Naj vendar 'luč v razsvetljenje narodov' zasiže v temo, ki je hujša od egiptovske, saj traja že tisoče let. Misijonar, trudni delavec v tem božjem vinogradu, sicer ni omamljen od tega sijaja; potrebuje pa Vaše vztrajne in močne opore, da v tem zmotnem žaru prižge luč, ki bo gorela močnejše, sijala krepkeje in presijala ta žar, če naj resnica zmaga nad zmoto!

Čandernagore v prejšnjih časih nikakor ni bil kakšno zaspano podežlsko mestoce. V šahovski igri Francozov in Angležev za prevlado v Indiji zavzema eno prvih mest. Ko je bila Kalkuta še blatna vas, ustanovljena kot angleška trgovska postojanka leta 1690. — tisto leto so jezuiti že maševali v Čandernagoreju! — je bilo to mesto že 17 let stara pomembna francoska trgovska in vojaška naselbina s svojo utrdbo in obrambnim jarkom.

Obem — kramarskem in Angležem je šlo za pravico in prednost v trgovanju. V tem kramarskem tekmovalstvu za prvenstvo štacunarjev so pač zmagali Angleži. Vsedli so se v, od Čandernagoreja 20 milj oddaljeno Kalkuto, ki so jo sčasoma pozidali v sedanje 4 in pol milijonsko "mesto palač", medtem ko je Čandernagore postal "dolga vas" z bore 60.000 prebivalci.

Obrt je svoje čase tu cvetela kot redkokje v Bengaliji. Prvi izdelovatelj tudi Slovincem znane "indke" je bil Čandernagorec. Prva indijska tiskana knjiga — ne smemo pozabiti, da je Bengalcev že 80 milijonov! — je sicer izšla v Lisboni, a njeno indijsko izdajo je oskrbel čandernagorski katoliški duhovnik, ki je popravke opravljal najbrž v istem farovžu, kjer jaz tole "povest pišem", če ne morda celo v isti sobi, kajti hišo so pozidali okrog leta 1832.

Tista prva bengalska tiskana knjiga je izšla leta 1836. Isto leto so misijonarji v istem poslopju odprli tudi prvo čandernagorsko šolo, ki so jo krstili za "St. Mary's Institution". Ta se je sčasoma razvila v polno gimnazijo, — ki so jo nam še Francozi vzeli! — in sedanji univerzitetni kolegij. Še zdaj je farovž z vrtom med oboje potisnjen. V juniju mesecu 1956. leta smo v farovžu spet odprli — osnovno šolo! O tej bo govora na drugem mestu...

V Čandernagoreju samem je doma kakšnih sto bengalskih pisateljev. Časopisov so Čandernagorci do zdaj izdajali do 40. A vsi so pozneje večinoma "izdihnili". Največji možje iz novejših indijske zgodovine so se od časa do časa tukaj mudili. Rabindranath Tagore je celo zapel: "O, pesem moja, tukaj (v Čandernagoreju) sem ti svoj hram postavil!"... Ko se včasih pod večer sprehajam po znamenitem bulvarju ob reki — takšnega celo v Kalkuti nimajo, — uživam isti prizor, kot so ga uživali nešteti indijski prvaki: Mahatma Ghandi, pisatelja Bonkim Čondro in Šorot Čondro, že omenjeni Tagore in še na desetine drugih.

Čisto naravno, da so Čandernagorci na vse to strašansko ponosni, kot so Francozi ponosni na svojo povezano preteklost, ki je dala domačinu svojski značaj. Francozov niso črtili in ne prezirali. Nasprotno! Radi so jih imeli zaradi njih človekoljubnega in prijateljskega vedenja in seveda — zaradi gmotnih koristi...

V boju za svobodo izpod angleške nadoblasti je Čandernagore igral precejšnjo vlogo kot zatočišče preganjanih politikov in varno zbirališče, kjer so se lahko nemoteno shajali. Prvi puntar, ki so ga Angleži aretirali, je bil Čandernagorec. Na najlepšem promenadnem prostoru stoji kip po Angležih obešenega narodnjaka. Ko sem nekoč v mestu nekje predsedoval in tudi imel bengalski predsedniški govor, je poleg mene na častnem mestu je sedel bradati revolucionar, tisti, ki je skozi policijski kor-

Bengalska dekleta v družbi domačih sester sv. Ane. Misijonar o. Demšar, ki je sliko poslal, obžaluje, da fotografija ne kaže tudi prekrasnih barv bengalskih oblek.

don tistemu narodnjaku v ječo prinesel revolver. In zakaj so moža ravno tja posadili? Tajniku organizacije sem nekoč omenil, kako sem ob koroškem plebiscitu kot študent tudi jaz z revolverjem v roki patroljiral. Zaradi te slučajnostne opombe so potem s pravo bengalsko domišljijo in besedno akrobacijo še mene naredili za sijajnega revolucionarja, ki da se je z revolverjem v vsaki roki boril za svobodo Slovenije... Ker ni bilo drugih prič, ki bi kaj zanesljivega o tem vedele, se mi ni bilo treba pogrezniti pod predsedniški stol, kot tudi ne, ko me je prvi govornik občinstvu predstavil za "škofa" češ: "Sicer vemo, da je škof... No, mi mu preprosto pravimo: father!..." S to štorijo sem potem našega gospoda nadškofa pozabaval. V Kalkuti me pa naši radi pozdravijo in se mi rogajo kot "čandernagorskemu škofu"...

Pod Francozi je imel Čandernagore še drugačen sloves. Eno zadnjih "madame", kot tukaj imenujejo trgovke z belim blagom, sem že pred dve-mi leti spravil v dom za ubožne v Kalkuto. Bajé sestra nekega grškega generala kot mi je sama pripovedovala, je na debelo varala Angleže in Francoze, ki je prevažala svojo "robo". Vajena je bila seveda razkošnega življenja. Ko sem jo tukaj iztaknil, ja še vedno imela v najemu posebno hišico s služkinjo in z vso postrežbo; a denar se je sušil in ženska je bila vsa obupana. Sprejele so jo "The Little Sisters of the Poor" pod posebnimi pogoji. Prej pravoslavna "madame" je pri sestrah zdaj postala katoličanka. S šivalnim strojem si tam zasluži oskrbo. Vsa vesela mi je hitela zatrjevati, da tako srečna še nikoli v življenju ni bila. Hvala Bogu!

Kalkutčani so njega dni v Čandernagore hodili tudi pit poceni francosko vino. Pribežališče je pa mesto bilo tudi različnim indijskim "fakinom", ki jim angleška policija tukaj ni mogla do živega...

Nič čudnega tedaj, če je tudi katoliški živelj, kolikor ga je, precej na tleh. Fara je, mislim, na glasu kot najslabša v celi Bengaliji. Ko sem jo prevzel, mi je prijateljska duša sočutno pisala: "Jaz si predstavljam, da morate postati živčni v tistem mestecu. Sršenovo gnezdo je in luknja precej vražja in je treba molitve in kadila in svete jeze in potrpljenja, da se Ninive spreobrnejo..."

NEKAJ ČANDERNAGORSKIH

Na smeh mi gre včasih na cesti. V srednjem veku so plemenite gospe in gospodične same sebe pozibavale v nosilnicah; vitezi so jih pa na konju spremljali... V Čandernagoreju se "dame" prevažajo v kolesnih rikših, "vitezi" pa zraven kolesarijo...

Seveda je tudi pri nas ponoči prepovedano kolesariti brez luči. A dvomim kar precej, če vsaj polovica čandernagorskih kolesarjev luč uporablja. Med temi so tudi čuvarji javnega reda — policaji. Še s policijskim nadzornikom sem se pošalil češ, pihnejo ga ti vaši možje postave. In sem mu omenil policijskega narednika, ki se je prejšnji večer vozil brez luči. Smeje se pa mi je nadzornik še njegovo ime povedal. Ga res pihnejo!...

Če imaš v Čandernagoreju vrt in na njem nekaj rož, jih sam ne boš trgjal. Zgodaj zjutraj ti jih bodo pokradli pobožni častilci raznih božanstev. In tak "sveti" tat se začne prepirati, če mu braniš, češ, kaj ni za božjo čast? Da vrt ni njegov, da cvetja ni on pridelal in tudi dela na vrtu ne plačeval, ga prav nič ne moti. Še za skopuha in preganjalca te bo razglasil mimoidočim, če ga v miru ne pustiš...

Udomačeni bivoli se ob cestah pasejo; šakali ponoči okrog cerkve tulijo; kobre se po vrtovih zvijajo... Če si rahlega spanja, boš noči slabo prespal. Redko kdo se na cesti potihem pogovarja; nekajkrat v sveti Ganges voziyo na ducate okrašenih in razsvetljenih malikov; zjutraj te redno prebudijo pobožni kopalci, ki mimo cerkve hitijo in na vse grlo kličejo Rama... Že samo izgovarjanje tega imena je vse polno zaslug! Še Ghandi je priporočal tako ponavljanje božanskih imen, češ da očiščujeje...

Kadar pritisne zračni tlak, je najbolje, da se držiš za nos. Najbolj se mi želodec obrača, kadar v nos sili vonj po osmojenih telesih; kajti vsenokrog mrliče ob reki na določenih mestih sežigajo. Vendar pa tudi tukaj velja tista, da se glede okusa ne izplača prerekati. Ko sem v gruči hindov omenil naše pokopavanje, so se vidno zdrznili, tako odvraten se jim zdi naš način...

Nekje v mestu živi čudak, ki se ima za boga in tudi zahteva, da ga drugi kot takega spoštujejo. Prijatelj mi je smeje se pripovedoval, kako ga je razhudil, ko mu je med pogovorom rekel "mister — gospod"...

Jaz se mu nisem šel poklonit, čeprav mi je bilo rečeno, naj ga grem pogledat. Cepcev tudi drugod ne manjka...

Ko je bila še pri zdravju, sem staro Sukhijo izpraševal za sv. obhajilo. "Kaj je tisto belo, okroglo, kar duhovnik polaga na jezik?" "Čokolada."... "In kdo je Jezus?" "Kdo? Moj father."... Šele v nebesih se je zedinila z Jezusom: umrla je brez sv. obhajila...

A še je živa in zdrava naslednja: Miroslava. — Zbirala je podobice, brala življenjepise svetnikov, počakala, da so drugi že odšli in se z menoj še kaj pogovorila. Naučila se je moliti rožni venec in ga je potem doma sama na strehi (naše strehe so vse ravne!) molila. Ko pa sem ji pokazal sliko Križanega iz Limpiasa in ji dejal, da je zanjo umrl, se je zdrznila. Potem pa se je ujezila: "Zame, kaj?" In je dodala: "Ne bom več brala!" Vrnila je knjigo in ježno odšla. — Drugi dan se je vrnila. Prosila je spet za sveto podobico in za knjigo, ki jo je prejšnji dan vrnila. Vihar se je poglel. Kaj se dogaja v srčnih globinah človekovih, ve samo Bog! Milost si izbira svoja pota.

Kar se mi je že poprej na podeželju dogodilo, se je ponovilo tukaj. Grem po cesti, pa mi udari na uho pozdrav: "Salaam, Jezus!" Otroci znajo tudi poklicati: "Očka, striček!" Znak prisrčnosti je, če se med seboj cukajo za brado ali če se je vsaj dotaknejo. Z otroki se mi je to že večkrat prigodilo, pa tudi kakšna nasmejana starka me je že za brado pocukala ali pa jo vsaj pogladila. Tisti, ki poznajo pravila olike, se dotaknejo palcev na nogah ali pa čevljev. To velja za mladino. Starejši tako pozdravljajo, da obe roki položé na čelo.

Res, moral bi imeti pamet sv. Pavla in svetost njegovo in drugih apostolov, da bi se znašel v tem labirintu poganstva. Vsako besedo zasujejo, vsako dejanje obrazložé, Boga kot takega ne potrebujejo, vsak si svojega sam ustvari in se mu klanja kot Izraelci v puščavi, ko so pred zlatim teletom plesali... Ubogi ljudje! Pa jih človek ne more prepričati. Če se ti zdi, da si jih vendarle prepričal, so drugi dan spet isti kot so bili včeraj: prav nobena stvar se jih ne prime, kot se voda race ne prime! — Molite zanje pa tudi za nas, ki to delo opravljamo in ki vsak dan bolj vemo, da daje rast le Bog in da srca le On spreobrača...

KAKO DELAMO

Tole poročilce prihaja po enem letu premora. Kako to? Sem se polenil? Bo komaj držalo, ker me oštevajo, da sem preveč na nogah. Omagal? Nekaj že, ob obilici opravkov in pri krhkih močeh. Z delom preobložen? Pač. O tem bi rad kaj več povedal.

Od februarja naprej smo popravljali cerkev. Ogromno delo. Denar — od vlade nakazan — je "in dulci júbilo" pošel, od škofije dovoljeni tudi, od vseh štirih vetrov nabrani je skopnel, pa še ni popravljena zakristija in prostori pod njo in kaj še vse! Včasih je delalo do štirideset obrtnikov hkrati. Inženir, dobavitelj, nadzornik sem bil kar sam. Torej? 27 metrov visoka kupola, dva zvonika in vsa tista okna in vrata, preperela in od belih

mravelj razjedena, od rje snedeno železje, razbite šipe in kamni, zapahi in omrežja in kaj še vse, do zadnje palice železne ograje, ki so jih nekaj časa zlikovci sproti kradli, kakor hitro smo nove vstavili. Brrr... Kako naj bi bil ob vsem tem še razmnoževalni stroj vrtel? Zakaj tudi naj bi Vas nadlegoval, dokler je še šlo? Zdaj se je — pri zakristiji — ustavilo in bi Vam rad to povedal. Veste, kdo je še pomagal? Velika železna vrtna vrata — ker so prejšnja segnila — mi je podaril protestant! Za ograjo je dal več sto metrov žične spletenice — prijazen hindu! Katoličani niso zaostajali. Ali smem tudi pred Vas pomoliti klobuk? Za zakristijo in za nje opremo, ki je od muh... Od razbojnikov leta 1957 razbiti veliki oltar je spet cel, tabernakelj nov, kupili smo ciborije (enega je podaril neki Kitajec!) in luneta za monštranco. Razbiti manjši zvon smo sneli: pri vhodu v cerkev leži in čaka usmiljenega Samaritana...

Popravljen cerkev izgleda kot nevesta ozaljšana za poročni dan. Strah me je, ko pomislim, kako neki jo bodo v bodoče popravljali? Dohodkov ni nobenih. Tako veličastno cerkev vzdržuje lahko samo fara, ki gmotno več kot dobro stoji. Cerkvene oblasti prej niso nikjer nikogar dobile, ki bi jo v upravo vzel, češ, kako neki in s čim jo bomo pa vzdrževali in kako bomo živeli? Zdaj je ta cerkev "moja nevesta". Uboga nevestica! Kako lepa je, a žal — smrtno bleda! Kot da so jo na smrt obsodili. A božja je! Pri življenju jo moramo ohraniti, dokler se bo dalo. Bog ve, če je ne čakajo še veličastne ure, dnevi, leta...? V božjih rokah je vse, zlasti bodočnost!

Proti vsakemu pričakovanju si je **nova šola sv. Tomaža** hitro opomogla. Z Vašo pomočjo smo spodnje prostore v župnišču lepo preuredili in primerno opremili. Letos so se skoraj do zadnjega kotička napolnili. Za redne stroške se nam ni treba več potiti. Izredni mi pa povzročajo hud glavobol. Spet bo treba novih klopi, miz, omar. Zidati bo tudi treba. V sedajnih razmerah pa je to edina pot do cilja! Naj razume, kdor razumeti more! Romantični časi širjenja evangelija so minili; današnji so več kot prozaični. Tisti dobrotniki, ki prav in res razumejo, bodo z nezmanjšano vnemo pomagali. Za duše gre...

Še bivši farovski konjski hlev je za šolo prav prišel. Zdaj stoji tam čedna hišica za učiteljice. Dodatne skrbi, delo, stroški. Lepega dne mi je banka poslala zaupno pismo (private and confidential) z obvestilom, da sem precej na "rdečem". Ob tistem času sem se v Kalkuti izogibal našemu redovnemu blagajniku, da me ne pobara za težke denarce, ki jih je v mojem imenu odštel podjetnikom in podjetjem... No, gospodje so račune galantno plačali, jaz pa sem hitel, da bi luknje mašil, kolikor se je dalo. Sicer pa imam že izkušnjo! V Khariju sem nekoč izračunal, da sem bil po več kot sto mesecih tamkajšnjega misijonarjenja za celih 72 ali 73 mesecev na "rdečem"...

Da pa na to ne pozabim, me pridno opominja moje **rdeče motorno kolesce**, v Bologni izdelano, ki pod menoj po čandernagorskih ulicah in cestah res milo zdihuje in toži: puf, puf, puf... Seveda, če človek na "pufu" sedi, je pač "spufan". Vendar se midva z motornim kolesom nič kisle ne drživa. Prvič: ni to kakšen "zapravljivček". Galon gazoline (63 centov) ga goni kar lepih 120 milj daleč. Drugič: mi hrani moči. Prej sem bil včasih od bicikliranja ves zbit. Zdaj mi je tudi pot v ne vem kakšno daljavo — pravo razvedrilo. Ob vročih dneh kolo navadno ubija; motorno pa te hladi in ti celo suši prepoteno obleko in kožo. Tretjič: omogoča mi, da več delam in hitreje. Kar bi mi z bicikljom vzelo več dni, opravi zdaj včasih kar v pol dne-

va. Samo v enem pogledu je slabše: nevarno je! Naša glavna cesta — slo-
vita Grand Trunk Road — je ena najnevarnejših v Indiji. No, hvala Bogu
in sv. Krištofu, do zdaj sem le sprednjo luč razbil, drugič spet sem se pa
po cesti povaljal, ker sem na mokrem asfaltu prehitro ustavil, da bi se ne
zaletel v vozilo pred seboj. — Od januarja do danes sem z motorjem prevo-
zil povprečno po 10 milj vsak dan.

Da se ne polenim, pomaga tudi **novο delo**, (ki sem ga že prej drugod
lepa leta brez kakršnega naslova opravljal!): Naprtili so mi naslov "Direc-
tor, Social Welfare Centre, Chandernagore". Seveda ne praznega naslova
samo! Z naslovom je zvezano tudi delo, pa stroški. Je pa odlično apostol-
sko delo in Vam ga srčno priporočam v molitev!

Zdaj pa vsem: dobrotnikom in dobrotnicam, prijateljem in znancem iz
srca voščim zares blagoslovljen Božič in milosti polno Novo leto! Srečali
se bomo v duhu pri jasicah in pred oltarjem...

Zgodba odličnega misijonarja

Zadnja leta svojega misijonarjenja popisuje č.g. Joško Geder, S.D.B.

Hong Kong - Kowloon, 18. novembra 1958.

Dolgo sem brskal po spominu ter iskal člena, kjer priključiti moje več-
letno molčanje. Prosim Vas, nikar ne mislite, da sem bil jezen na Vas; to
nikakor ne bi bilo prav, ko sem od Katoliških misijonov prejel toliko dobrot!
Duhovno in gmotno podporo sem vedno čutil, za vse sem Vam hvaležen. Za
danes Vam povem na kratko, kar sem preživel tik pred kitajsko - japonsko
vojno in na konec še nekaj doživljajev z "rdečimi tovariši" od leta 1949 do
1952. Po izgonu sem obiskal dve sestri v domovini. Mati so me pričakovali
do leta 1949, ravno ko so nas rdeče čete "osvobodile" — imeli so skoraj
90 let! Naj v miru počivajo!

Če se ne motim, se je moje dopisovanje končalo tam nekje v Linčao.
Moja prva postojanka je bila trg Tun Pi, tik ob meji province Hu Nam,
rojstni kraj Mau Cek Tunga. Tam sem preživel celih 8 let. Pol leta so me
pustili z enim kitajskim duhovnikom, ki je govoril za silo tudi francoščino.
Po šestih mescih sem postal samostojen misijonar, tovariša so odpoklicali.
Kdor pozna težave kitajskega jezika, bo razumel, da je šest mescev nekoliko
premalo, pa za silo je že šlo. Kar dobro sem se vživel v novo službo in ki-
tajske navade. Od tam sem večkrat kaj pisaril ter opisoval kraj ter razme-
re... Tedaj so tam pirati gospodarili in so vero in misijonarje spoštovali.

Po osmih letih sem bil prestavljen v Linchow ter postavljen za misi-
jonškega predstojnika dveh okrožij — Linčau in Jongsan. Po naše bi se re-
klo: za dekana. Tu sem ostal celih devet let. To je bilo ravno pod japonsko
okupacijo. Pa nikar ne mislite, da so Japonci celo Kitajsko zasedli: tega
niso bili sposobni, tudi če bi vse svoje prebivalce na Kitajsko poslali. Ki-
tajska je ogromna dežela. Japonci so zasedli le večja in važnejša mesta in
tam Kitajce tako organizirali, da so lahko razmeroma dobro živeli. Japonci
so večkrat šli preko mojega misijona, pa v Linčau niso nikoli prišli. Tam

je bila tedaj provincialna vlada province Kwangtung, tja so prenesli srednje, višje šole in tudi 4 univerze. Pozabljeni kraji so kar čez noč postali glavno mesto province. To so bili res težki dnevi. Že tedaj so rdeči razvneli silno protiameriško gonjo ter nam povzročili neprestane hišne preiskave od strani nacionalističnih čet. Vse, kar se jim je zdelo sumljivo, so nam pobrali. Zaman sem jih prepričeval, da jaz nisem ne Amerikanec na Lah, ampak Jugoslovan. Tedaj sem zgubil vse svoje zapiske, kateri bi mi danes zelo prav prišli. Vse laške sobrate in one nemške narodnosti so odpeljali v koncentracijska taborišča. Da ni bil mandarin moj osebni prijatelj, bi mene doletela ista usoda; pa mandarin se je na zemljepisje in zgodovino malo več razumel kot grobi vojaki in jim je stvar natančno razložil, tako so me končno le pustili. Bil sem zopet sam, sedaj že s tremi političnimi okraji. In v kakšnih razmerah! Dnevni in nočni japonski zračni napadi. Ker Japonci niso marali sem priti, so se zato bolj z bombami maščevali. Mesto Linchow so kar poklestili in požgali, pa dobri Bog nas je vedno varoval. Naša lepa cerkev, nekoliko izven mesta, je prestala vse viharje. Kolikokrat sem med gremenjem bomb odpiral okna, da zračni pritisk ni pobil šip. Vsa okolica je bila polna beguncev z juga. Iz Hong Konga in Kantona so bežali v Shiu Čau, središče našega misijona, in od tam v Linchow, dokler tudi teh potov niso prerezali. Na konec smo bili popolnoma odrezani od sveta ter si pomagali, kakor smo pač znali. V teh težkih časih sem dodobra spoznal dobra srca kitajskega ljudstva. Ta položaj je trajal vse do 1945. leta, vse do japonske kapitulacije.

Kitajci so kar noreli, ko so zvedeli novico in tudi v resnici videli, da japonskih tičev ni bilo več na našem obzorju. Začela se je druga doba našega misijonskega dela. — Že leta 1946 sem lahko šel na duhovne vaje v Shiu Chau, kjer je naš škofijski sedež. Po duhovnih vajah smo imeli misijonske konference kot ponavadi. Toda pri drugi konferenci nam je g. škof onemogel

Mistjonar Gender s sal. novinci v Hongkongu.

Trije rojaki v
Hongkongu: č.
g. Mrzel, č.g.
Geder in č.g.
Majcen.

ter moral zapustiti dvorano. Proti njegovi volji smo poklicali zdravnika, ki je bil dober škofov prijatelj, in ta je takoj odredil, da ga morajo prenesti v bolnico. Dne 9. oktobra smo ga že prinesli mrtvega v škofijski dvorec. Obvestili smo škofa v Kantonu in on je odredil, da se izbere iz škofijskega kapitlja eden za kapitularnega vikarja. In ta nesreča je doletela mene. Vrnil sem se v Linčau, pobral, kar mi drugi niso pobrali, ter se preselil na novo mesto in službo. Ni mi mogoče popisati čustev, s katerimi sem zapuščal moje lepo svetišče Marije Pomočnice; tam daleč v hribih sv. Jožefa cerkvice in celo vrsto drugih misijonskih postojank. Kar nekam treslo me je, ko sem gledal na vse naše misijonsko polje: skoraj povsod podrtije, izgledalo je kot lep cvetlični vrt, pomorjen od slane. Tolažilo me je, da sem imel dobre sobrate misijonarje, s katerimi smo vedno v najlepši bratski ljubezni delovali ter si vzajemno pomagali. Prijeli smo vsi krepko za delo ter kmalu zopet postavili na noge večino podrtih postojank in šolska poslopja. Prišle so svetovne organizacije UNRRA - CENRA in druge in s pomočjo teh previdnostnih organizacij smo začeli celiti rane, ne le naše, ampak vseh trpečih. Amerikanci niso hoteli predajati naravnost kitajskim mandarinom, ampak so hoteli, da ta karitativna dela opravljajo misijonarji, ne glede na njihovo veroizpoved.

Težko sem čakal naslednika, delo v pisarni mi kar ni dišalo. Bil sem več na deželi kot pa doma. Rad sem zahajal tja ter pomagal misijonarjem ter birmoval in krščeval.

Leta 1948 sem dobil veselo novico, da je škof imenovan. Ko je ta prišel, me je na vsak način hotel pridržati za generalnega vikarja. Jaz sem se branil, potem pa mi je rekel: če že ne maraš, mi pa poišči koga, ki pozna vse naše pokrajine in tudi razume važnejše dialekte našega misijona, in te pustim. Na srečo je ravno pred par dnevi prišel priletni gospod iz Italije. Ta gospod je tik pred japonsko vojno odšel v Italijo in je zaradi vojne

Ena Gederjevih gorskih postojank. — Štiri narodnosti: Slovenec (Geder), Italijan, Kitajka in Madžar...

moral kar celih deset let doma ostati. Škof se je dal pregovoriti, sprejel ga je kot generalnega vikarja, mene pa pustil na deželo in sicer v Nam Hung. Malo me je skrbelo, kako neki bo tam, pa sem se precej tudi tam privadil. Tudi ta žalostna pokrajina se mi je kmalu priljubila. Tam sem bil sosed ameriških lazaristov in tako sosed naših rojakov gg. Wolbanga, Kopača, Franceta Jereba. Več Amerikancev me je obiskalo, le Slovenca nobenega nisem tam srečal. Pozneje sem se dopisoval z g. Jerebom ter po njem prejemal pošto. On mi je svetoval, naj tudi mojo pošto na njega naslovim, da mi jo bo on poslal. Res je bilo pametno. Rdeči so samo po tuji pošti segali, vse pa, kar je imelo kitajski naslov in ni prihajalo iz tujine, so pustili poštarju. Gospod poštni ravnatelj mi je vse to naznanil in mi povedal, da naj ne pišem, ker vsa moja pisma "tovariši" preberejo. Pošta preko g. Jereba je kar lepo šla, toda le malo časa. Začeli so nas prijemati ter nas pripravljati na izgon. Leta 1949 in 1950 sem še lahko obiskal moje kristjane po deželi, potem so mi pa tudi to zabranili, češ da je nevarno in oni ne morejo odgovarjati, če se mi kaj pripeti. 1951 in 1952 sem pa le še doma lahko delal v dispanzerju, tu sem bil še precej svoboden. V celem mestecu je bilo 14 dispanzerjev, pa je bil moj najbolj obiskovan in tudi cenjen pri ljudeh.

Pa vse to je minilo kot sanje. Leta 1952, meseca majnika, sem razcapan in truden prekoračil slavní most v Lo Wu ter stopil na svobodno zemljo angleške kolonije Hong Kong, ali bolje rečeno Kowloon (pokrajina devetih zmajev). Po bratsko me je sprejel g. Ambrož Poletti P.I.M.E. Tako me je pretresel ta bratski sprejem, da še sedaj kaj rad zahajam k njemu. Je to zadnja misijonska postaja z lepo cerkvico sv. Jožefa in od tam željno gledam v deželo sužnjev...

To so moje prve besede tu iz Hong Konga in upam da niso zadnje, kakor sem Vam že povedal. Želim Vam torej vesel Božič in srečno novo leto. Brezmadežna naj blagoslavlja Vaše vzvišeno misijonsko delo, nas pa kmalu pripelje nazaj na naša opustošena polja.

Razmere v Indoneziji

Na otoku Java, v glavnem mestu Djakarta deluje slovenska uršulinka mati *Deodata Hočevar O.S.U.* Pred kratkim je doživela posebno presenečenje: obiskal jo je bivši predsednik Društva Slovencev v Argentini, ing. Albin Mozetič, ki se službeno mudi v Indoneziji.

Djakarta, 12. sept. 1958.

Pred par dnevi me je obiskal g. Albin Mozetič, kateremu ste dali moj naslov. Koliko veselega presenečenja! Razen Slovencev na naši ambasadi, je gospod edini Slovenec, ki sem ga srečala v Indoneziji. V kratkem času, ki ga je inel na razpolago, mi je pač mogel govoriti o Vašem požrtvovalnem delu med Slovenci v Argentini. Zanimalo me je zlasti, kako gre z zgradbo Baragovega misijonišča in cerkve Marije Kraljice v Slovenski vasi v Lanusu. No, par dni pozneje sem pa prejela "Katoliške misijone" od meseca maja in junija. Še isti dan sem si privoščila malo uro duševnega veselja! Naj Gospod blagoslovi Vaše delo, da bi obrodilo mnogo sadu!

Gotovo željno pričakujete novic iz Indonezije. Brali ste v časopisih o težkočah pri nas. Na Javi je mirno, toda na Sumatri in Sulawesi pa se boj nadaljuje. Dobri niso dovolj močni, toda se ne bodo vdali. Na Sumatri je veliko pragozdov: tja so se zatekli in ob priložnosti pridejo in napadajo. Mogoče pa Vi več veste kot mi. Tisk ni svoboden; če kak časopis pove kaj resničnega, je pa zaplenjen. Kako se bo vse to končalo?!

Dežela je v težkem finančnem položaju: letos je 8 milijard deficita! Radi težkoč, ki so se začele v zadnjem decembru, je seveda malo izvoza, malo uvoza. Življenje za uboge je težko; cene rastejo dan za dnem; riža ni dovolj in je zato zelo drag. Mnogo je nezaposlenih. Onim, ki bi mogli pomagati deželi, so pa roke takorekoč zvezane.

Misijonarje za zdaj še puste pri miru. Prejeli smo sicer notico, da tujci ne smejo več poučevati; pozneje so pa rekli, da moramo prositi dovoljenje, če hočemo poučevati. Koncem junija sem delala prošnjo, kateri je bilo treba priložiti tudi potni list. Moj stari potni list je od leta 1937. V Siamu ni jugoslovanskega poslaništva, v Djakarti je od leta 1956. Šla sem na našo ambasado, in reči moram, da so bili zelo vljudni in prijazni. Tam sem srečala Slovenca, g. Kersnika iz Kamnika. Prošnja je odšla v Beograd in treba bo čakati par mesecev na odgovor.

Vse kaže, da bodo v bodoče mogli delati le domačini in oni, ki so sprejeli indonezijsko državljanstvo. Cerkvene oblasti so izrazile željo, da bi misijonarji prosili za indonezijsko državljanstvo. Ker ustava še ni vveljavljena, je bilo to do sedaj še nemogoče. Ko je postala Indonezija svobodna, je vsak, kdor je hotel, lahko sprejel indonezijsko državljanstvo — do leta 1950, pozneje pa nihče več. Jaz sem prišla leta 1952; že takrat smo videli, da bo mogoče delati, le če bo naše ime tudi na papirju eno z Indonezijo — toda morali smo čakati. L. 1955 je mnogo misijonarjev poskusilo prositi za ind. državljanstvo, toda prošnje so odbili. Ker so izgnali Nizozemce, je seveda stališče za tujce postalo še težje. Veliko število misijonarjev je zopet zaprosilo. Pravijo, da je zakon o indonezijskem državljanstvu že iz-

šel, čeprav ustave še vedno ni. Pravijo, da bo ministrstvo vsako prošnjo posebno poštudiralo. Čakamo potrpežljivo. Med onimi, ki so sedaj prosili, jih je več, ki niso hoteli sprejeti indonez. državljanstva pred letom 1950; za te bo mogoče težje. Na formularju prošnje je bilo vprašanje, kje smo bili leta 1949 in 1950. Za duše in Kristusa smo pač pripravljeni z veseljem vse žrtvovati.

Novo šolsko leto smo začeli 4. avgusta. Naše šole so polne. Kot povsod tudi tukaj starši zaupajo najrajše svoje otroke misijonskim šolam. Le žal, da ne moremo vseh sprejeti — ni dovolj prostora, ni dovolj misijonark-učiteljic. Vstop je novim misijonarjem skoraj onemogočen; a naš noviciat v Indoneziji je številen; sedaj ima 38 članic. Treba bo le nekaj let še čakati! Naš samostan je že praznoval stoletnico obstoja; oskrbuje dve šoli, od otroškega vrtca do učiteljišča. Letos imamo 2113 otrok. Ogromno število, kajne? Te otroke skušamo pripeljati Kristusu, pravzaprav vso Indonezijo, ves svet. Katoličank imamo okrog 40 %, druge so pa muslimanke, vsaj po imenu. V Djakarti je prava mešanica, pristni Javanci so zlasti v sredi Jave. Zaradi tega je delo seveda težje. Katehumen imamo precej; v avgustu jih je bilo krščenih kar 15 isti dan.

Djakarta šteje tri milijone prebivalcev. Šol je premalo: vsi hočejo študirati in po dovršenih študijah ostati v Djakarti ali večjih mestih; nihče noče iti na deželo.

27. aprila sem praznovala srebrni jubilej redovnega življenja. Z menoj sta tudi dve drugi nizozemski uršulinki praznovali svojega. Je bilo prav lepo. Kako se naj zahvalim za milost redovnega in misijonskega poklica in za vse druge milosti, s katerimi je Gospod obsipal mojo dušo na poti mojega vzvišenega poklica? Kristus je naša zahvala: "V Njem, z Njim in po Njem..." Ko mislim na čudovito ljubezen, s katero me je Bog spremljal na moji življenjski poti, bi hotela zaklicati vsem, ki hrepene po istem idealu, da naj se popolnoma predajo božjemu vodstvu. Dasi se zdi pot temna, Bog jih bo v svojem času pripeljal do cilja.

Otroci so tudi z nami praznovali. Prilagam sliko, ki je bila povzeta v dvorani; jaz sedim v sredi. Prilagam Vam še drugo sliko: videli me boste z mojim razredom. (Obe sliki smo objavili že v prejšnji številki. - Op. uredništva.)

Danes je praznik presvetega mena Marijinega. Naše šole so pod varstvom Matere božje z imenom: Sancta Maria. Danes je naš praznik. Vsi otroci ne morejo v našo kapelo. Imeli smo dve sveti maši. Največje učenke so prisostvovalle nekatere prvi sv. maši, druge drugi. Kadar pa želimo, da vsi otroci prisostvujejo sv. maši, se sv. maša daruje na prostem.

Iskren Bog povrni za vse, kar storite za nas misijonarje. Mi smo Vam vsi globoko hvaležni. Iskrena hvala vsem prijateljem misijonov, Bog bo gotovo stotero povrnil ves Vaš trud, vso požrtvovalno ljubezen.

Z iskrenimi misijonskimi pozdravi hvaležno vdana

Marija Deodata Hočevar, O.S.U.

Klic po sodelovanju

Na 51. EKBALPORE RD. "PRESBYTERY", imamo vejo Mednarodne Organizacije J.O.C. (uradno priznana po U.N.O., UNESCO, s stalnim posvetovalnim zastopstvom pri I.L.O.), ki pošilja vsem prijateljem Mladih delavcev poziv in prošnjo:

MLADI DELAVCI V KIDDERPORJU NUJNO POTREBUJEJO ŠOLO

Sekcija Mladih krščanskih delavcev iz Kidderporja je izvedla poizvedovalno akcijo, zakaj je toliko mladih delavcev obesilo šolo na klin. Tukaj nekaj odgovorov na vprašanja:

1.) Moj oče je umrl, ko mi je bilo 15 let. Rekel sem materi, da bom nadaljeval s poklicem, ki ga je imel oče, da rešim družino stradanja. Prosil sem za delo tam, kjer je bil moj oče uslužben kot mornar, pa so me odbili, ker sem bil premlad. Našel sem delo kot kuharski pomočnik v pristaniščni kantini.

2.) Hodil sem v šolo. Ko je bil moj oče odpuščen, sem bil prisiljen iskati si zaslužek. Nadaljnje šolanje je šlo po vodi.

3.) Zaradi bornega zaslužka in številne družine so mi starši rekli, naj pustim knjige in začnem z delom.

4.) Redno sem zahajal v šolo in študij mi je bil silno pri srcu. Vendar ni bilo mogoče nadaljevati z učenjem, ker smo imeli samo eno sobico in polno ropota čez dan. Ker sem tudi pomagal materi pri dnevnih poslih, sem padel v vseh predmetih.

5.) Starši se niso prav nič zanimali za moj pouk. Namesto da bi zahajal v šolo, sem zapravljaval šolsko mesečnino po kino-dvoranah in slaščičarnah. Danes bridko občutim to krivdo. Rad bi nadomestil z večerno šolo, kar sem zamudil v otroški neumnosti.

Dajmo našim Mladim delavcem priliko, da popravijo, kar je zamujeno, pogosto brez njih krivde. Deset milijonov delavcev okrog nas proizvaja blago in sredstva, ki jih uživamo. Bistveno in zelo važno je to, da stopijo tudi slednji v njih vrste in prevzamejo položaje v družbi. Mladi delavci razumejo, da je v delu čast. Vzgoja jim bo pomagala, da bodo živeli delavca vredno življenje. Danes čutijo odgovornost pred delavskimi masami, da se vzgojijo, da zaslužijo in da predstavljajo delavski razred. Večerna šola M.K.D., imenovana Aloka Alaya - Šola Luči, jim bo pomagala, da postanejo odgovorni in vredni državljani Indije.

P o t r e b u j e m o :

1.) Prostor za večerno šolo. Imamo zdaj samo zasilen prostor zadaj za župniščem. Radi bi najeli garažo, ki nam je na razpolago za Rs 40 (7 dol.) na mesec.

2.) Sprejemamo električne žarnice, klopi, mize, šolske table, svinčnike, radirke, zvezke in knjige.

3.) Učitelje prostovoljce za angleščino, hindu in bengalski jezik, za matematiko in risanje. Pravkar sta se javila dva učitelja, ki bosta učila matematiko in strokovno risanje ter angleščino. Strokovnjak za poučevanje hindu jezika ter strokovni učitelj za mizarstvo oz. mehaniko zahtevata vsak po Rs 35 na mesec, t. j. 6-7 dol...

4.) Potrebujemo predvsem Vaših molitev.

5.) Potrebujemo stalni mesečni fond. Ustanovni člani naše Alope Alape postanete, če prispevate Rs 5 na mesec (1 dol.). Karkoli imate na razpolago, pošljite, prosimo, na naslov:

Rev. Fr. J. Cukale S.J. — 51. Ekbalpore Rd. Kidderpore, Calcutta 2, India.

President: M. Simon

Chaplain: J. Cukale S.J.

Leader Y.C.W.Or.: J. F. Pais

Iz raznih postojank

Misijski brat KAREL KERŠEVAN C.M. je iz Belgijskega Konga med drugim pisal tudi tole:

V Afriki se bije odločilna bitka med islamom in krščanstvom. Muslimani na afriški celini predstavljajo najmočnejši blok - 85 milijonov pripadnikov. Katoličanov je v primerjavi z njimi komaj 25 milijonov; protestantov pa 12 milijonov in pol. Tako v svojem poročilu ugotavlja sinoda ref. holandske Cerkve v Južni Afriki.

V zadnjem času je islamska propaganda razpečala 17 milijonov verskih knjig in zdaj vstaja vprašanje, ali bo Afrika v bližnji bodočnosti pod zapadnim vplivom, ali pa se bo docela navezala na Vzhod.

Iz istega vira je tudi domneva, da bo Afrika nedvomno prizorišče tretje svetovne vojne. Organizacija Združenih narodov s svojo večino neevropskih in nekrščanskih narodov, ima največjo odgovornost za usmerjenje Afrike. Poročilo navaja tudi, da se po zaslugi sovjetskih poslaništev in konzulatov sate-

litskih držav v deželah, ki so v zadnjih letih dosegle samostojnost (Ghana, Sudan itd.) in pa z obiski visokih uradnih sovjetskih osebnosti ter "kulturnih" odposlanstev, komunistična propaganda po vseh afriških predelih naglo širi. Po poročilih iz gornjega vira - še najbolj med afriškimi katoličani. Po drugi strani pa so prav katoliški misijonarji v Afriki najbolj delavni. Komunistično propaganda po radiju pa širijo v Afriko iz Tiflisa.

Zadnjič enkrat sem se dotaknil najbolj krvaveče naše misijske rane: zakon. Vas bo prav gotovo podrobneje zanimalo to vprašanje. Oče G. Hulstaert, star misijonar iz sosednjega vikariata je že pred leti napisal kot etnolog in jezikoslovec svetovnega sloveca o tem obširno knjigo: "Le mariage des Nkundo" (Zakon med člani rodu Nkundo), kjer do podrobnosti razpravlja o vsem, kar je v bližnji ali daljni zvezi z zakonskim življenjem med ljudstvi teh pokrajin. Ta plemena imenuje Nkundo. Zakoreninjenih poganskih navad se tudi katoličani ne morejo otresti...

Mnogoženstvo je po uradnem zakonu iz leta 1951 prepovedano. A tega zakona tukajšnji ljudje ne upoštevajo. V tem pogledu med pogani in katoličani na splošno ni nobene razlike. Komur gmotni položaj dopušča, si skoraj po poroki privzame še drugo in še več žená. Tako ravna jo tudi - in ti še najbolj od vseh - izobraženci in moške, ki so na vidnejših javnih mestih. Taki imajo dobre plače, zato lahko tudi vzdržujejo večjo družino... Žalostno pa je, da je le preveč tudi katoličanov med njimi. Šolali so se vsi na misijonskih šolah, ker pred leti drugih še ni bilo. Ko pa odrastejo in so dobro situirani, pozabljajo na svojo krščansko vzgojo in na misijonarje, ki so jih učili.

Sklepanje zakona je še vedno docela družinska zadeva v najširšem pomenu besede. Ženin mora nevesto odkupiti z občutno doto. Pravzaprav je vse življenje ne jenja odplačevati. Mnogo deklet v družini, to je pravo bogastvo in vir dohodkov do konca dni. Komaj je ženin le nekaj "dal na račun", že je zaroka sklenjena. Pravzaprav je ta zaroka že pravi zakon, ker zaročenca poslej že živita skupaj (mariage à l'essai - zakon za poskušnjo). Tudi katoličani v tem pogledu ne delajo razlike. Tako živita zaročenca potem dolga leta, vse, dokler ni dogovorjena dota od ženinove strani docela izplačana. Misijonar sicer stori, kar more, da namreč pospeši ureditev takšnega zakona med katoličani. A le prevečkrat prizadeti nalašč odlašajo, ker vedo, da je cerkveno sklenjen zakon neločljiv in se ga zato bojé. Večkrat pa stvar zavlačujejo nevestini sorodniki, ker upajo tako več "izžeti" iz bodočega ženina. Poznan je primer katoliškega para s štirimi otroki, ki se je poročil šele po desetih letih skupnega življenja, in še to le zaradi odločnega nastopa katoliškega misijonarja pri ženinih poganških sorodnikih. Ti namreč niso hoteli sprejeti odplačila dote in tako zakon priznati za dokončno sklenjen. Včasih so poročali še majhne otroke, celo še nerojene deklice. To pa je "žlahti" nudilo dovolj možnosti barantanja na

račun bodočega zakona. Premožnejši mnogoženci pa so si tako zagotavljali ob pohlepu deklíčinih svojcev - mladi naraščaj za svoj harem... Za revnejše moške pa ni bilo preveč izbire, včasih celo sploh nobene. Nič čudnega, če so ostajali samci tja gor do štiridesetega leta ali pa še čez!

Kadar mlada mati rodi, se vrne k staršem. Takšen je tukajšnji običaj. Ostala bo pri njih tudi do dve leti, kot so včasih delali. Razumljivo, da ta šega možu ne gre preveč v račun. Vpliv za vse to je na strani ženinih sorodnikov. Upoštevati pa moramo, da se tukajšnji domačini ne jemljejo iz ljubezni. Zato se žena bolj drži svojcev kot pa moža. Da si spet nakloni njeno vrnitev v svoj dom, jo mora obispati z darovi: s tem naj nekako pokaže, da mu je sploh kaj zanj. Misijonarji se silno borimo proti tej razvadi, da bi poročena žena "šla v pustiv".

Še danes tu pri nas odplačujejo doto z bakrenimi obroči. To je tukajšnji primitivni denar, ki ga v trgovini ne morejo uporabljati. Toda termiti ga ne morejo uničiti kot bankovce. Zato pa ga lahko varno hranijo dolga leta, ko dečko dorašča, da si bo pozneje z njim lahko uredil nov dom. Kovina je surova in neizčiščena, ker so jo sami izcedili iz rude. A v ta "zakonski namen" jim prav pride tudi kak železen drog ali stara "šina". Vse to v družini skrbno hranijo iz roda v rod. Kadar izplačujejo doto, se zbere neznansko mnogo ljudi, poleg nosačev seveda, ker brez teh zadnjih sploh ne gre: dota gre namreč v cele kvintale!... Pred pričami s počasnostjo, ki jim je tako lastna, ves tovor po večkrat preštejejo, da bo prav vse tako in točno, kot so se prej dogovorili. Ker pa ni usluge tukaj brez povračila, mora ženin nazadnje nagraditi vse, ki so morda samo kot radovedne priče kdo ve od kje prišli gledat to ceremonijo.

Ko pa se bosta poročila, mu bo žena prav goto za vsakršno malenkost uhajala v "pustiv", ali pa bodo njeni hodili na dom mladih dveh v dolgotrajne o-

biske in jih bo treba kakrat za več tednov hraniti in oblačiti, pa še z vsem drugim oskrbeti. Kot vidite, je mož tukaj velik revež. Upanje pa je veliko, da se bodo počasi tudi te črnske nemože navade našim približale. Mnogo tu govore o dotah. Za mlade fante je ta stvar precejšnja preglavica, saj je sami, brez pomoči svoje družine, nikoli ne bodo skupaj spravili. Včasih jo odplačujejo tudi v pravem denarju, ki si ga fant počasi sam prihrani. Ima pa dota pri vseh svojih slabih tudi to dobro plat, da nekako jamči, vsaj po tukajšnjih domačinskih pojmi, za stalnost zakonske zveze.

Isti misijonar je pisal novembra lani še tole pismo:

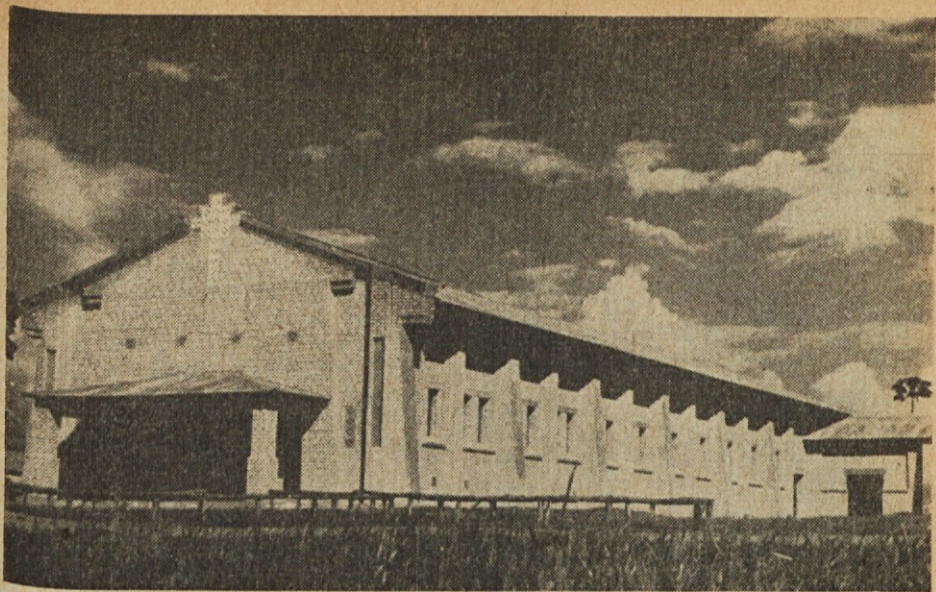
Po daljšem premoru nekaj vrstic. V svojem in v imenu brata Marcela srčna hvala za 30 dolarjev iz misijonskega sklada. Vsem velikodušnim dobrotnikom naj dobri Bog obilno poplača!

Kandidati za poklic mis. brata - domačina v misijonu našega misijonarja Karla Kerševana C.M. V ozadju je nova cerkev, o kateri nam piše.

Pismu prilagam fotografijo cerkve na misijonski postaji Yumbi. Na naši postaji Itipo smo pred tednom dni tudi imeli lepo slovesnost blagoslovitve tukajšnje nove cerkve. Vsi menijo, da je zares dostojna hiša božja, posrečena v barvah svoje notranjščine, pa tudi na zunaj. Posebno ubrane so barve, kadar je cerkev razsvetljena z neonsko lučjo. Ob večerni razsvetljavi je tudi pogled od zunaj na cerkev nekaj čudovitega, predvsem izstopa velik, razsvetljen križ na pročelju. Težko je popisati, kako je naša cerkev zgrajena, saj je v tem nekaj svojkega: vsa cerkev je eno samo veliko okno, pa je vendar vse zazidano, a hkrati vse odprto za zračenje v našem tropičnem podnebju. Lahko si mislite tedaj, kakšna podoba, kadar je to velikansko okno od znotraj razsvetljeno! Gradnjo cerkve nam je omogočil neki neznan dobrotnik iz Belgije. Zraven cerkve smo začasno namestili tudi kaka dva stota težak zvon, ki ga je prevzvišeni istočasno s cerkvijo blagoslovil: nabijanja na gong ni več; zdaj zvon vabi vernike v cerkev. Zvonik pa bomo postavili, če Bog da, prihodnje leto. Tako bo slednjič pri nas le vse, kar je za takšno misijonsko središče potrebno.

Za svečanost blagoslovitve se je nabrala cela množica ljudi. Tudi belih je bilo precej, posebno misijonarjev in usmiljenih sestrá. Sestre so nam bile v veliko pomoč pri postrežbi vseh povabljenih. Za sklep pa smo zvečer pripravili izredno posebnost: prvič smo namreč predvajali ljudem film o škofovskem posvečenju našega monsignorja v aprilu mesecu. Film je prav te dni prispel iz Evrope. Film je res prava mojstrovina nekega misijonarja iz družbe Belih Očetov. Naslov so mu dali "Maí Tumba", kar bi se po naše reклó "Jezero Tumba". Začenja se s podobami iz narave in življenja v naši pokrajini. Nato slede prizori posvečenja našega škofa, slovesna procesija, nastopi, športne igre in tako naprej. Za sklep pa spet vrsta prizorov iz življenja na drugih misijonskih postajah našega vikariata, ki jih

Nova cerkev v Yumbi (Belg. Kongo), sosednji misijon brata Kerševana.

je misijonar, ki je film posnel, obiskal. Predvajanje samo traja 40 minut. Zdaj izdeluje isti misijonar tudi film o delovanju naših sester v vikariatu. Privlačnost je tudi v tem, da sta oba filma zvočna in v barvah.

Naše običajno misijonsko delo gre lepo naprej. V zadnjem času je naše vrste pomnožil nov misijonar, pa tudi več sestrá je prišlo. Vse kaže, da nam bo Bog sčasoma naklonil tudi domačinske pomočnike v apostolatu; zaenkrat še ne bodo duhovniki, pač pa domači bratje in sestre. Pri sestrah je sedem postulantk in bodo prave usmiljenke. Za brate pa se jih pripravlja osem.

Po nekaterih naših postojankah so na delu močne skupine Marijine legije, predvsem moška veja je močna. Mnogi člani so polni apostolskega duha in so v izdatno pomoč pri misijonskem delu. Ko rešujejo duše svojih rojakov, utrjujejo svoje lastno notranje bogastvo. Za mladino pa zdaj organiziramo čete Ksaverijancev, ki so nekakšni skavti. To gibanje ima svoj rojstni kraj prav tu

pri nas v Kongu. Nosijo kar lepo uniformo, ki se posebej dekletom mično podá. Pri tem gibanju gre predvsem za to, da se mladina znajde v pravilni vzgoji, da se ob misijonarju in misijonski sestri oblikuje v resnični krščanski značaj; seveda pa gre tudi za prijeten zunanji nastop. Manjka pa našim fantom in dekletom še zelo, zelo globoke srčne kulture in plemenitosti. A to ni prav nič čudno, če pa so še vedno v velikí meri pod vplivi okolja, ki je vse prej kot krščansko. Posebno mlajši rod še vedno rad prisluhne šepetu poganskih izročil...

Prav lepe pozdrave vsem misijonskim dobrotnikom in prijateljem.

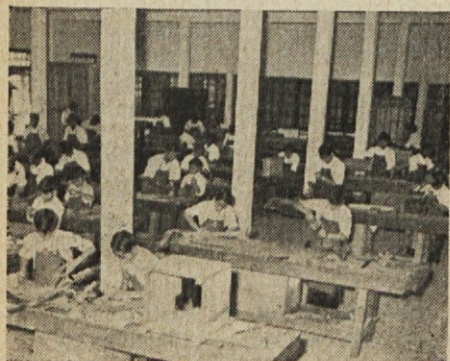
Iz Mandalaya v Birmaniji je pisal obširno pismo salezijanski misijonski brat JOŠKO KRAMAR S.D.B. Takole poroča:

Po dolgem času se spet oglašam. Iz vsega srca se najprej zahvalim za Katoliške misijone, ki jih že celih 23 let

Brat Joška Kramar S.D.B. pri izdelovanju mizarških načrtov. — Spodaj: ena izmed delavnic, za katere skrbi naš misijonar.

zastonj prejemam in to tako redno, da se kar čudim. Ta list pa mi je tudi edino slovensko berilo sredi tujine. Ko sem bil pred meseci na obisku doma, sem uvidel, da se imam edinole Kat. misijo-

nom zahvaliti, če sploh še znam slovensko govoriti.

Tu pri nas zdaj napenjamo vse sile za obstoj. Naša vlada namreč ne dovolj vstopa nobenemu inozemskemu misijonarju. Salezijancev nas je sedaj inozemcev v Birmaniji samo še devet. V Mandalayu vodimo svoj zavod, kjer je 1600 gojencev; drugega imamo v Rangoonu s 350 fanti; zavod za aspirante pa je v Anisakanu v hribih, kjer je 39 gojencev. Blizu duhovniškega poklica pa je že tudi več domačinov. Eden je že duhovnik, pet jih je v bogoslovju, pet na asistenci, štirje študirajo filozofijo, v noviciatu so tudi štirje, dva sta pomočnika, ki imata že prve obljube, drugi pa je opravil že večne. Glavno skrb posvečamo zdaj malemu semenišču za aspirante v Anikasanu. Iz Mandalaya smo jih letos poslali tja deset, med njimi sta tudi dva mizarja. Če bi bili v naših zavodih vsi samo katoličani, bi šlo. A kaj ko katoličanov še ena tretjina ni. Ko vam govorim o malem semenišču v Anikasanu, pa nikar ne mislite, da je to kakšna posebna stavba: naš zavod je za zdaj v treh starih lesenih barakah, ki so Angležem služile prej za počitniško kolonijo. A upamo, da bomo letos tudi to naselje lahko vsaj malo izboljšali. Semenišče je na čudovito lepem kraju, kakih 400 metrov nad morjem, na nekakšni visoki planoti. Podnebje je mnogo prijetnejše kot v Mandalayu. Še pozimi je temperatura le zelo redko pod ničlo. Prav blizu tam je prekrasen naraven bazen, kakih 40 metrov dolg in 17 m. širok; skozenj teče potok s čisto studenčnico. Mislite si, kako našim fantom to naravno čudo lepo služi za razvedrilo in oddih. Vseh fantov je v zavodu čez 1600, a notranjih le 150. Seveda so ti zadnji za nas večjega pomena kot vsi drugi. Notranji so namreč vsi ali katoličani, ali pa vsaj katehumeni. Med njimi skušamo obuditi duhovniške in redovniške poklice za bodočnost božje Cerkve v Birmaniji. Izredno zadoščenje imamo, ko ugotavljamo, kako vlada med vsemi temi gojenci

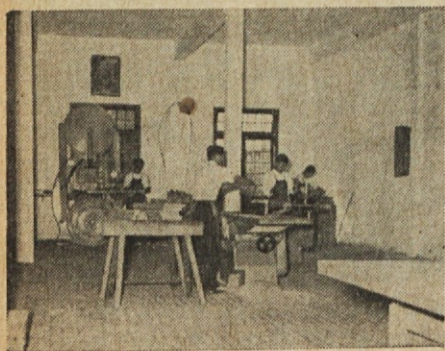

Naš misijonar br. Joško Kramar S.D.B. med različnimi skupinami gojencev velikega salezijanskega zavoda v Mandalay (Birmanija). Tu zgoraj Družba sv. Jožefa, v kateri so vključeni najboljši fantje iz delavnic, kvas vsega zavoda.

Druga delavnica obrtne šole v Mandalayu, področje. mis. brata Kramarja.

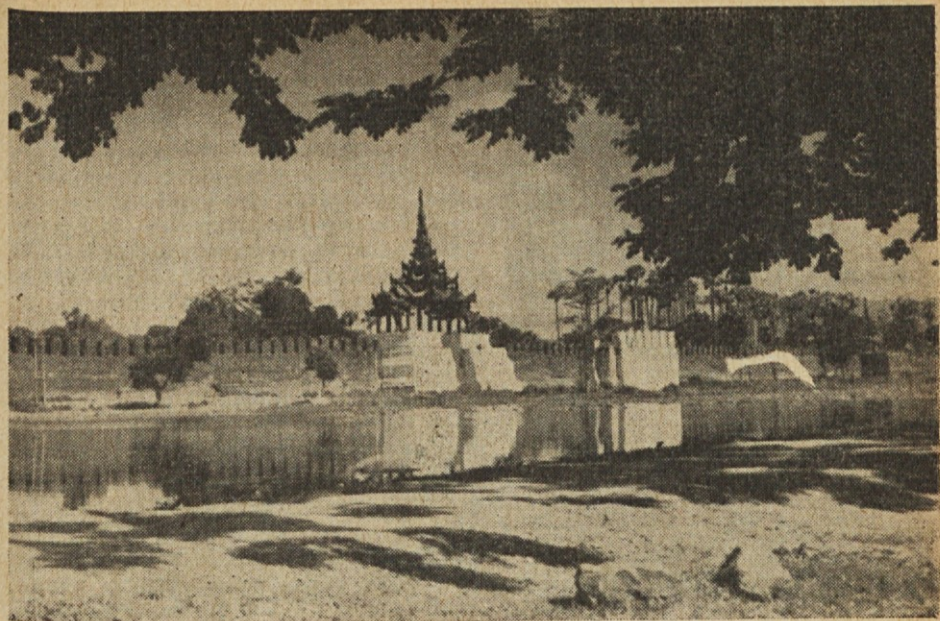

V delavnicah so najmodernejši mizarški stroji. Gojenci izidejo iz te šole kot pravi mojstri.

res pravi krščanski duh. V boji izpostavljenih prostorih naše zgradbe boste lahko na več mestih zasledili napis: Bog te vidi! Vse to pa izredno lepo vpliva na njihovo vzgojo. Vsako jutro imajo polurni krščanski nauk. Katekizem se izredno pridno uče. Jaz vodim katehistični pouk za rokodelce, pa sem z njimi zares zadovoljen. Kako lepo jih je gledati zjutraj, ko se vsak za nekaj bežnih minut pomudi v cerkvi pri Jezusu, da mu priporoči svoje delo in mu daruje svoje mladostne križe in težave. Opoldne, pred kosilom pa spet kratek pozdrav Najsvetejšemu. To pobožnost opravlja redno vsaj polovica notranjih gojencev mizarjev. Vodim tudi posebno "Družbico sv. Jožefa" za fante, ki ima vsako nedeljo svoj shod. Te "družbice" so tukaj nekaka katoliška akcija po salezijanskih zavodih. Fantje delujejo v njih s pravo mladostno vnemo. Ko sem bil aprila doma na počitnicah, sem prejel čez 60 pisem in v vsakem zagotovilo, da molijo zame... Ob povratku sem dejal enemu teh fantov, da zdaj, ko sem spet med njimi, prav gotovo ne bodo več molili zame. Pa me je zavrnil čes, da slabo o njih mislim, če tako mislim. A vidim sam, da to niso prazne besede: vse mi vsak dan v dejanju potrjujejo v delavnici: ves dan pridno delajo, se uče in včasih po cele tedne, tudi mesece ni hotenih prestopkov. Kadar pa je le kaj narobe, zadošča, da jih malo bolj ostro pogledam, pa so že spet vsak na svojem mestu. V najhujšem primeru zadošča beseda, da nisem zadovoljen z njimi, pa se že na vse sile spet prizadevajo, da bi si zadobili prijazen nasmeh...

Po nekem salezijanskem pomočniku sem poslal dve knjigi in precej fotografij iz Birmanije. Temu pismu pa prilagam vrsto fotografij iz našega misijona v Mandalayu. Posebno iz delavnic, ker je pač tu moje glavno področje in obenem tudi glavno misijonsko delovanje. Spet sem prosil, da bi mi dovolili odposlati nekaj stvari za vsakoletno misijonsko tombolo in razstavo. Upam, da mi bodo pošiljko vsaj to pot dovolili.

Prizor iz Mandalaya

Zares težko mi je, ker vam do zdaj nisem mogel ničesar poslati za obdarovanje naših pogumnih misijonskih sodelavcev v zaledju. Zdaj imam pripravljenih nekaj prav lepih birmanskih motivov v akvarelih. Če jih drugače ne bom mogel spraviti tja do vas, jih bom pa zvil med kak časopis in jih poslal kot - tiskovino! Mislím, da bodo vsaj "časopis" pustili naprej...

Vsem slovenskim misijonskim prijateljem po svetu: Iskren in hvaležen misijonski pozdrav.

Iz indijanske rezervacije na argentinško-paragvajski meji sta nam pisali dve misijonarki, mariborski šolski sestri.

Sestra TOBIJA FIDERŠEK piše:

Oprostite, da tako dolgo nisem pisala. Bila sem prestavljena v misijon San Leonardo. Tu imam zdaj kar dosti dela z otroki v šoli. Lani so se precej nau-

čili branja in pisanja. Drugo jih pa nič preveč ne zanima. Naša kapela je že premajhna in bo treba misliti na zidavo večje. Če veste za kakega "bogatega strica", ki bi nam lahko pomagal, kar sporočite. Lanski dar iz misijonskega sklada sem dala vsega za zidavo nove cerkve.

Lani smo dvakrat imeli krst tukaj. Prvič ga je prejelo sedem otrok, drugič pa štirinajst odraslih. Med temi je bil tudi nek starček, ki je vedno posedal ob ograji in jedel ali pa celo kar pojedel hrano, ki je namenjena otrokom. Pa sem ga nekajkrat pošteno prijela češ, da že tako dolgo živi od otroških ust, v cerkev pa ne pride. No, zdaj pa prav pridno hodi k službi božji in tudi h krščanski-mu nauku.

Velika novica pa je ta, da sta dva Indijanca vstopila v - semenišče. Naš škof bi rad imel duhovnike Indijance, ki bi med svojimi rojaki mnogo laže misijonarili kot drugi.

Misijonarka s. Tobija v šoli. — Spodaj stara Čulupi Indijanka, ki so jo pred smrtjo krstili.

Ko sem bila sem premeščena, sem se samo tega bala, da mi bodo otroci preveč uhajali. Pa je Bog prav nasprotno ukrenil: vedno več jih je. Kar sami prihajajo, tako da že skoraj nimamo več prostora. Zdaj nam, hvala Bogu, popravljajo sestrsko hišo, ki se nam je že skoraj nad glavo podirala.

Sestra SERAFINA ČERNE je lani pisala kar dve pismi. V prvem pravi:

V decembru lani sem bila v Asunciónu na duhovnih vajah, potem pa še pri zobozdravniku in pri okulistu. Po 21 letih delovanja v Paragvaju, sem šele zdaj spoznala njegovo prestolnico.

Posebnih novic trenutno od tukaj nimam nobenih. Samo zanimiv primer, ki se nam je prigodil, bi rada popisala. Neko jutro mi praviijo naše deklice, naj bi šla v vas nekega otroka krstiti, ker da ga nameravajo umoriti... Vze'a sem s seboj eno od deklet in res šla v vas, da bi videla, kaj pravzaprav je. V koči, kamor sem prišla, sem našla trumo ljudi, posebno žensk je bilo veliko med njimi. Samo tistega otroka nisem nikjer našla. Kaj je bilo? Otrok se še ni rodil!... Ker se mi je mudilo v šolo, sem naročila nekaterim krščanskim Indijankam, naj dobro pazijo na vse, kar so ženske tudi storile. Tako se je namerilo, da je ena od njih otroka, komaj se je rodil, pograbila in ga odnesla s seboj. Stara mati je bila nedolžnemu detetu že jamo izkopala. A ga je še tisti dan krščanska Indijanka, ki ga je odnesla s porodniškega ležišča, prinesla na misijon. Krstili smo dečka na ime Tadej. Mene pa zdaj hodijo njegovi redniki prosjačit za obleko... Otroka so hoteli usmrtiti, ker je bil mož ženo zapustil. A podobnih vzrokov za umor komaj rojenih otrok je tu še vse polno. Če se otrok na primer pohabljen rodi, ga koj po rojstvu ubijejo...

V drugem pismu pa ista misijonarka med drugim tudi tole piše:

Pred kratkim sem poslala Misijonski zvezi dve manjši preprogi, ki sta ročno delo naših tukajšnjih Indijank.

20. avgusta smo doživeli visok obisk. Med nas je prišel škof s Formoze. Prvikrat se je zgodilo, da je te odmaknjene kraje na argentinski strani obiskal kak škof. Škof je Argentinec in frančiškanskega reda. Zato sem otrokom že prej pripovedovala, da bo oblečen kot sveti Frančišek. Tako so si ga vsaj ma-

Dve naši misijonarki med novokrščenci. Desna je sestra Serafina Černe.

lo lahko predstavljali, kajti frančiškano v tu do zdaj sploh še niso nikoli videli.

21. avgusta je prevzvišeni maševal v naši kapeli. Pri maši so naši otroci peli. Petje je visoki gost zelo pohvalil. Odšel je še isto popoldne, kar na konju.

Otrok imamo tu okrog 80. Večinoma so Čulupi, Argentinci, Paragvajci, pa tudi nekaj Lengua Indijancev je med njimi. Ker sem že pri otrokih, naj vam še povem, kako se naši šolarji ogibljejo indijanskih čarovnikov.

Pred meseci je zbolel otrok nekega našega bivšega gojenca. Sorodniki in sosedje so silili v očeta, naj bolnega otroka zanese k vaškemu čarovniku. Nazadnje ga je v to začela siliti še žena, ki sta jo nadlegovali s tem njena in njegova mati - obe krstjani... Mož pa jo je zavrnil češ, da je kakor Eva v raju. Pograbil je otroka in odhitel z njim na naš misijon. Dejal je, da rajši vidi, da

otrok pri nas umrje, če mora že umreti, kot pa pri čarovniku. Naš go pod rektor mu je odkazal posebno sobo ter skušal otroku rešiti življenje. A dete je že čez nekaj dni umrlo...

Pred kratkim je tu umrla Indijanka, ki sem ji pomagala, da se je dala krstiti. V vas sem jo hodila učiti krščanske nauke. Priporočila sem ji, naj misijonarja, kadar bo prišel, prosi, da jo krsti. Neko noč so začele žene na vasi kričati in tuliti, kot to vedno store, kadar kdo umira. Pa sem rekla našemu patru, da je prav gotovo tista starka, ki sem jo pripravljala na krst, in ga prosila, naj jo gre krstiti. Bilo je, kot sem domnevala. A ko je misijonar tja prišel, ji je nekoliko odleglo. Starka ga je takoj prosila, naj jo krsti. Na hitro jo je izprašal glavne verske resnice in jo potem krstil. Pa se je namerilo, da je žilava Indijanka potem še par tednov živela.

MISIJONSKI PAKT

OTROŠKI PRIZORČEK. Napisala s. DARINA KONC, usmiljenka.

Stara mama
Janezek in Majda, brat in sestra
Marjan in Andrejček, tovariša
Angel varuh

I. prizor

Stara mama, Janezek

STARA MAMA: (*pripoveduje*) Potem se je odpeljal v Ameriko, po širokem in globokem morju je plula barka in Baragu je bilo večkrat hudo pri srcu. Gledal je skozi okno, in ko so tam daleč, daleč izginjale ljube domače gore, je dobri gospor misijonar zajokal v domotožju...

JANEZEK: Seveda, ker je bil sam. Zakaj pa ni šla njegova sestra z njim, ali pa kak prijatelj ali botrček?

STARA MAMA: Ker drugih ni Bog poklical v misijone med Indijance, in če bi šli z Irenejem, bi gotovo od hudega umrli.

JANEZEK: Pa če so Ireneja imeli res radi, bi ga ne smeli pustiti samega. No, babica, recimo, da bi jaz hotel postati misijonar in bi šel na Kitajsko, ali bi me ti kar tako pustila?

STARA MAMA: Pripovedovala sem ti zgodbo o misijonarju Baragu, ker si me prosil, ne pa, da bi ti začel na kaj takega misliti.

JANEZEK: Kaj pa, če že mislim, babica? Kaj meniš, da sem te kar tako prosil, da mi povej zgodbo o Baragu?

STARA MAMA: Na kaj le misliš, sem radovedna.

JANEZEK: Na misijone vendar. Vidiš, babica, Baraga je začel malo prepozno misliti, zato pa ni imel nikogar, ki bi ga spremljal. Jaz sem pa začel misliti že sedaj na to.

STARA MAMA: Da boš misijonar?

JANEZEK: Da, drugi slovenski Baraga.

STARA MAMA: Kaj ti le pride na misel! Do dvajsetega leta se boš še stokrat premislil. Misijonar biti je najtežji poklic na svetu.

JANEZEK: Pa tudi najlepši, babica. Koliko lepih zgodb si mi že povedala in sem jih slišal o tem. Veš, in sem sklenil: misijonar bom, drugi Baraga. Bogu samemu sem obljubil in ne bom figa mož.

STARA MAMA: No, no, koliko fantiček kot si ti, se je že širokoustilo, pa so klavrno pozabili na svojo misijonsko karijero in si raje izbrali pametnejši poklic.

JANEZEK: Pa še enkrat pravim: jaz se ne bom premislil! Samo nekoga moram še dobiti in skleniti z njim misijonski pakt.

STARA MAMA: Kaj pa je to zopet? Kje si pa to pobral?

JANEZEK: Očka je bral v časopisu; to pomeni zvezo ali pogodbo. No, vidiš, tako do smrti trdno zvezo bom sklenil tudi jaz.

STARA MAMA: S kom jo boš pa sklenil?

JANEZEK: S teboj, babica, že ne, ker ne moreš več tako daleč in ker ne vem, če boš tako dolgo živela. Z očkom tudi ni nič, z mamico še manj, z Majdo bom poskusil.

STARA MAMA: Bog ti daj srečo, naš cnali bodoči misijonar, pri sklepanju tvojega misijonskega pakta. Grem na vrt, priđi za menoj (*odide*).

II. prizor

Janezek, Majda

JANEZEK: Kaj pa, če bo res tako kot meni stara mama, da z mojim paktom nič ne bo. Pa če jaz hočem, če čisto zares hočem in bom zmeraj hotel, potem bo in mora biti in bom jaz drugi slovenski Baraga. Seveda mora pa tudi ljubi Bog hoteti, na to ne smem pozabiti.

MAJDA: O Janez, sam, kaj pa študiraš?

JANEZEK: O misijonih in misijonarjih.

MAJDA: Lepo, lepo, samo babica pravi, da iz te moke ne bo kruha, da nisi ti zato.

JANEZEK: Kaj pa ti misliš, Majda?

MAJDA: Jaz, da bi bilo kar imenitno, imeti brata misijonarja.

JANEZEK: In iti z njim čez ocean?

MAJDA: Tisto ravno ne, vsaj od moje strani ne, kaj naj bi tudi počela med pogani?

JANEZEK: Meni bi pomagala, da ne bi bil čisto sam.

MAJDA: Obiskat bi te že prišla, ampak več, za misijonarko pa nimam čisto nič veselja in zanimanja.

JANEZEK: Pa sem mislil, da bi sklenila že zdaj v mladosti misijonski pakt, ki bi držal za večno in bi skupno delala za duše tam daleč v poganski deželi. Koliko več bi naredila dva kot eden.

MAJDA: Hočeš reči — dva misijonarja, jaz pa ne morem biti misijonar.

JANEZEK: Že vidim, da s teboj ni nič. Bojazljiva deklica si, ki se bojiš trpljenja in misliš le nase.

MAJDA: Vsi ne moremo biti misijonarji, kaj hočeš? In zdaj smo vendar še otroci.

JANEZEK: Ne razumeš, Majda. Pač nisi slišala lepe zgodbe o misijonarju Baragu, zato ne moreš razumeti. Tako lepo sem mislil o naju — pa...

MAJDA: Preveč se ukvarjaš s temi rečmi, Janko. Pojdi, se gremo žogat. Tudi Andrejček in Marjan sta pri nas. Pojdi! (*Odhiti ven*)

JANEZEK: Andrejček in Marjan, morda bi onadva? Poskusil bom. Saj sam ne vem, zakaj moram tako misliti na misijone. Saj bi skakal in se veselil kot drugi, pa mi sredi igre pride na misel, kako veliki reveži so poganski otroci. Jaz naj imam vse, vse, oni ničesar...

III. prizor

Janezek, Andrejček, Marjan

ANDREJČEK: Halo, si doma, Janko?

MARJAN: In v sobi ždiš, ko je zunaj tako krasno sonce.

ANDREJČEK: Žogo imamo, se greš?

MARJAN: Kaj boš vedno ob knjigah!

JANKO: Mnogo se mora učiti in truditi, kdor hoče kaj postati.

ANDREJČEK: Kdor pa le preveč študira, temu duša eksplodira!

MARJAN: Kaj pa prav za prav hočeš postati, Janko?

JANKO: Misijonar!

OBA: Misijonar??

JANKO: Lep poklic je to, čemu se čudita?

ANDREJČEK: Ampak težak.

MARJAN: In neumen, kaj pa imaš od tega; denarja ne, lepe hiše tudi ne in še dom moraš zapustiti, in končno si od vseh pozabljen, hvala za tak poklic!

JANKO: Lep je prav zato, ker je tako redek.

ANDREJČEK: No, no, prezgodaj fantaziraš o njem, saj še gimnazije nimaš.

JANKO: Vem vse in vem tudi to, da bom težko dosegel, kar želim, zato sem sklenil še koga pridobiti in skleniti z njim misijonski pakt.

OBA: Misijonski pakt, kakor ga imajo države, ha, ha!

JANKO: Bi moral biti zelo trden — večen.

MARJAN: In kdo bi bil druga polovica tvojega pakta, kdo?

JANKO: Ti, Marjan, ali pa Andrejček.

OBA: Midva? Se ti meša, midva?

JANKO: Zakaj ne, v ista nebesa hočeta kakor jaz in kaj dobrega morata tudi storiti kakor jaz, najlepše in največje dobro delo pa je misijonsko, zato sem resno mislil, da bi...

ANDREJČEK: Jaz pa še bolj resno mislim, da ne. Postal bom bogat advokat in ko bom imel dovolj denarja, bom že kaj dal za misijone, tako, nekaj centavov, saj bo to tudi dovolj dobro delo.

MARJAN: Jaz bom pa pisatelj in profesor kakor triček in bom tudi včasih kaj napisal o misijonih in bo tudi to dobro delo.

JANKO: Bojazljivca sta oba!

ANDREJČEK: Ti pa sanjač in je konec pogajanj o sklepanju pakta.

MARJAN: Pa ne zameri, Janko, vsi res ne moremo biti kakor si ti. Morda postanemo kdaj pozneje.

ANDREJČEK: Pustimo to in se pojdemo igrat!

JANKO: Bom prišel za vama (*onadva odideta*).

IV. prizor

JANKO: Žalosten sem. Smejejo se mi in me nočejo razumeti. Morda pa res ni pametno, da o teh rečeh govorim z ljudmi in sklepam z njimi zaveze. Toda, jaz vendar želim in hočem najboljšo, želim postati misijonar in delati dobro, kaj naj potem storim? (*Se zamisli*)

V. prizor

(*Soba se razsvetli — angel varuh pristopi ljubeče k Janezku.*)

ANGEL VARUH: Postani še danes misijonar.

JANKO: Kako, otrok sem še, pravijo.

ANGEL VARUH: In vendar postani. Bodi otrok med otroki in vendar misijonar. Moli, delaj, ubogaj, uči se in igray, vse pa daruj ljubemu Bogu v veselje za misijone.

JANKO: Pa bom mogel sam, mislil sem na zvezo, na misijonski pakt, pa nihče noče pristopiti.

ANGEL VARUH: Hočeš mene?

JANKO: Res, ti bi hotel, kdo pa prav za prav si?

ANGEL VARUH: Tvoj angel varuh.

JANKO: Moj angel varuh, o to je več kot vsi prijatelji, ti mi boš zvest do konca, kajne?

ANGEL VARUH: V najinem paktu bo sam Bog. On sam izbira na svoj način delavce za svoj vinograd, nekatere pokliče zgodaj, druge pozneje, vse pa se zgodi po njegovi najsvetejši volji.

JANKO: Hvala ti, ljubi Bog. Daj mi roko, angelček moj, ne, blagoslovi me in bodi z menoj vse moje dneve, da postane moje življenje kot življenje našega velikega misijonarja Barage v božjo čast in v rešitev ubogih duš.

ANGEL VARUH: Zgodi se tako!

K O N E C .

BARAGO NA OLTAR!

Nad vse koristna knjiga

Ni ravno novost v celoti; večina vsega tega, kar prinaša, je bilo že objavljeno. A tu imamo vse skupaj, namreč vse, kar je bilo doslej molitvenega ali meditacijskega v zvezi z Baragovo beatifikacijo napisanega.

Pred vsem imamo tu 30 premišljevanj o Baragi in njegovih krepostih, ki jih je bil sestavil že za prvo, krajšo izdajo te publikacije dr. Filip Žakelj in ki so zelo pripravno gradivo za meditacije, duhovno branje in pridige o Baragu. Avtor jim je dodal še novost: *Življenjski okvir za Baragovo podobo*, ki ga sestavlja okrog 60 datumov Baragove življenjske poti. Sledi *Molitvena ura za Baragovo beatifikacijo*, ki jo je napisal dr. Branko Rozman, kateri je prispeval še čisto novo devetdnevno *Baraga apostol*, vključeno v naslednji del vsebine. V dr. Rozmanu je Baragova zadeva pridobila novo moč: On bo zmogel prebogato gradivo, ki so ga že doslej o Baragi nakopičili raziskovalci in zbiratelji, lepo obdelati in preliti v sveže, duhovne študije o Baragi in literarno, morda celo dramatsko podane podobe iz njegovega svetniškega misijonskega življenja in delovanja. Posebno vrednost da tej knjigi menda popolna zbirka dosedaj napisanih besedil za opravljanje Baragovih devet-

oziroma tridnevnic, ki so objavljene pod naslednjimi naslovi v smiselnem redu: *Baragovo sveto življenje*, *Baragove kreposti*, *Baraga in sveti krst*, *Baraga in presveta Evharistija*, *Baraga in Marija*, *Baraga apostol*, *Baragova beatifikacija in kanonizacija*. Tri besedila treh pobožnosti je sestavil dr. Filip Žakelj, ostale dr. Franc Jaklič, dr. Branko Rozman in Ladislav Lenček CM (iz Odarjevih spisov o Baragovi zadevi). Knjiga se konča z *raznimi molitvami za Baragovo beatifikacijo*, vse, ki so bile do sedaj cerkveno odobrene. Zelo prav je naredil sestavljalec knjige dr. Žakelj, da je pri vsaki devetdnevnic ali molitvi in sploh povsod navedel tudi nje historiat in pa literaturo, iz katere je gradivo povzeto.

Knjigo je izdala Južnoameriška Baragova zveza kot I. zvezek Baragove knjižnice. Vsebuje 216 strani žepnega formata. Zunanja oprema predstavlja veliko podobo Baragovega obličja po kipu Franceta Ahčina.

Priporočamo vsem Baragovim častilcem, da si knjigo nabavijo, saj je kakor nekak Baragov molitvenik, Baragov duhovni priročnik. Na razpolago je že po skoraj vseh slovenskih verskih središčih v zamejstvu po zelo zmerni ceni.

misijonsko zaledje

VIII. MISIJSKA VELETOMBOLA

za vse slovenske misijonarje
v Buenos Airesu

Splošno zadovoljstvo

Ta prirediteljev rojakov v Argentini v pomoč vsem slovenskim misijonarjem je tudi letos pokazala, kako je res že tradicionalna. Kljub raznim težkočam in neprilikam, ki so ovirale priprave in udeležbo, se je spet zbrala množica, kakor na nobeno drugo slovensko prireditev. Med rojaki je bilo tudi lepo število domačinov, ki jih leto za letom v večjem številu privabljata tako plemeniti namen prireditve, kakor tudi igranje tombole v res prijetnem našem okolju. Tudi pri vremenu smo imeli letos, kot vedno do sedaj, srečo. Prejšnji dan je bilo deževja kot mesec dni poprej ne, na dan prireditve pa je bilo ozračje prečiščeno in ohlajeno, nebo pa skoraj cel dan jasno, le proti koncu tombole so nekateri oblački hudomušno nekaj kapljic na nas spustili... Udeleženci so bili s prireditvijo zadovoljni kot morda še nikdar ne, kajti potekala je v najlepšem redu in brez zavlačevanj, postrežba je bila odlična, dobitki vsi, od prvega do zadnjega, res izbrani, da jih je bil vsakdo vesel. Zadovoljni so bili pa tudi prireditelji, ki so pričakovali slabšo udeležbo in veliko manjši gmotni uspeh, pač radi težke gospodarske krize, ki je zajela deželo. Žal je v Argentini dolar vedno dražji in bodo misijonarji za večjo vsoto argentinskih pesov prejeli manjšo vsoto dolarjev kot lani, kljub lepšemu uspehu veletombole.

Dobitki.

Tombola se je vršila v nedeljo, 4. januarja, na prostranem, lepo urejenem vrtu slovenske restavracije "Ilirija" v od Slovencev najbolj naseljenem prede-

lu Velikega Buenos Airesa. Nudila je igralcem okrog 250 dobitkov. Največji dobiček, prva tombola, je bila takozvana "moderna gospodinja", se pravi šest električnih gospodinjskih pripomočkov: pralnik, loščilnik, spraeševalnik, utekočilnik, električna pečica za pečenje mesa in likalnik. Vrednost okrog 12.000 pesov, kar vse pa smo dobili veliko ceneje, in sicer po zaslugi pred vsem trgovca Božeta Starihe, pa dr. Jožeta Dobovška in Lojzeta Rezlja, dočim je dr. Pezdirc Lado likalnik kar daroval. Tudi lepo število naslednjih tombol je bilo darovanih, pred vsem dva radio aparata (č. g. Radoš in Ignacij Glinšek), utekočilnik (dr. Jože Dobovšek), kitara (Tone Burja), velika aktovka (tvrdka Krošelj), jekleni tapcirani stol (Milharčič Luka) dragocene dvojne usnjene rokavice (dr. Fr. Bajlec), voziček s črno punčko (s. Fabjan) in še več drugih, katerih darovalcev nismo zapisali. Posebno privlačnost so imeli dobitki, ki so preostali od loterije za Baragovo misijonišče in jih je za tombolo prepustilo njega vodstvo: Tri krasne svetilke v kitajskem in indijskem slogu, dve vokvirjeni originalni kitajski slikarji, velik, s kitajskimi ornamentami vezeni namizni prt s pripadajočimi prtiči, slonokoščeni rožni venec in drugo. Veliko še drugih lepih tombol je bilo kupljenih, kot n. pr. velik lestenec, dragocen radio kombinado znamke RCA Victor (radio in gramofon v enem), voziček za na trg, kuhinjska posoda, moderne nočne svetilke, nogometne žoge, citre, itd. Pri nabavi glavnega in drugih kupljenih dobitkov so sodelovali mnogi rojaki s posebnimi prispevki "nadpovprečnega sodelovanja".

Sreča jih je obiskala...

Četrtna navzočih je zadela vsaj po en dobiček. Največja dobitka sta zadeli

družini z devetimi oziroma sedmimi družinskimi člani in smo jim vsi iz srca privoščili. Bilo je več zanimivih primerov, ko je n. pr. mala deklica zadelo veliko punčko, da jo je komaj nesla, ali argentinska gospa slovensko knjigo... ali dr. Ignacij Lenček, ki nima svojega gospodinjstva, je zadel: kuhinjsko posodo, ki jo je na licu mesta razdelil med tri družine, in drugo. Veseli smo bili dejstva, da so tudi nekateri domačini zadeli marikak lep dobitok. Srečneži, ki so prejeli večje dobitke, so po stari navadi teh tombol kar na mestu darovali za slovenske misijonarje 200 ali 100 ali 50 pesov in se tako izkazali Bogu hvalečne.

Teletombola

Ker so nekateri misijonski prijatelji izven Buenos Airesa in celo izven Argentine že večkrat izrazili željo, da bi se nam radi na kak način pridružili pri tej naši prireditvi v pomoč slovenskim misijonarjem, smo si zamislili svojevrsten način takega sodelovanja, "teletombolo", ki je res slovenska novost v tej igri. Za teletombolo so bile pripravljene posebne tablice, ki so mogle igrati samo tombolski dobitok, kateri je pa spet bil čisto poseben, namreč osem slovenskih v zamejstvu izdanih knjig. Tombolo zadene vsaka tista teletombolska tablica, katere vse številke so bile izžrebane na veletomboli 4. 1. 1959 v Bs. Airesu. Poslali smo po nekaj teh tablic po nekaj povsod, kjer je kaj slovenskega misijonskega dela v zamejstvu. Nekateri so se nam že oglasili, da so tablice sprejeli in prodali. Upamo, da so tudi kaj zadeli. Na str. 96 objavljamo izkice številke. Tudi kar bo rodila sredstev teletombola, bo šlo kajpada vse v izkupiček celotne tombole za slovenske misijonarje in misijonarke.

Slike o prireditvi, o kateri poročamo, bodo mogle biti objavljene šele v prihodnji številki "Katoliških misijonov", a bodo na zanimiv način dopolnile to poročilo.

Zahvala

Preostane še, da se izreče primerna zahvala. Slovenska misijonska zveza se v imenu slovenskih misijonarjev zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri prireditvi veletombole oziroma teletombole! Bog povrni izkušnim že dolgoletnim organizatorjem, Bog povrni darovalcem dobitkov, prodajalkam in prodajalcem tablic, natakarjem in vsem drugim pri postrežbi, kuhi in peki! Bog povrni komisiji in rediteljem! Bog povrni vsem udeležencem in igalcem! Posebej Bog povrni zlasti lanuškemu misijonskemu odseku, ki je poslal okrog 40 delovnih moči na "Ilirijo", da so prevzeli levji delež garanja na prireditvenem prostoru! Bog povrni lastnikoma avtomobilov Poderžaju in Javoršku, ki sta nam prepeljavala dobitke in drugo robo na prireditveni prostor! Bog povrni vsem, ki so ali bodo prispevali z "nadpovprečnim sodelovanjem", zlasti č. g. Antonu Merkunu, zlatomašniku, ki je v namene tombole poslal iz U.S.A. zato uro! Bog povrni Slovenski gospodarski zadrugi, da je proti skromni odškodnini odstopila svoj vrt in prostore na "Iliriji", in restavraterju g. Godcu, ki je šel v vsem tako na roko! Bog povrni še posebno tudi vsem onim oddaljenim igralcem tombole, ki so se odzvali temu našemu vabilu in razširili ali kupili teletombolske tablice ter s tem zvišali čisti dobiček prireditve!

Slovenske misijonarje po svetu, ki to poročilce berete, pa prosimo, da za misijonske prijatelje v Argentini in po svetu zdaj še posebno vroče pomolite, Vi sami, Vaši verniki in katehumeni! Tudi ta vele-tele-tombola Vam bo posredovala vsaj nekaj skromnih kamenčkov, s katerimi boste gradili Cerkev tam, kjer je še ni, da se po njej osvoji ves

SVET KRISTUSU!

*Nadpovprečno sodelovanje
pri VIII. misijonski veletomboli
v Buenos Airesu*

V decemberski številki so vsi naši argentinski naročniki prejeli priložene

prijavnice za "nadpovprečno sodelovanje". Do sedaj je Misijska pisarna prejela 11 teh prijavnic s sledečimi vsotami (tudi vplačane že vse, razen ene na mesečne cbroke): Č. g. Stanislav Skvarča, Luján, 100; Ignacij Glinšek 200; Goljevšček Marijan 150; Goljevšček Olga 100; Goljevšček Andrej, 100; Jemec Stane 100 (vsi ti zadnji iz Lanusa); družina Bidovec 200; Marica Zakrajšek 100 (oba iz San Justa); Štefe Jernej 50; Štefe Franc 10 (oba iz Transradia) ter Anton Rode, S. Antonio de Padua, 200.

Vse, ki so darovali, ne da bi izpolnili in poslali prijavnice, smo smatrali kot darovalce za dobitke na splošno in bomo njih vsote objavili v prihodnji številki. Med tem pa pričakujemo še veliko več prostovoljcev, ki nam bodo poslali prijavnice in nam dali upanje, da tudi letos glavnega dobitka ne bo treba plačati iz dohodkov Tombole, ampak z izredno pomočjo NADPOVPREČNO čutečih misijskih prijateljev.

Na VIII. veletomboli za vse slovenske misijonarje v Buenos Airesu

IZKLICANE ŠTEVILKE:

2, 4, 5, 6, 7, 8, 9 — 11, 12, 15,
16, 18, 19, 20 — 21, 22, 24, 25,
26, 28, 30 — 31, 33, 34, 35, 36,
37, 38, 39, 40 — 41, 42, 43, 44,
45, 47, 48, 50 — 51, 52, 53, 54,
55, 57, 58 — 61, 62, 63, 65, 66,
69, 70 — 72, 73, 74, 75, 76, 77,
78, 79, 80 — 81, 83, 84, 85, 86,
88, 89, 90.

MISIJONSKI DAROVI

*Darovi za Baragovo misijonišče
in cerkev Marije Kraljice*

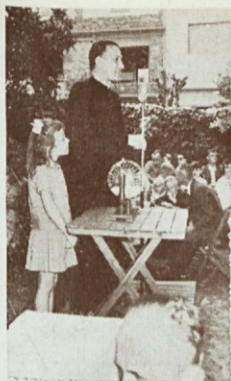
Argentina (v pesih): Č. g. Zmet, San Nicolás, 100; g. Južina, Lanus, za cerkev, 500; N. N. Luján, 200; slovenski duhovniki ob mesečnem sestanku, 470; g. Lavriha, Capital, 300; ga. Marija Berčič, Lanus, 100; gđc. Pahor Majda, Boulogne, 50; g. Jože Marasič, Capital, 300; N. N., Lanus, 50; N. N., Lanus, 50; ga. Ana Krajnik, San Justo, 100; g. Goršič, San Justo, 100; gđc. N. N., Florida, v zahvalo Baragi, 500; Rev. Fr. Levstek, Córdoba, 420; ga. Zupančič Jožefa, Lanus, za cerkev 200 in za misijonišče 200; g. Jože Zupančič za misijonišče 50 in za cerkev 50; N. N., Lanus, za cerkev 105; N. N., Lanus, za cerkev, 100; čč.ss. usmiljenke iz Hospital Rawson, Capital, 154; ga. Helena Jemec, Lanus, 100; Jen'ka Pezdirc, Florida, 200; N. N., San Andrés, 500.

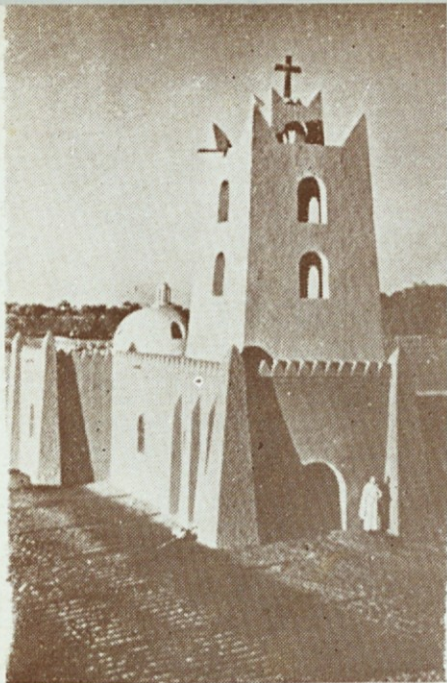
Poleg tega so rojaki iz Lanusa in skupina Bregar, Štefe, Gril, Kocjančič, Kranjc, darovali 179 ur prostovoljnega dela pri gradnji zvonika.

Sklad za vse slovenske misijonarje: Izkupiček igre "Kdo bo plačal?" v Torontu 57 dol.; Mrs. Helena Nahtigal, U.S.A., 2 dol. in Marijan Pirc, Tigre, Arg., 60 pesov.

Splošno za misijone: Darovi Torončanov: 18 dol.; po 1 avstralski funt: dr. Frank, Ig. Ahlin, Jože Šterbec, ga. F. Chersini, F. Vrabec; po 10 šilingov Adolf Cenčič, Anton Kračina, Ivan Kovarčič, H. Šverko, A. Jesenko, D. Jelušič, F. Male, M. Kunc, F. Lovrenčič, F. Jarc, C. Kernjuš, ga. M. Vitez, M. Vitez, F. Flajnik, M. Vrabec, B. Knežič, N. N. 5 in ga. Bernik 4 šilinge. "Teta Mana", Mendoza, 400 pesov; Stric Tom 100, č. g. Zmet 400, družina Gornik, Miramar, 300 in ga. J. Kreševič 165 pesov.

VSEM ISKRENI — BOG POVRNI

IZ VSEBINE: Očetova skrb za Kitajsko - Kaj bo z Japonsko - Vincencijev sinovi, lazaristi, v misijonih - Na vzho-
du se dani - Kristjani v Sveti deželi
Cerkev na Cejlonu - Sestre misijonark
- Maksimilijan Kolbe - Pax Romana v
Afriki - Po misijonskem svetu - Z ben-
galskih poljan - Zgodba odličnega misi-
jonarja - Razmere v Indoneziji - Klid
po sodelovanju - Misijonarji pišejo -
Misijonski pakt - Barago na oltar!
Misijonsko zaledje.

Registro de la
Prop. Int.
No. 528.263

CORREO ARGENTINO Suc. (34) (B)	TARIFA REDUCIDA
	CONCESION 5612

Director responsable: Lenček Ladislao CM.
Domicilio legal: Cochabamba 1467, Buenos
Aires.

“KATOLIŠKI MISIJONI” so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih
družb, slovenskih misijonarjev, “Slovenske misijonske zveze”. Izdaja ga “Baragovo
misijonišče”. Urejuje Lenček Ladislav - Upravlja Franc Buh CM. - Naslov uredništva
in uprave: Montes de Oca 320, Bs. Aires, Argentina. Tiska “Federico Grote”, Montes
de Oca 320 (Peršuh Janez). S cerkvenim dovoljenjem.

NAROČNINA: V Argentini 90 pesov; v U.S.A. in Kanadi 3.— dolarje; v Italiji 1.400
lir; v Avstriji 40 šilingov; v Angliji in Avstraliji 1 funt; v Franciji 1000 frankov.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Franc Buh CM., Misijonska pisarna Montes de Oca 320, Buenos Aires.
U.S.A.: Rev. Charles Wolbang CM., St. Vincent's Sem., 500 East Chelton Ave., Phila-
delphia 44, Pa. — Rudi Knez, 13810, Eaglesmere, Cleveland 10, Ohio. — Anica
Tushar, Box 731, Gilbert, Minn.

Kanada: Rev. Franc Sodja CM., 594 Manning Ave, Toronto 4, Ont.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte s. Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.

Francija: Louis Klančar CM., Rue de Sèvres 95, Paris (VI).

Avstrija: Rev. Alojzij Luskar, Kamen 14, P. St. Kanzian i. J. Kärnten. — Rev. Miklav
čič Anton, Spittal a/Drau. D. P. Camp, Kärnten.

Avstralija: Franc Vrabec, Archbishop's House, West Tce. Adelaide, S. Australi-
V ostalih deželah sprejemajo naročnino iz prijaznosti slovenski dušni pastirji,